

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Porovnání veřejných služeb poskytovaných vybranými obcemi s rozšířenou působností

Comparison of Public Services Provided by Selected Municipalities with Extended Powers

Student:

Kateřina Kozáková

Vedoucí bakalářské práce:

prof. Ing. Dušan Halásek, CSc.

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: Kateřina Kozáková

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa

**Téma: Porovnání veřejných služeb poskytovaných vybranými obcemi s
rozšířenou působností**
**Comparison of Public Services Provided by Selected Municipalities with
Extended Powers**

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Veřejná správa a veřejné služby v podmínkách obcí České republiky
  3. Výkon státní správy, samosprávy a analýza veřejných služeb ve městech Odry a Hranice
  4. Porovnání vybraných veřejných služeb ve městech Odry a Hranice
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HENDRYCH, Dušan a kol. Správní věda: teorie veřejné správy. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. 242 s. ISBN 978-80-7478-561-0.
POMAHÁČ, Richard a kol. Veřejná správa. Praha: C. H. Beck, 2013. 335 s. ISBN 978-80-7400-447-6.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2015. 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
STEJSKAL, Jan a kol. Teorie a praxe veřejných služeb. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 280 s. ISBN 978-80-7552-726-4.
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **prof. Ing. Dušan Halásek, CSc.**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 11.05.2018

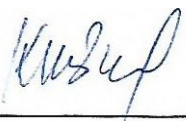

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 10.05.2018

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Kozáková', is written over a horizontal line.

Kateřina Kozáková

Ráda bych na tomto místě poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce prof. Ing. Dušanu Haláskovi, CSc. za jeho osobní přístup a odborné rady poskytnuté při psaní této bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Veřejná správa a veřejné služby v podmínkách obcí České republiky.....	7
2.1	Veřejná správa v podmínkách obcí České republiky	7
2.1.1	Státní správa a samospráva v České republice	7
2.1.2	Územní samospráva	9
2.1.3	Samostatná a přenesená působnost obce	11
2.1.4	Orgány obce	15
2.1.5	Rozpočet obce	16
2.2	Veřejné služby v podmínkách obcí České republiky	18
2.2.1	Členění veřejných služeb	18
2.2.2	Zabezpečování veřejných služeb.....	20
2.2.3	Ukázky veřejných služeb	21
2.2.4	Porovnání veřejných služeb	23
3	Výkon státní správy, samosprávy a analýza veřejných služeb ve městech Odry a Hranice	25
3.1	 Výkon státní správy a samosprávy města Odry	25
3.1.1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Odry	31
3.2	 Výkon státní správy a samosprávy města Hranice	33
3.2.1	Správní obvod obce s rozšířenou působností Hranice	39
3.3	Analýza veřejných služeb ve městech Odry a Hranice	41
3.3.1	Analýza služeb v samostatné působnosti města Odry a Hranice	41
3.3.2	Organizace zřízené městy Odry a Hranice k zabezpečování veřejných služeb .	55
3.3.3	Analýza služeb v přenesené působnosti města Odry a Hranice	56
4	Porovnání vybraných veřejných služeb ve městech Odry a Hranice	61

4.1	Základní statistické porovnání města Odry a Hranice	61
4.2	Výkon přenesené působnosti na úseku dopravně správních agend	63
4.2.1	Registrace silničních vozidel	63
4.2.2	Zkoušky odborné způsobilosti řidiče	64
4.2.3	Evidence řidičů	65
4.3	Výkon přenesené působnosti na úseku evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů	67
4.3.1	Evidence obyvatel	67
4.3.2	Občanské průkazy	68
4.3.3	Cestovní pasy	70
4.4	Výkon přenesené působnosti na úseku matrik	72
5	Závěr	74
	Seznam použité literatury	77
	Seznam zkratk:	81
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam tabulek, obrázků a grafů	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

K datu 1. ledna 2003 vešel v platnost zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností. K tomuto datu došlo k zásadní změně v rámci reformy veřejné správy, kterou byla ukončena činnost okresních úřadů, jejichž výkon státní správy byl částečně převeden na krajské úřady a částečně na nově vzniklé úřady s rozšířenou působností.

V souvislosti s touto změnou došlo k velkým přesunům majetku okresních úřadů, informačních a komunikačních technologií a přechodu zaměstnanců na územní samosprávné celky. Reformě veřejné správy, která se uskutečnila počátkem roku 2003, předcházela dlouhodobý proces legislativních a organizačních změn. Proces reformy veřejné správy však tímto rokem neskončil. Stále probíhá a mění se. Města a obce se tak neustále musí vyrovnávat se změnami, které s reformou veřejné správy souvisí a přizpůsobovat se novým podmínkám, které ovlivňují chod úřadu, jeho zaměstnanců, ale i celých měst.

Cílem této bakalářské práce je provést analýzu veřejných služeb měst Odry a Hranice, poskytovaných v samostatné a přenesené působnosti za období let 2014-2016 a porovnat vybrané veřejné služby těchto měst vykonávaných v přenesené působnosti odbory městských úřadů v roce 2017.

Práce je rozdělena do pěti kapitol, kdy první je úvod, a poslední, pátá, je závěr. Ve druhé kapitole se práce zabývá veřejnou správou a veřejnými službami v podmínkách obcí České republiky obecně, postavením obcí a krajů v České republice, orgány obcí, vymezením činností v samostatné a přenesené působnosti obcí a jejich financováním.

Třetí kapitola je zaměřena na výkon státní správy a samosprávy ve městech Odry a Hranice. V kapitole jsou popsány orgány měst, organizační struktura měst a městských úřadů, včetně popisu činností jejich jednotlivých odborů a oddělení. Dále byly v rámci třetí kapitoly analyzovány veřejné služby v členění na služby v samostatné působnosti a služby v přenesené působnosti za období let 2014-2016. Analýza je provedena z hlediska teritoria, způsobu zabezpečení služeb, poskytujících subjektů, cílových skupin, které služby užívají a způsobu jejich financování.

Ve čtvrté kapitole jsou porovnány vybrané veřejné služby poskytované městskými úřady Odry a Hranice v rámci jejich přenesené působnosti. Porovnání je provedeno za období roku 2017 na úseku dopravy, občanských průkazů, evidence obyvatel, cestovních dokladů a matrik.

V rámci této kapitoly je provedeno základní statistické porovnání obou měst a následně jsou porovnány a popsány činnosti sledovaných úseků. Porovnání je provedeno podle množství provedených úkonů zaměstnanci, počtu zaměstnanců, kteří tyto úkony vykonávají a také podle výše vybraných správních poplatků jednotlivých úseků, které jsou přepočítány na obyvatele správního obvodu.

V práci je použita metoda komparativní analýzy. Hlavními zdroji k vypracování bakalářské práce jsou převážně literární prameny, legislativní normy, výroční zprávy a závěrečné účty města Odry a Hranice. Rovněž byly využívány interní zdroje vybraných měst a poskytovatelů služeb, konzultace se zaměstnanci odborů městských úřadů a statistická data České statistického úřadu a Ministerstva vnitra České republiky.

2 Veřejná správa a veřejné služby v podmínkách obcí České republiky

Veřejnou správu lze obecně považovat za správu věcí veřejných. Je vykonávána přímo státem nebo nepřímo prostřednictvím státem pověřených orgánů, jejichž hlavním úkolem je, podle zásady legality, jednat ve veřejném zájmu. Zásadní vliv na postavení a složení veřejné správy má stát. Funkce státu může být materiální nebo formální. Jak tvrdí *Pomahač* (2013, str. 11) „materiální funkcí jsou míněny aktivity státu měřitelné jako výkony financované veřejnými rozpočty, které lze akceptovat jako úkoly plněné ve veřejném zájmu“. Na druhé straně formální funkce státu je považována za funkční dělbu mezi tvorbou zákonů, výkonnou správou a soudnictvím v procesu poskytování veřejných služeb. (*Pomahač, 2013*)

2.1 Veřejná správa v podmínkách obcí České republiky

Veřejná správa v České republice je v širším smyslu soustavou tří mocí. Moci zákonodárné, výkonné a soudní. V užším pojetí je veřejná správa rozdělena na **státní správu a samosprávu**. (*Vrabková, 2016*)

2.1.1 Státní správa a samospráva v České republice

Státní správa

Státní správa je část veřejné správy, která je vykonávána přímo prostřednictvím orgánů státu nebo nepřímo subjekty veřejného a soukromého práva. (*Vrabková, 2016*)

Nepřímými vykonavateli státní správy jsou orgány obcí a krajů, kterým byl v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy svěřen výkon státní správy (přenesená působnost).

Přímými vykonavateli státní správy jsou:

- **Prezident**, který je hlavou státu. Jeho pravomoci jsou stanoveny Ústavou České republiky. Je volen v přímých volbách většinovým systémem, jednou za pět let.
- **Vláda** je vrcholným orgánem moci výkonné a je odpovědná Poslanecké sněmovně České republiky. *Pomahač (2013, s. 57)* uvádí, že „vláda je rovněž vrcholným orgánem v rámci systému státní správy, neboť kontroluje a sjednocuje činnost ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy“.
- **Ústřední orgány státní správy**, kterými jsou ministerstva a další ústřední orgány státní správy. V současné době je v České republice 14 ministerstev, které v rozsahu jejich

pravomocí zabezpečují úkoly státní správy. Další ústřední orgány vykonávají specializované činnosti, stanovené zvláštními právními předpisy.

Patří zde například Český statistický úřad, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, Státní úřad pro jadernou bezpečnost nebo Český telekomunikační úřad a další.

- **Správní úřady podřízené ministerstvům a specializované územní správní úřady.**
  - **Ostatní orgány státní správy s celostátní působností nepodřízené vládě,** např. Nejvyšší kontrolní úřad, Veřejný ochránce práv nebo Akademie věd České republiky.
  - **Veřejné sbory,** kam je zařazena Policie České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky nebo Hasičský záchranný sbor České republiky.
- (Ústava ČR, 2017), (Vrabková, 2016)*

Samospráva

Samospráva je veřejná správa uskutečňována prostřednictvím jiných subjektů, než je stát. Jejimi nositeli jsou územní a zájmové korporace. *(Pomahač, 2013)*

Územní samosprávu v České republice představují:

- **základní územní samosprávné celky a**
- **vyšší územní samosprávné celky.** *(Horník a Kuš, 2016)*

Zájmovou samosprávu představují zájmové komory a vysokoškolská samospráva. Mezi zájmové komory patří profesní komory, které se dále člení na komory:

- s povinným členstvím – některé profese jsou pro výkon činností podmíněny právě členstvím v komoře, což jim ukládá zákon. V České republice je 12 komor s povinným členstvím, mezi nimi například Česká exekutorská komora, Česká lékařská komora nebo Česká komora daňových poradců. *(Vrabková, 2016)*
- s nepovinným členstvím, které jsou v České republice dvě – Hospodářská komora ČR a Agrární komora ČR. *(Vrabková, 2016)*

Vysokoškolskou samosprávu představují veřejné vysoké školy vzniklé na základě zákona o vysokých školách.

2.1.2 Územní samospráva

Územní samospráva je v České republice založena na tzv. dvoustupňovém systému a je vymezena Ústavou české republiky.

Do územní samosprávy náleží:

- a) **základní územní samosprávné celky**, kterými jsou obce a
- b) **vyšší územní samosprávné celky**, které představují kraje

Podle Ústavy ČR „jsou územní samosprávné celky územními společenstvími občanů, které mají právo na samosprávu. Jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.

Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků jen, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem“. (Ústava ČR, 2017, článek 100, 101)

ad a) Základní územní samosprávné celky

Základním územním samosprávným celkem je obec. Podle Svobody (2017, str. 42) „představují obce v ČR základní článek veřejné správy“.

V České republice je 6258 obcí, z toho jsou čtyři vojenské újezdy vymezené zákonem č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. Podle zákona o obcích je „každá část území České republiky součástí území některé obce“. (Zákon č. 128/2000 Sb., § 18) Ústavou České republiky je stanoveno, že „obec je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku“. (Ústava ČR, 2017, článek 100).

Obec může být **městem**, pokud již městem byla před 17. květnem 1954 nebo má alespoň 3000 obyvatel a na její návrh tak stanoví Předseda Poslanecké sněmovny, po vyjádření vlády. (Zákon č. 128/2000 Sb.). I přesto je v České republice mnoho měst, která nedosahují požadovaného počtu obyvatel. Z celkového počtu 604 měst je to přibližně třetina. (ČSÚ, 2017) Důvodem byly snadnější podmínky pro získání statusu města, než byl přijat nový zákon o obcích v roce 2000. Mnohá města měla také z historického hlediska nárok na status města. (MV ČR, 2017)

Obec může být rovněž **městys**, a to tehdy, pokud byla městys i před 17. květnem 1954 a jehož statut Předseda Poslanecké sněmovny stanoví. (Zákon č. 128/2000 Sb.). V České republice je celkem 223 městysů. (ČSÚ, 2017)

Další z typů měst jsou **statutární města**, kterých je v České republice dvacet pět a jsou stanoveny zákonem o obcích. Některá z těchto statutárních měst mají právo se členit na městské části nebo městské obvody, jsou jimi města Brno, Liberec, Opava, Ostrava, Pardubice, Plzeň a Ústí nad Labem. (ČÚZK, 2017)

Hlavní město Praha je obec, která je současně i krajem a její postavení je upraveno zákonem č. 131/2000 Sb, o hlavním městě Praze. Praha je členěna na městské části a je v rámci České republiky na prvním místě v počtu obyvatel (v roce 2016 to bylo 1,28 milionů obyvatel). (ČSÚ, 2017)

Samostatná a přenesená působnost obcí, orgány obce a proces tvorby rozpočtu je blíže popsána v kapitole 2.1.3.

ad b) Vyšší územní samosprávné celky

Vyššími územními samosprávnými celky jsou kraje, kterých je v České republice 14, a to včetně hlavního města Prahy.

Do samostatné působnosti kraje patří záležitosti v zájmu kraje a jeho občanů, může také zřizovat právnické osoby a organizační složky kraje. (129/2000 Sb., o krajích)

Orgány kraje jsou zastupitelstvo (voleno jednou za čtyři roky ve volbách do zastupitelstev krajů), rada kraje, hejtman kraje, krajský úřad a zvláštní orgány kraje.

Zastupitelstvo kraje má ve své pravomoci správu kraje, která se týká převážně samostatné působnosti, v přenesené působnosti jen, stanoví-li tak zákon. Zastupitelstvo může mimo jiné předkládat návrhy zákonů Poslanecké sněmovně nebo vydávat právní předpisy, kterými jsou obecně závazné vyhlášky. Z řad členů zastupitelstva jsou voleni hejtman kraje, jeho zástupce a rada kraje. Jako své iniciativní a kontrolní orgány zřizuje zastupitelstvo kraje výbory, povinností kraje je vždy zřídit finanční, kontrolní výbor a výbor pro výchovu, vzdělání a zaměstnanost.

Rada kraje je výkonným orgánem a ze své činnosti je odpovědná zastupitelstvu. Rozhoduje převážně v záležitostech samostatné působnosti kraje. V přenesené působnosti může rada vydávat nařízení kraje.

Krajský úřad vykonává veřejnou správu na území kraje a plní úkoly jak v samostatné, tak přenesené působnosti.

Výkon státní správy, který je kraji svěřen zákonem, je rozsáhlý. Je mimo jiné metodickým orgánem pro obce ve správním obvodu kraje. Provádí zkoušky úředníků zařazených do obcí s rozšířenou působností (např. na úseku matrik, vidimací a legalizací nebo voleb). Kraj je odvolacím orgánem rozhodnutí ve správním řízení, která jsou vydávána orgány obcí. Rovněž

provádí kontrolu vybraných činností státní správy u obcí ve správním obvodu kraje. Krajský úřad je za plnění úkolů, které jsou mu svěřeny, odpovědný hejtmanovi. (Hendrych, 2014)

2.1.3 Samostatná a přenesená působnost obce

Podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, patří do samostatné působnosti obce záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích občanů, pokud není zákonem svěřena krajům nebo nejde o přenesenou působnost.

Samostatná působnost obce

Do samostatné působnosti obce jsou zahrnuty veškeré záležitosti, které se týkají rozvoje sociální péče, uspokojování potřeb občanů především v oblasti bydlení, zdraví, dopravy, vzdělávání a celkového kulturního rozvoje, ale i hospodaření obce, zabezpečování chodu obce a místní poplatky.

V samostatné působnosti jsou zastupitelstvem obce vydávány obecně závazné vyhlášky. Obecně závaznou vyhláškou může obec ukládat povinnosti k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku (například OZV o zákazu požívání alkoholických nápojů na veřejnosti), stanovit podmínky pro pořádání veřejně přístupných kulturních a sportovních podniků (například OZV o regulaci hlučnosti) nebo podmínky k zajištění udržování čistoty ulic a veřejných prostranství (například OZV o místním poplatku za komunální odpady nebo o podmínkách spalování suchých rostlinných odpadů).

Obce mohou dále v samostatné působnosti zakládat právnické osoby a organizační složky nebo obecní policii.

V souladu s místními zvyklostmi obec organizuje záležitosti v rámci péče o občany (vítání narozených občánků obce, blahopřání jubilantům, udělení čestného občanství).

Nad samostatnou působností obce vykonává dozor Ministerstvo vnitra České republiky. (Provazníková, 2015)

Přenesená působnost obce

Jedná se o výkon státní správy, který je svěřen orgánům samosprávy, a to jen v rozsahu, který stanoví zákon. (*Ústava ČR*). Dozor nad výkonem přenesené působnosti provádí krajské úřady. (Provazníková, 2015)

Všechny obce České republiky vykonávají přenesenou **působnost v základním rozsahu** pro správní obvod patřící do území obce. Každá obec v přenesené působnosti

vykonává povinnosti ohlašovny obce, to je změny související s trvalým pobytem, organizační zabezpečení voleb do zastupitelstva obce, kraje, Parlamentu České republiky a Evropského parlamentu, popř. referenda.

Mezi další činnosti vykonávané obcí v přenesené působnosti, jsou vidimace a legalizace, výdej ověřených výstupů z informačních systémů (CZECH POINT), projednává přestupky podle zákona 250/2016 Sb. o přestupcích nebo vykonává funkci veřejného opatrovníka. Obec rovněž plní úkoly a poskytuje údaje v souvislosti se zabezpečením obrany státu a zajišťuje přípravu obce na mimořádné události. *(MV ČR, 2017)*

V přenesené působnosti vydává rada obce nařízení (vydání tržního řádu) pro správní obvod obce, je-li k tomu ze zákona oprávněna. *(Zákon č. 128/2000 Sb.)*

Výkon přenesené působnosti je mimo obcí základního typu svěřen také:

- obcím s matričním úřadem
- obcím se stavebním úřadem
- obcím s pověřeným obecním úřadem a
- obcím s rozšířenou působností.

Typy obcí se odlišují podle rozsahu vykonávaných činností v přenesené působnosti, které jsou jim ukládány zákony.

Obce s matričním úřadem vykonávají, kromě státní správy svěřené obcím se základní působností, další činnosti, které souvisí s prováděním matričních úkonů podle zákona o matrikách. Mezi hlavní matriční úkony prováděné matričním úřadem patří činnosti související s matriční událostí, to je narozením, uzavřením manželství, úmrtím na území správního obvodu matričního úřadu a rovněž vedení matričních knih.

Obce se stavebním úřadem zahrnují činnosti matričního úřadu a současně úkony související se stavebním řízením podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

Obce s pověřeným obecním úřadem navíc vykonávají činnosti na úseku ochrany přírody a krajiny, některé záležitosti související se zabezpečením organizace voleb nebo sociální práce v rámci zákona o hmotné nouzi. *(MV ČR, 2017)*

Obcí základního typu je v České republice 6254, obcí s matričním úřadem 1275, obcí se stavebním úřadem 704 a obcí s pověřeným obecním úřadem 388 (v tomto počtu jsou zahrnuty i obce s rozšířenou působností, obcí s pověřeným obecním úřadem je tedy jen 183). *(MV ČR, 2017)* Specifické jsou vojenské újezdy, jejichž počet je od roku 2016 snížen na počet

čtyři. Jsou to územní správní jednotky, v jehož čele stojí přednosta, služebně zařazen na základě rozhodnutí ministra obrany. Újezdni úřad provádí především činnosti související zabezpečením podmínek pro výcvik ozbrojených sil. (*Zákon č. 222/1999 Sb.*)

Obce s rozšířenou působností

Největší správní obvody v rámci obcí mají obce s rozšířenou působností. V České republice je 205 obcí s rozšířenou působností, a to již od 01.01.2003, kdy vznikly na základě zákona 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, v rámci druhé fáze reformy veřejné správy.

Touto reformou došlo dne 31.12.2002 k ukončení činností působnosti okresních úřadů, která byla částečně přenesena právě na obce s rozšířenou působností a částečně na kraje, případně na jiné orgány státní správy. Základní podmínkou pro zařazení obce mezi obce s rozšířenou působností byl minimální počet obyvatel v budoucím správním obvodu stanovený na 15000 a současně dostupnost obcí do centra správního obvodu. Správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 138/2002 Sb.

Ukončení činností okresních úřadů a jejich přechod na obce a kraje byla velice složitým procesem. Nejednalo se jen o delegaci jednotlivých činností, ale také o personální změny a převod majetku spravovaného okresními úřady na samosprávy. (*Provazníková, 2015*)

Činnosti v přenesené působnosti, které jsou svěřeny obcím s rozšířenou působností, mají obdobný rozsah jako obce s pověřeným obecním úřadem, k tomu vykonávají další činnosti, které jim ukládají zákony.

Jedná se mimo jiné o činnosti související s vydáváním občanských průkazů, cestovních dokladů a řidičských průkazů. Na úseku dopravy je to evidence silničních motorových vozidel, správní řízení ve věcech silničních staveb pro místní komunikace nebo projednávání přestupků na úseku dopravy. Obec s rozšířenou působností je orgánem na úseku ochrany životního prostředí, včetně projednávání a řešení přestupků v rámci svěřených činností, a to i ve smyslu ochrany zvířat proti týrání. Stavební úřady pořizují územní plány a regulační plány pro všechny obce v rámci svého správního obvodu. Živnostenské úřady, které vydávají živnostenská oprávnění, vedou živnostenský rejstřík a evidenci zemědělského podnikatele, rovněž ukládají pokuty ve věcech porušení živnostenského zákona. Na úseku sociální péče ve správním obvodu obce s rozšířenou působností provádí koordinaci sociálních služeb. (*MV ČR, 2017*) Nařízení obce, které vydává obec s rozšířenou působností, může být vydáváno i pro obce, které náleží do správního obvodu obce s rozšířenou působností. (*Zákon č. 128/2000 Sb.*)

Příspěvek na výkon státní správy

Všechny obce obdrží na výkon státní správy příspěvek ze státního rozpočtu. Jeho výše je stanovena Ministerstvem financí po jeho projednání s Ministerstvem vnitra a je určen na částečnou úhradu výdajů spojených s výkonem státní správy.

Výdaji se rozumí především mzdové a provozní výdaje, které souvisí se zaměstnanci vykonávající státní správu. Před rokem 2002 byla výše příspěvku dána sazbou stanovenou Ministerstvem financí na 100 obyvatel a byla stanovena pro všechny obce.

Od roku 2003 až do roku 2005, když již existovaly obce s rozšířenou působností, se částka přepočítávala na funkční místo vynásobené sazbou stanovenou Ministerstvem financí. Ministerstvem vnitra bylo stanoveno počet funkčních míst, které byly převedeny z krajských úřadů a podle toho se pak určila výše příspěvku pro obce s rozšířenou působností.

Od roku 2006 byla zavedena Ministerstvem vnitra nová metodika, kterou byly stanoveny dvě kritéria pro výpočet příspěvku. Jeho výši ovlivňuje velikost správního obvodu a poměr centra ke správnímu obvodu. (MV ČR, 2017)

Příspěvky, které obdrží obce, zahrnují součet všech příspěvků spadající do působnosti dané obce (působnost obce základního typu, matričního úřadu, stavebního úřadu, pověřeného úřadu a úřadu s rozšířenou působností). Obcím je poskytován prostřednictvím rozpočtu kraje, do jehož obvodu obec náleží. (Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech)

Tabulka 2.1 Příspěvek na výkon státní správy v tisících Kč

Typ příspěvku	2015	2016	2017
Příspěvek na základní působnost	950 180	1 027 296	1 081 611
Příspěvek na matriční působnosti	524 115	525 232	552 852
Příspěvek na stavební působnosti	976 952	978 714	1 028 446
Příspěvek na pověřený úřad	1 149 896	1 103 634	1 158 437
Příspěvek – obce s rozšířenou působností	3 449 730	3 500 166	3 695 593
Příspěvek na opatrovnictví	X	X	291 247
Příspěvek celkem	7 050 875	7 135 044	7 808 188

Zdroj: (MV ČR, Příspěvek na výkon státní správy pro rok 2015, 2016, 2017) vlastní zpracování

Některým obcím je celková suma navýšena o částku určenou k zajištění specifických správních činností (například výkon funkce veřejného opatrovníka). V roce 2017 se celková částka navýšila právě o příspěvek na výkon veřejného opatrovnictví, který je podle zákona o obcích výkonem přenesené působnosti.

2.1.4 Orgány obce

Orgány obce, ať už se jedná o obce základního typu nebo obce s rozšířenou působností, jsou vždy zastupitelstvo obce, starosta obce, obecní úřad a zvláštní orgány obce (výbory a komise). V závislosti na počtu obyvatel a typu obce je zřízena rada obce.

Zastupitelstvo obce je voleným orgánem. Členové zastupitelstva jsou voleni, podle zásad poměrného zastoupení, na období čtyř let. Členem zastupitelstva obce může být každý volič, který dosáhl věku osmnácti let alespoň druhý den voleb, má trvalý pobyt na území obce a není u něj překážka ve výkonu volebního práva.

Počet členů zastupitelstva každé obce je minimálně pět u obcí s počtem do 500 občanů a maximálně 55 u obcí, jejichž počet obyvatel přesahuje 150 000. (Zákon č. 491/2001 Sb.)

Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech, které patří do samostatné působnosti obce. Jedná se, mimo jiné o schvalování rozpočtu, zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce, nabývání a převod majetku, vydávání obecně závazných vyhlášek, zřizování a rušení výborů nebo volbu starosty, místostarosty a členů rady z řad zastupitelů.

Zasedání zastupitelstva je veřejné. Účastnit se ho mohou všichni občané, vyjadřovat se na zasedání může však pouze občan České republiky, který je v obci přihlášen k trvalému pobytu.

Rada obce je výkonným orgánem v samostatné působnosti obce a je ze své činnosti odpovědná zastupitelstvu obce. V přenesené působnosti rada obce rozhoduje jen, pokud tak stanoví zákon.

Rada obce nemusí být v obci volena. V takovém případě vykonává její pravomoci starosta obce. Počet členů rady je minimálně 5, maximálně 11. V obcích, kde je počet členů zastupitelstva menší než 15, se rada obce nevolí. Na rozdíl od zasedání zastupitelstva, jsou jednání rady neveřejné. Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva a zabezpečuje plnění jím přijatých usnesení. Rovněž zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydává nařízení obce, rozhoduje ve věcech zřizování nebo rušení odborů obce.

Starosta obce je volen z řad členů zastupitelstva, za výkon své funkce rovněž zastupitelstvu odpovídá. Starosta především zastupuje obec navenek a plní funkci zaměstnavatele. Jmenuje a odvolává se souhlasem ředitele krajského úřadu tajemníka obce, pokud je tato funkce v obci zastoupena. V době nepřítomnosti starosty, je zastoupen místostarostou.

Starosta má, společně s obecním úřadem, zásadní význam při organizačním zabezpečení všech voleb – do zastupitelstev obcí, krajů, do obou komor Parlamentu České republiky a voleb do Evropského parlamentu.

Obecní úřad vykonává činnosti jak v samostatné, tak v přenesené působnosti. V samostatné působnosti plní úkoly stanovené zastupitelstvem nebo radou obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. V přenesené působnosti vykonává činnosti v rozsahu stanoveném zákonem, pokud není tato činnost svěřena jinému orgánu obce.

V čele obecního úřadu stojí starosta. Dále jsou do obecního úřadu zařazení místostarosta, tajemník a zaměstnanci obce. Funkce tajemníka se zřizuje v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností. Je odpovědný za plnění úkolů jak v samostatné, tak v přenesené působnosti.

Zvláštními orgány obce jsou výbory a komise. Výbory může zřídit zastupitelstvo obce. Rada obce zřizuje jako své iniciativní a poradní orgány komise.

Vždy je povinností obce zřídit finanční výbor a kontrolní výbor. V obcích, kde se hlásí alespoň 10 % občanů podle posledního sčítání lidu k jiné než české národnosti, se zřídí rovněž výbor pro národnostní menšinu. (*Zákon č. 128/2000 Sb.*)

2.1.5 Rozpočet obce

Proces tvorby rozpočtu je upraven zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Podle tohoto zákona je rozpočet obcí finančním plánem, prostřednictvím kterého se řídí financování činností obce.

Sestavuje se na jeden kalendářní rok. Samotný rozpočtový proces trvá přibližně jeden a půl až dva roky. Při sestavování rozpočtu vychází obec z rozpočtového výhledu, jehož součástí jsou základní údaje o příjmech a výdajích, dlouhodobých závazcích a pohledávkách a finančních zdrojích. Dalším podkladem je obvykle rozpočet předešlého roku, zohledňují se návrhy zastupitelů, vedoucích jednotlivých odborů obce a také požadavky organizací zřízených obcí. Podstatné jsou rovněž údaje získané z rozpisu státního rozpočtu.

Návrh rozpočtu je nejprve projednán radou obce, výbory a komisemi (podle podmínek obce). Před jeho projednáním zastupitelstvem je zveřejněn po dobu minimálně patnácti dnů na úřední desce obce. Občané obce mohou proti návrhu podávat připomínky, po jeho zveřejnění na úřední desce obce.

Schválení rozpočtu je vyhrazeno zastupitelstvu. Rozpočet se obvykle sestavuje jako vyrovnaný. Schodkový rozpočet může být schválen jen za předpokladu, že ho lze vyrovnat

pomocí finančních prostředků minulých let, popřípadě prostřednictvím úvěru nebo výnosem z prodaného majetku obce. Na druhé straně přebytkový rozpočet může zastupitelstvo schválit, pokud jsou příjmy určeny k využití pro následující léta, nebo k úhradě jistiny úvěrů. Obec hospodáří v průběhu rozpočtového roku podle schváleného rozpočtu. Obec je povinna nechat si provést přezkum hospodaření, a to krajským úřadem nebo auditorem.

(Zákon č. 250/2000 Sb.) (Provazníková, 2015).

Příjmy obce

Mezi příjmy obce jsou zahrnuty daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a dotace. Zásadními zdroji obce jsou daňové příjmy, které zahrnují jak příjmy z daní, tak i příjmy z poplatků.

Daňovými příjmy jsou:

- a) daně svěřené, mezi které patří daň z nemovitosti. Ta v celé výši náleží obci, kde se nemovitost nachází.
- b) daně sdílené, jejichž součástí je daň z příjmů fyzických osob, která je vybírána srážkou, nebo se jedná o daň z příjmů ze závislé činnosti nebo z podnikání. Pokud je vybírána srážkou, náleží obcím 23,58 % celostátního výnosu daně. U daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti náleží obcím 23,58 % celostátního hrubého výnosu daně a 1,5 % celostátního výnosu daně, kterou odvede zaměstnavatel jako plátce daně z příjmů. V případě daně z příjmu fyzických osob z podnikání je obci přiznána částka, která je ve výši 23,58 %, vypočítané z části 60 % celostátního hrubého výnosu daně (záloha na daň). Mezi daně sdílené patří rovněž daně z příjmů právnických osob, kdy obcím náleží 23,58 % celostátního výnosu daně a celá částka daně z příjmů právnických osob, kdy sama obec je poplatníkem. Poslední sdílenou daní je daň z přidané hodnoty, kdy obci náleží 23,58 % celostátního výnosu daně. *(Zákon č. 260/2017 Sb.)*

Daňovými příjmy jsou ale také příjmy z poplatků. Jsou jimi:

- Místní poplatky, jejichž výši stanoví obec v rámci své samostatné působnosti a jsou zaváděny obecně závaznou vyhláškou (z osmi možných je to například poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství nebo z ubytovací kapacity).
- Správní poplatky, které náleží do přenesené působnosti obce a jejich výše a podmínky pro vybírání je stanovena zákonem o správních poplatcích (například poplatky za provedení vidimace, legalizace, vydání cestovního pasu, živnostenského oprávnění a další)

- Poplatky související s životním prostředím (například za uložení odpadů, za vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu a další).

Nedaňové příjmy jsou obcí získávány z vlastní hospodářské činnosti. Jedná se o příjem z pronájmů, příjmy od organizací zřízených obcí nebo dary.

Kapitálové příjmy souvisí s prodejem dlouhodobého majetku.

Další zdroje příjmů jsou **dotace a příspěvky na výkon státní správy**, které jsou poskytnuty ze státního rozpočtu (viz tab. 2.1). Dotace, které slouží na pokrytí investičních akcí obce, mohou být poskytnuty z Evropských fondů, ze státního rozpočtu, z rozpočtu krajů nebo prostřednictvím nadací.

Výdaje obce

Podstatnou část výdajů tvoří, podle odvětvového hlediska, služby poskytované obyvatelstvu. Jsou to především výdaje na zdravotnictví a vzdělávání (obce v rámci své působnosti zajišťují předškolní a základní vzdělávání). Další významnou výdajovou část tvoří složka průmyslová a ostatní odvětví, která zahrnuje například oblast dopravy (obce jsou správci místních komunikací) nebo čištění odpadních vod. Třetí významnou částí rozpočtu je Všeobecná veřejná správa a služby, jehož součástí je i činnost obecního úřadu (největší část výdajů tvoří platy zaměstnanců úřadu). (*Provazníková, 2015*)

2.2 Veřejné služby v podmínkách obcí České republiky

Veřejné služby jsou dány specifickými ekonomickými vlastnostmi, které jsou příčinou toho, že není v tržním prostředí o tyto služby zájem. Jsou tak důvodem selhávání trhu. Proto je nutný zásah státu, aby byly tyto služby zajištěny, a to prostřednictvím veřejného sektoru. Struktura veřejného sektoru je dána potřebami uspokojovat společenské potřeby, může se jednat o potřeby bezpečnosti, sociální potřeby, potřeby vzdělání, zdravotní, ale i bydlení, kulturní a mnohé jiné. (*Stejskal, 2017*)

2.2.1 Členění veřejných služeb

Členění veřejných služeb je dáno jejich ekonomickou podstatou a také typem uspokojení společenských potřeb. Lze je členit podle:

- **podmínek jejich produkce**, které zohledňují stále se opakující lidské potřeby,
- **spotřebního určení**, které uspokojují základní (každodenní), občasné nebo příležitostné potřeby nebo

- **organizačně-institucionálního hlediska**, které uspokojují individuální potřeby rozvoje člověka (výchova, vzdělání, věda a výzkum) nebo uspokojují kolektivní potřeby (státní správa, samospráva, obrana státu, ochrana zdraví a majetku a soudní ochrana) a služby ostatních odvětví veřejného sektoru (bydlení, místní veřejné služby, služby vztahující se k ochraně životního prostředí).

Z těchto kritérií vychází i klasifikace, která se využívá k sestavování statistických výkazů ESA (Evropský systém národních a regionálních účtů v Evropské unii) (*Stejskal, 2017*)

Klasifikace CZ-COFOG

Z kritérií vychází také klasifikace veřejnoprávních organizací CZ-COFOG, zavedena Českým statistickým úřadem od 1. ledna 1997. Klasifikace se vztahuje na sektor vládních institucí, kterými jsou organizační složky státu, soudy, mimorozpočtové fondy, územní samosprávné celky a fondy sociální ochrany. Rovněž jsou to instituce, u kterých je více než polovina provozních nákladů hrazena z prostředků veřejných rozpočtů (příspěvkové organizace, neziskové instituce) nebo vládní instituce, které pracují pro sektor veřejné správy a jsou závislé na zakládajících orgánech a jsou převážně financované z veřejných rozpočtů.

Klasifikace zahrnuje:

- **Všeobecné veřejné služby** – zákonodárné, výkonné a další normotvorné orgány (ústřední orgány státní správy a orgány územní samosprávy).
- **Obranu** – vojenská a civilní obrana a zahraniční vojenská pomoc.
- **Veřejný pořádek a bezpečnost** – policejní a požární ochranu, soudy a státní zastupitelství, vězeňskou správu a vězeňský provoz.
- **Ekonomické záležitosti** – všeobecné ekonomické, komerční a pracovní záležitosti, zemědělství, lesnictví, rybářství, myslivost, paliva a energetika, těžba a zpracovatelský průmysl, doprava, pošty a telekomunikace.
- **Ochranu životního prostředí** – odstraňování odpadů a odpadních vod, kontrola a snižování znečištění (ochrana čistoty ovzduší, podnebí, půdy, podzemních vod), ochrana přírody (ochrana živočišných a rostlinných druhů).
- **Bydlení a společenskou infrastrukturu** – rozvoj bydlení, územní rozvoj, zásobování vodou a pouliční osvětlení.
- **Zdraví** – léčiva a zdravotní prostředky, ambulantní a ústavní zdravotní péče a veřejné zdravotnické služby.

- **Rekreace, kultura, náboženství** – rekreační, sportovní, kulturní a náboženské služby, dále rozhlasové a televizní vysílání a vydavatelské služby.
  - **Vzdělávání** – primární, sekundární a terciární.
  - **Sociální věci** – sociální ochrana ve formě peněžních nebo věcných dávek v nemoci a invaliditě, ve stáří, pozůstalým, rodinám s dětmi, v nezaměstnanosti a bydlení.
- (ČSÚ, 2014)

2.2.2 Zabezpečování veřejných služeb

Stát zabezpečuje veřejné služby prostřednictvím organizačních složek nebo příspěvkových organizací, ale také prostřednictvím státních podniků, které jsou právnickými osobami a jejichž účelem je, na rozdíl od příspěvkových organizací, produkce zisku.

Především však stát organizuje a vytváří podmínky k zajištění veřejných služeb, a to formou legislativní a metodické činnosti, zajišťuje monitoring kvality a dostupnost služeb a poskytuje finanční prostředky na jejich zabezpečení. (Halásek, Lenert, 2008)

Velký podíl na zabezpečování veřejných služeb mají územní samosprávné celky, tedy obce a kraje.

Veřejné služby obce a kraje zabezpečují prostřednictvím:

- **Komunálních organizací**, to je přímo odbory krajských nebo obecních úřadů, které vykonávají úkoly v rámci přenesené působnosti, které jsou jim svěřeny zákony.
- **Organizačních složek**, které nemají právní subjektivitu a nejsou samostatnou účetní jednotkou. Zřizovány jsou obcí nebo krajem k poskytování služeb v oblasti kultury, vzdělání nebo zdravotnictví a sociálních služeb.
- **Příspěvkových organizací**, které jsou, na rozdíl od organizačních složek, právnickou osobou a jsou již více motivováni k poskytování služeb efektivně.
- **Obchodních společností**, obvykle společností s ručením omezením či akciových společností.
- **Neziskových organizací**, to je ústavů, nadací nebo nadačních fondů. Poskytovány jsou obvykle služby v sociální nebo kulturní oblasti.
- **Spolupráce mezi obcemi**, která může být buď formou uzavřené smlouvy určené ke splnění konkrétního úkolu nebo dvě či více obcí založí právnickou osobu. Nejčastější je forma dobrovolných svazků obcí, které zabezpečují úkoly v mnoha oblastech (kultura, cestovní ruch, zdravotnictví nebo školství).

Spolupráce nemusí být jen s obcemi na území České republiky, ale také s obcemi jiných států v rámci členství v mezinárodních sdruženích místních orgánů. Obsahem takové spolupráce mohou být však jen činnosti, které spadají do samostatné působnosti obce. *(Provazníková, 2015)*

Každá veřejná služba se liší podle toho, kdo ji poskytuje, kdo je jejím uživatelem, jaká je jejich dostupnost a jakým způsobem jsou financovány.

Financování veřejných služeb je zajištěno z nadnárodních rozpočtů (jedná se především o Evropskou unii) nebo státních rozpočtů a rozpočtových fondů, ale také prostřednictvím mimorozpočtových fondů, z rozpočtů krajů nebo obcí, formou úhrady služeb spotřebiteli nebo z jiných zdrojů (např. podnikatelských). *(Stejskal, 2017)*

2.2.3 Ukázky veřejných služeb

Níže jsou vybrány některé veřejné služby, které jsou v České republice zabezpečovány státem, krajem a obcí.

Veřejný pořádek a bezpečnost

Ústředním orgánem státní správy v oblasti výkonu práva a trestu je **Ministerstvo spravedlnosti**, kterému podléhají soudy, státní zastupitelství, vězeňství, probace a mediace. Policie České republiky a Hasičský záchranný sbor České republiky jsou podřízeny **Ministerstvu vnitra**. Ministerstvo vnitra rovněž zajišťuje součinnost s orgány krajů v rámci přípravy na krizové situace. **Obce** zajišťují připravenost na mimořádné události a podílí se na záchranných akcích a ochraně obyvatelstva. K zabezpečení veřejného pořádku zřizují obecní policii, plní úkoly požární ochrany v obci a zřizují jednotky dobrovolných hasičských sborů. **Stát, kraje a obce** jsou součástí Integrovaného záchranného systému, který upravuje koordinované postupy pro mimořádné události.

Obrana

Ústředním orgánem k zabezpečení obrany ČR, řízení Armády ČR a správu vojenských újezdů je **Ministerstvo obrany**. Při zajišťování bezpečnosti ČR plní úkoly rovněž Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo vnitra. **Kraje a obce** spolupracují s jednotlivými ministerstvy při přípravě obrany státu.

Dopravní infrastruktura

Ústředním orgánem je **Ministerstvo dopravy**, které má ve své pravomoci silniční, drážní, leteckou a vodní dopravu, také kosmické technologie a družicové systémy.

Železniční sítě jsou ve správě státní organizace Správa železničních dopravních cest. Dálnice a silnice první třídy spravuje Ředitelství silnic a dálnic ČR. Ve správě **kraje** jsou silnice II. a III. tříd. Kraje rozhodují v působnosti silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu v záležitostech týkajících se silnic I. třídy. Ve správě **obce** jsou místní komunikace, chodníky, parkoviště, schodiště. **Obce s rozšířenou působností** rozhodují v působnosti silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu v záležitostech, které se týkají silnic II. a III. třídy a veřejně přístupných účelových komunikací.

Školství

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy zpracovává Národní program vzdělávání, který vymezuje hlavní oblasti vzdělávání a prostředky k dosahování cílů.

Stát je zřizovatelem vysokých škol nebo středních škol.

Kraj je zřizovatelem středních škol, ale také základních škol nebo speciálních základních škol a základních uměleckých škol. **Obec** je především zřizovatelem mateřských škol a základních škol, může být i zřizovatelem základních uměleckých škol.

Kraje a obce zřizují školy jako příspěvkové organizace nebo školské právnické osoby. Ministerstva zřizují školy a školská zařízení jako organizační složky státu, příspěvkové organizace nebo školské právnické osoby. (*Zákon č. 561/2004 Sb.*)

Zřizovateli škol mohou být také církve nebo soukromé a jiné právnické osoby.

Sociální zabezpečení

Ústředním orgánem státní správy je **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, kterému jsou podřízeny Úřad práce ČR, Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ), Státní úřad inspekce práce a Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí. Systém sociálního pojištění je spravován ČSSZ. Zahrnuje pojistné na důchodové pojištění, na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Výplaty dávek státní sociální podpory zajišťuje Úřad práce ČR. Ministerstvo je zřizovatelem pěti ústavů sociální péče. **Kraj** je zřizovatelem domovů důchodců, ústavů sociální péče pro dospělé nebo pro mládež nebo pečovatelských služeb. **Kraje a obce** vytváří podmínky pro rozvoj sociálních služeb. (*MPSV, 2018*)

Zdravotnictví

Do působnosti **státu** patří především fakultní nemocnice, krajské hygienické stanice, psychiatrické nemocnice, rehabilitační ústavy nebo státní zdravotnický ústav. **Kraj** zřizuje zdravotnickou záchrannou službu a krajské nemocnice. **Obec** zřizuje nemocnice nebo polikliniky. Specializovaná zdravotní střediska, ambulance, ale i nemocnice mohou rovněž zřizovat soukromé subjekty.

Životní prostředí

Ústředním orgánem státní správy je **Ministerstvo životního prostředí**, které koordinuje všechny aktivity životního prostředí.

Kraj vytváří koncepce a strategie ochrany přírody v územním obvodu kraje, **obec** odpovídá za odpadové hospodářství ve svém obvodu, za kvalitu vod v obci, vydává stanoviska k územním plánům a obdobně jako kraje vykonává státní dozor v ochraně přírody a krajiny.

Kultura

Ústředním orgánem státní správy je Ministerstvo kultury, které má především v kompetenci kulturní památky, umění, tisk, rozhlasové a televizní vysílání nebo provádění autorského zákona. **Kraj** zřizuje knihovny, muzea, galerie nebo krajská divadla a vytváří koncepci pro rozvoj kultury v kraji. **Obce** zodpovídají za rozvoj a ochranu kulturních hodnot na jejich území, zřizují muzea, galerie, knihovny, ale také orchestry. (Svoboda, 2017)

2.2.4 Porovnání veřejných služeb

Metod a způsobů porovnávání a hodnocení veřejných služeb je mnoho. Služby mohou být porovnávány například podle:

- dodavatelů služeb, kterými jsou stát, obec, kraj nebo jimi zřízených organizací. Mohou být ale zajišťovány také neziskovými organizacemi či soukromými subjekty.
- politické příslušnosti poskytovatelů služeb. Je důležité, jaká volební strana má převahu v rozhodování, ať už se jedná o celostátní úroveň nebo místní úroveň obcí. Levicové strany (ČSSD, KSČ) mají snahu podporovat veřejné služby (sociální, zdravotní), na druhé straně pravicové strany spíše podporují podnikatelskou sféru a služby, které vedou k rozvoji podnikání na úrovni státu, obcí a krajů (výstavba silnic, podpora vzniku průmyslových zón).

- standardizace služeb, kde se využívá systém kvantity nebo kvality. Cílem je dosáhnout toho, aby byly veřejné služby na všech úrovních poskytovány ve srovnatelné kvalitě a rozsahu. Pomocí standardizace je tak možné stanovit, zda určitá služba je pod limitem stanoveného standardu nebo naopak nad jeho limitem. Standardy na jednotlivých úrovních poskytovaných služeb jsou stanoveny právními předpisy. *(Stejskal, 2017)*
- porovnání Benchmarking – jak uvádí Hendrych (2014, str. 60) „*jeho podstatou je zlepšování se učením od druhých*“. Touto technikou jsou analyzovány služby a porovnávány s jinými organizacemi s obdobnou funkcí. Organizace se tak snaží, ve vztahu k ostatním, neustále zlepšovat a dosahovat vyšší efektivity a kvality poskytovaných služeb. *(Hendrych, 2014)*
- porovnání je ale možné také provést prostou komparací ve vztahu jednoho subjektu k druhému.

3 Výkon státní správy, samosprávy a analýza veřejných služeb ve městech Odry a Hranice

Města Odry a Hranice patří mezi 205 obcí s rozšířenou působností v České republice, stanovených zákonem 314/2002 Sb. V této části je práce zaměřena na samosprávu, výkon státní správy a analýzu veřejných služeb, které jsou těmito městy poskytovány pro správní obvody města a jeho místních částí, správní obvod matričního, stavebního, pověřeného úřadu nebo úřadu obce s rozšířenou působností.

3.1 Výkon státní správy a samosprávy města Odry

Město Odry je součástí okresu Nový Jičín, který leží v Moravskoslezském kraji. Odrami protéká řeka Odra, podle které nese město název. První písemné zmínky pochází z roku 1346. Město má osm místních částí (Pohoř, Veselí, Loučky, Vítovka, Tošovice, Pohoř, Dobešov a Kamenka) a rozkládá se na ploše 7 405 ha.

K 31.12.2017 byl celkový **počet obyvatel města a jeho místních částí 7211**, **správní obvod obce s rozšířenou působností má 16975** obyvatel.

Dominantním podnikem města Odry je již od šedesátých let 19. století Optimit, který se zabývá gumárenskou výrobou. Současný Semperflex Optimit, s.r.o. je největším zaměstnavatelem na Odersku a má velký vliv na rozvoj města.

Orgány města Odry

Zastupitelstvo města Odry má 19 zastupitelů z pěti volebních stran, zvolených ve volbách do zastupitelstev obcí v roce 2014. Podle počtu mandátů získala nejvíce strana Změna pro Odersko 2020 a současně KDU-ČSL, obě strany shodně po šesti mandátech.

Starostou byl zvolen poprvé kandidát za Změnu pro Odersko 2020, místostarostou se stal dřívější starosta, zastupitel za KDU-ČSL. (*ČSÚ, volby*)

Rada města Odry má pět členů a jsou jimi starosta, místostarosta a tři členové zastupitelstva.

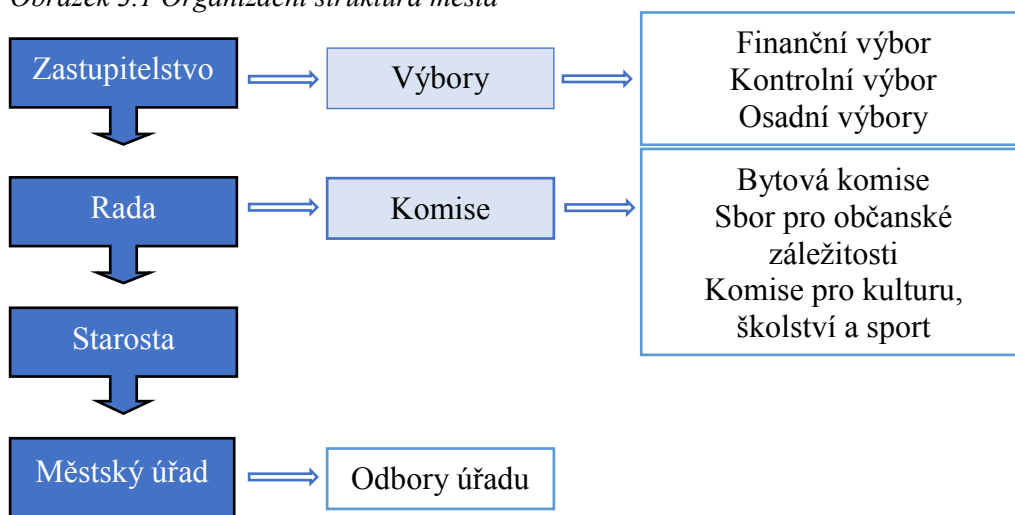
Výbory zřízené zastupitelstvem města – finanční výbor, kontrolní výbor a osadní výbory místních částí města Oder, kterých je celkem osm.

Komise zřízené radou města – Bytová komise, Sbor pro občanské záležitosti a Komise pro kulturu, školství a sport.

Zvláštními orgány města jsou Krizový štáb, Bezpečnostní rada, Povodňová komise a Komise pro sociálně-právní ochranu dětí.

Městský úřad, v jehož čele stojí starosta, kterého zastupuje místostarosta. Mezi dalšími zaměstnanci úřadu jsou tajemník, který plní funkci vedoucího úřadu a zaměstnanci jednotlivých odborů úřadu. (*Organizační struktura města Oder*)

Obrázek 3.1 Organizační struktura města

Zdroj: Organizační struktura města

vlastní zpracování

Struktura městského úřadu

Městský úřad je členěn na odbory, kterých je celkem deset. Některé činnosti odborů jsou vykonávány v samostatné působnosti a některé v přenesené působnosti pro správní obvod obce s rozšířenou působností nebo obvod pověřeného, stavebního, matričního úřadu a některé jen v rozsahu svěřené obci se základní působností. Do městského úřadu je zařazeno celkem 79 zaměstnanců, z toho 32 zaměstnanců vykonává převážně činnosti v samostatné působnosti, 47 zaměstnanců v přenesené působnosti. Organizační struktura městského úřadu Odry je uvedena v příloze 1.

Odbor rozvoje města

Do odboru jsou zařazeni tři zaměstnanci a vykonávají činnosti v samostatné působnosti.

- **Samostatná působnost** – činnosti související se získáváním dotací na investiční akce pořádané obcí.

Kancelář starosty a právník

Do odboru je zařazeno osm zaměstnanců, z toho šest zaměstnanců vykonává činnosti v samostatné působnosti, 2 zaměstnanci částečně činnosti přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – zabezpečuje spisovou službu a archivaci, vede příjmovou a výdajovou pokladnu, zabezpečuje financování a akceschopnost jednotek dobrovolných hasičů působících na území města. Na tomto odboru je rovněž prováděna personální agenda a správa a provoz informačních systémů.
- **Přenesená působnost** – vede evidenci ztrát a nálezů. Také provádí činnosti, které souvisí s přípravou řešení krizových situací, spolupracuje v rámci integrovaného záchranného systému a zabezpečuje úkoly na úseku obrany státu a branné povinnosti.

Právník zajišťuje právní agendu a plní úkoly podle zákona 106/1999, o svobodném přístupu k informacím.

Stavební úřad

Do odboru je zařazeno celkem šest zaměstnanců, kteří vykonávají činnosti převážně v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – přiděluje čísla domů a bytů.
- **Přenesená působnost** – činnosti svěřené obci s rozšířenou působností na úseku územního plánování. Dále vydává územní rozhodnutí, vydává kolaudační souhlas, nařizuje odstranění staveb a další činnosti související se stavebním řízením.

Odbor sociálních věcí

Do odboru je zařazeno celkem osm zaměstnanců, z toho dvě pracovnice pro agendu osvojení a pěstounské péče, tři na úseku sociálně-právní ochrany dětí a dva sociální pracovníci. Činnosti na úseku sociálních věcí se prolínají a pracovnice tedy vykonávají činnosti jak v samostatné, tak i přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – provádí sociální práce za účelem sociálního začlenění osob a skupin lidí, zabývá se problematikou rizikového chování, národnostních menšin, etnik a multikulturalismu, koordinuje prevenci kriminality, spolupracuje s Charitou Odry, přiděluje byty v domech s pečovatelskou službou.
- **Přenesená působnost** – výkon opatrovnictví pro občany obce, vede správní řízení na úseku sociální péče.

Finanční odbor

Součástí odboru je devět zaměstnanců, z toho 6 vykonává činnosti v samostatné a 3 zaměstnanci v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** –odbor provádí činnosti související se sestavováním návrhu rozpočtu města, vypracovává rozbor hospodaření města, vede účetní evidenci v souladu s platnými právními předpisy, připravuje podklady pro poskytované půjčky z fondu rozvoje bydlení a půjčky ke koupi bytu. Také vede evidenci majetku, provádí zúčtování mezd, zpracovává daňová přiznání z převodů nemovitostí, zpracovává daň z příjmů právnických osob a další. Vyměřuje a zúčtuje místní poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a místní poplatky ze psů.
- **Přenesená působnost** – eviduje a vymáhá neuhrazené pohledávky z pokut a poplatků, povoluje pořádání věcných loterií a tombol, rozhoduje o povolení provozu hracích automatů.

Odbor kultury a školství

Do tohoto odboru je zařazeno celkem deset zaměstnanců, z toho čtyři zaměstnanci na úseku kultury a školství, jeden zaměstnanec je kurátorem Městského muzea, dva zaměstnanci Městského informačního centra a tři zaměstnanci Městské knihovny Odry. V přenesené působnosti vykonávají činnosti zaměstnanci na úseku kultury a školství, ale i Městského informačního centra.

- **Samostatná působnost** – vykonává činnosti související s koncepcí rozvoje škol ve spolupráci s krajským úřadem, řeší problémy rozvoje a uspokojení potřeb školství ve městě. Rovněž zajišťuje činnosti, které přispívají k rozvoji kultury, tělovýchovy, propagace, cestovního ruchu a památkové péče na území města. Vydává mimo jiné zpravodaj města, vede webové stránky města, zajišťuje služby Městského informačního centra, Městské knihovny, Muzea Oderska a Městské galerie.
- **Přenesená působnost** – vede správní řízení na úseku školství a státní památkové péče. Městské informační centrum provádí vidimaci a legalizaci a je kontaktním místem veřejné správy (CZECH POINT), poskytuje ověřené výstupy z veřejných i neveřejných rejstříků a registrů na žádost občanů.

Odbor dopravy

Do odboru je zařazeno celkem sedm zaměstnanců, z toho pět na úseku dopravy a dva zaměstnanci na úseku silničního hospodářství a speciálního stavebního úřadu. Všichni zaměstnanci odboru vykonávají převážně činnosti v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – zajišťuje provoz Dopravního hřiště Odry a dopravní značení města. Zajišťuje zimní údržbu místních a účelových komunikací, včetně chodníků a schodišť, prostřednictvím společnosti Slumeko Kopřivnice.
- **Přenesená působnost** – vede správní řízení na úseku dopravy, silničního hospodářství a provozu na pozemních komunikacích. Provádí zkoušky odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, vydává řidičské průkazy, rozhoduje ve věcech odebrání řidičských průkazů, stanovení dopravního značení, vykonává agendu související s registrací vozidel. Vydává povolení k provozu Stanic měření emisí, rozhoduje ve věcech registrace autoškol, provádí činnosti v rámci prevence dopravní nehodovosti. Je dopravním úřadem v oblasti taxislužeb, povoluje zvláštní užívání místních komunikací a silnic II. a III. třídy, povoluje stavby a provádí státní dozor silnic II. a III. třídy.

Odbor správní a obecní živnostenský úřad

Do odboru je zařazeno celkem deset zaměstnanců, z toho tři na úseku evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů, jeden na úseku matriky, čtyři na úseku občanskoprávních a dopravních přestupků a dva na živnostenském úřadu. Odbor vykonává převážně činnosti v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – činnosti Sboru pro občanské záležitosti, to je vítání občánků a gratulace jubilantům.
- **Přenesená působnost** – na úseku evidence obyvatel vykonává činnosti ohlašovny obce včetně vedení správních řízení, na úseku občanských průkazů a cestovních dokladů vykonává činnosti, které souvisí s vydáním dokladů. Na úseku matrik činnosti související s matričními událostmi. Dále odbor zajišťuje organizačně volby, vede správní řízení na úseku dopravy a občanskoprávních přestupků. Do odboru je zařazen také živnostenský úřad, který vykonává činnosti v rámci registrace, změny a kontroly na úseku živnostenského podnikání.

Odbor životního prostředí

Do odboru je zařazeno osm zaměstnanců. Jeden zaměstnanec provádí činnosti v samostatné působnosti na úseku odpadů, u ostatních zaměstnanců převažují činnosti v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – na úseku odpadového hospodářství vede evidenci povolených a divokých skládek. Zajišťuje likvidaci divokých skládek., vede evidenci odpadu města, dohlíží nad provozem Sběrného dvora Odry.

Městem Odry je zřízena Záchytná stanice Odry-Loučky pro opuštěné a toulavé psy. Provoz stanice je koordinován odborem životního prostředí.

- **Přenesená působnost** – vydávání souhlasu k podnikání v oblasti nakládání s komunálním odpadem, vydává stanoviska k stavebním a územním řízením, provádí činnosti a vede správní řízení na úseku vodního hospodářství, lesního hospodářství a myslivosti, ochrany zemědělského půdního fondu, rybářství, rostlinolékařské a veterinární péče, ochrany zvířat a ochrany ovzduší, přírody, krajiny.

Odbor správy nemovitého majetku

Zajišťuje činnosti v samostatné působnosti města. Do tohoto odboru je zařazeno celkem sedm zaměstnanců, kteří vykonávají pouze činnosti patřící do samostatné působnosti města.

- **Samostatná působnost** – zajišťuje přípravu investičních akcí, správu, opravy a údržbu nemovitého majetku ve vlastnictví města. Na pozemcích města je tímto odborem zajišťována údržba zeleně, místních chodníků, včetně oprav a čištění. Připravuje a zpracovává podklady pro krátkodobé nájmy pozemků, přijímá žádosti o nájem, pacht, prodej, směny a výpůjčky k nemovitostem. Organizuje veřejně prospěšné práce. Odbor má rovněž ve své správě veřejné osvětlení.

Financování výkonu státní správy a samosprávy

Činnosti vykonávané v rámci samostatné působnosti jsou hrazeny z rozpočtu města.

Na výkon státní správy je městu poskytován příspěvek ze státního rozpočtu, výše je stanovena Ministerstvem financí po jeho projednání s Ministerstvem vnitra. Poskytnuté příspěvky v letech 2014-2016 jsou uvedeny v tab. 3.1.

Městu rovněž plynou příjmy z vybraných správních poplatků a pokut vyměřených ve správním řízení.

Tabulka 3.1 Příspěvek na výkon státní správy Odry (v tisících Kč)

Působnost města	2014		2015		2016	
	Počet obyvatel	Příspěvek	Počet obyvatel	Příspěvek	Počet obyvatel	Příspěvek
Základní působnost	7 358	nz	7 361	142	7 350	258
Matriční úřad	9 936	nz	9 920	330	9 901	330
Stavební úřad	11 205	nz	11 177	995	11 146	992
Pověřený úřad	11 205	nz	11 177	1 521	11 146	1 478
Rozšířená působnost	17 301	nz	17 217	9 261	17 116	9 349
Celkem	—	12 293	—	12 251	—	12 409

(MV ČR, Příspěvek na výkon státní správy pro rok 2014, 2015, 2016)

vlastní zpracování

Jedním z kritérií pro stanovení výše příspěvku je počet obyvatel podle bilance obyvatel ČR k 1. lednu předcházejícího roku, vydaném Českým statistickým úřadem. V roce 2014 se tedy vycházelo z počtu obyvatel k 01.01.2013.

Celková výše poskytnutého příspěvku městu ze státního rozpočtu je součet všech příspěvků na jednotlivé působnosti obce. V roce 2016 došlo jen k mírnému nárůstu poskytnutého příspěvku.

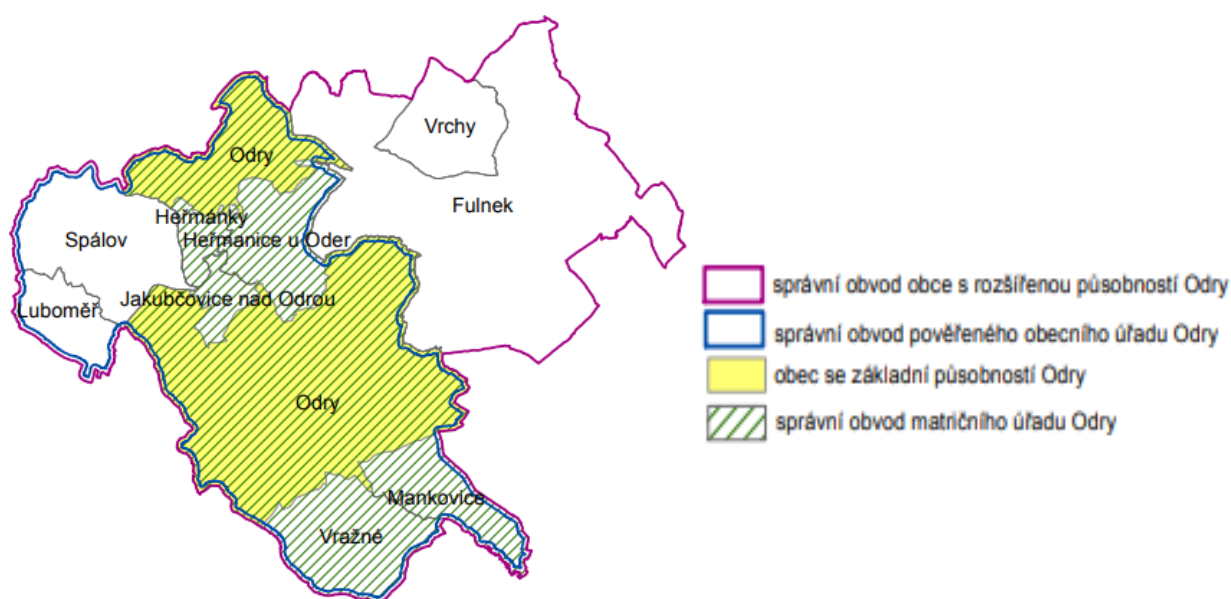
3.1.1 Správní obvod obce s rozšířenou působností Odry

Dne 01.01.2003 se podle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a obcí s rozšířenou působností, stalo město Odry obcí s rozšířenou působností. Do jeho správního obvodu bylo zařazeno osm obcí a jeden městys. Jednou z obcí byl i Jeseník nad Odrou, který měl tehdy 1900 obyvatel. Z důvodu lepšího postavení obce s rozšířenou působností Odry, byl podán návrh na změnu správního obvodu obce Odry, kterým by se Jeseník nad Odrou přičlenil ke správnímu obvodu obce s rozšířenou působností Nový Jičín a město Fulnek společně s obcí Vrchy, které měly v té době dohromady 6350 obyvatel, byly přičleněny k Odrám. K 01.01.2005 byla, na základě tohoto návrhu, provedena změna správního obvodu obce s rozšířenou působností Odry a v důsledku toho se navýšil celkový počet obyvatel obce s rozšířenou působností z původních 13500 na 17950 obyvatel. (*interní zdroj města*)

V současné době patří do správního obvodu obce s rozšířenou působností Odry 7 obcí základního typu, 1 městys, který je matričním úřadem a 2 města, včetně města Odry. Druhým městem je Fulnek, který je současně pověřeným obecním úřadem.

Správní obvod obce s rozšířenou působností Odry je zobrazen v obr. 3.2.

Obrázek 3.2 Správní obvod obce s rozšířenou působností Odry

Zdroj: Geografický informační systém

vlastní zpracování

Město Fulnek a obec Vrchy

Fulnek je pověřeným obecním úřadem pro správní obvod obce Vrchy a město Fulnek. Obec Vrchy je obcí se základní působností, v záležitostech matričního a pověřeného obecního úřadu patří do správního obvodu města Fulneku, v ostatních záležitostech do správního obvodu obce s rozšířenou působností Odry.

Fulnek vykonává činnosti na úseku matrik a státního občanství. V rozsahu pověřeného obecního úřadu provádí činnosti na úseku ochrany přírody a krajiny, činnosti v sociální oblasti, stavební úřad rozhoduje ve věcech stavebního řízení a vykonává působnost silničního správního úřadu. Specifické pro pověřený úřad je, že v rámci územního plánování a řízení v oblasti stavebního řádu vykonává státní správu rovněž pro obce Kujavy a Hladké Životice, které v ostatních záležitostech výkonu státní správy náleží do správního obvodu obce s rozšířenou působností Bílovec (Kujavy) a Nový Jičín (Hladké Životice).

Městys Spálov a obec Luboměř

Městys Spálov je matričním úřadem. Do jeho správního obvodu je zařazena obec se základní působností Luboměř a městys Spálov.

Kromě činností, které městys vykonává v samostatné působnosti, plní rovněž úkoly státní správy na úseku matrik. Vykonává úkony, které souvisí s matričními událostmi na území správního obvodu (narození, sňatky a úmrtí).

Matriční úřad rovněž v přenesené působnosti přijímá ohlášení ztráty, odcizení či poškození občanských průkazů nebo odebírá neplatné občanské průkazy a cestovní pasy.

Ostatní obce správního obvodu obce s rozšířenou působností Odry

Obce Jakubčovice nad Odrou, Heřmanice u Oder, Heřmánky, Mankovice a Vražné patří v záležitostech matričního, pověřeného obecního úřadu a úřadu obce s rozšířenou působností do správního obvodu Odry. Samy vykonávají státní správu v rozsahu svěřeném obcím se základní působností. (*vdp.cz*, *vyhláška č. 207/2001 Sb.*, *zákon č. 314/2002 Sb.*)

3.2 Výkon státní správy a samosprávy města Hranice

Město Hranice leží v okrese Přerov Olomouckého kraje. První zmínky o městě jsou datovány do druhé poloviny dvanáctého století. Město má devět místních částí (Hranice I-Město, Hranice II.-Lhotka, Hranice III.-Velká, Hranice IV-Drahotuše, Hranice V-Rybáře, Hranice VI-Valšovice, Hranice VII-Slavič, Hranice VIII-Středolesí, Hranice IX-Uhřínov) a rozkládá se na ploše 4 977 ha.

K 31.12.2017 byl celkový **počet obyvatel města a jeho místních částí 18172, správní obvod obce s rozšířenou působností má 34094** obyvatel.

Od padesátých let dvacátého století se ve městě rozvíjí strojírenský a stavební průmysl.

Orgány obce

Město Hranice má 23 **zastupitelů**, kteří byli zvoleni ve volbách do zastupitelstev obcí v roce 2014. V zastupitelstvu jsou členové sedmi volebních stran. Nejvyšší počet pěti mandátů získali kandidáti za hnutí ANO. Starostou byl zvolen z řad zastupitelů kandidát za hnutí ANO, místostarostou se stal zastupitel za volební stranu Otevřená radnice. (*ČSÚ, 2014*)

Rada má sedm členů, kterou tvoří starosta, místostarosta a pět členů zastupitelstva.

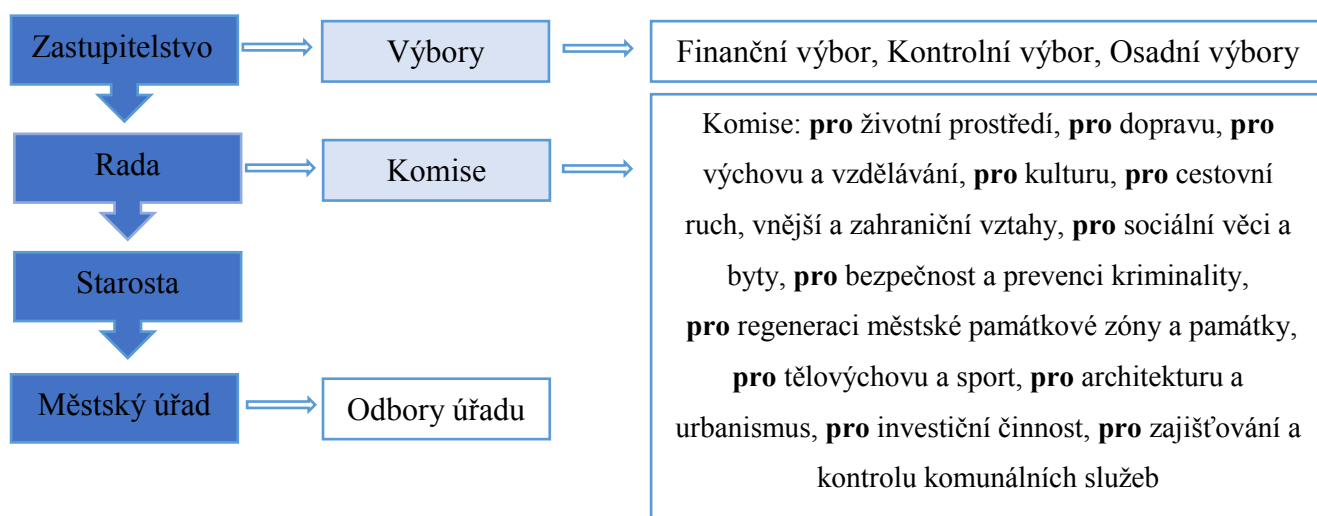
Výbory zřízené zastupitelstvem města – finanční výbor, kontrolní výbor a osadní výbory jednotlivých místních částí města, kterých je celkem devět.

Radou města jsou zřízeny **komise** – Komise pro životní prostředí, Komise pro dopravu, Komise pro výchovu a vzdělávání, Komise pro kulturu, Komise pro cestovní ruch, vnější a zahraniční vztahy, Komise pro sociální věci a byty, Komise pro bezpečnost a prevenci kriminality, Komise pro regeneraci městské památkové zóny a památky,

Komise pro tělovýchovu a sport, Komise pro architekturu a urbanismus, Komise pro investiční činnost, Komise pro zajišťování a kontrolu komunálních služeb.

V čele **městského úřadu** stojí starosta, kterého zastupuje místostarosta. Mezi dalšími zaměstnanci úřadu jsou tajemník, který plní funkci vedoucího úřadu a zaměstnanci jednotlivých odborů a oddělení úřadu. (*Organizační struktura města Hranice*)

Obrázek 3.3 Organizační struktura města Hranice

Zdroj: Organizační struktura města Hranice

vlastní zpracování

Struktura městského úřadu

Městský úřad je členěn na odbory a oddělení, odborů je celkem jedenáct. Do městského úřadu je zařazeno 120 zaměstnanců vykonávající samostatnou nebo přenesenou působnost pro správní obvod obce s rozšířenou působností, pověřeného nebo matričního úřadu, ale i obce se základní působností. Organizační struktura městského úřadu Hranice je uvedena v příloze 2.

Finanční odbor

Do tohoto odboru je zařazeno devět zaměstnanců, kteří vykonávají činnosti v samostatné působnosti a dva pracovníci v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – zpracovává podklady k sestavení rozpočtu města, rozpočtových opatření a závěrečného účtu. Vede účetnictví a zpracovává daně z příjmů právnických osob za město, provádí správu odpisů majetku a vede jeho evidenci.

Rovněž vystavuje objednávky a provádí likvidaci faktur, které se týkají dotačních akcí. Eviduje a vyměřuje poplatky za komunální odpad a poplatky ze psů, lázeňské nebo rekreační pobyty, užívání veřejného prostranství nebo z ubytovací kapacity

- **Přenesená působnost** – vymáhá nedoplatky vyměřených poplatků a pokut. Rovněž provádí monitoring aktuálních výzev krajských a národních dotačních titulů, administraci dotací a v rámci obce s rozšířenou působností zajišťuje informační servis.

Odbor obecní živnostenský úřad

Odbor má dvě oddělení – kontrolní a registrační. Celkový počet zaměstnanců je pět včetně vedoucího odboru. Jeden zaměstnanec je zařazen do kontrolního oddělení, tři do registračního oddělení. Odbor vykonává především činnosti v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – organizuje jarmarky, prodejní akce, zajišťuje výběr poplatků za užívání tržních míst v Hranicích a místních částech. Účastní se na propagaci regionálních potravin
- **Přenesená působnost** – plní funkci Centrálního registračního místa, kontrolního a dozorového orgánu. Projednává přestupky a správní delikty na úseku živnostenského podnikání a provádí poradenskou činnost v rozsahu svěřeném živnostenským zákonem, zákonem o zemědělství a dalších zákonů souvisejících s činností živnostenského úřadu.

Odbor sociálních věcí

Do odboru patří oddělení sociálně-právní ochrany dětí a Oddělení sociální práce s celkovým počtem patnácti zaměstnanců včetně vedoucího odboru. Odbor vykonává činnosti v samostatné i přenesené působnosti, které se prolínají, proto nelze vytyčit, které činnosti jsou přímo vykonávány v samostatné nebo přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – vykonává sociální práce, především sociální a dluhové poradenství, pomáhá při řešení obtížných sociálních situací občanů města. Velký význam má romský terénní pracovník, který přispívá k zajištění klidu a pořádku a řeší problémy ve vymezených lokalitách města.
- **Přenesená působnost** – provádí sociální šetření, zastupuje osoby, které nemají zákonného zástupce a nejsou schopny samostatně jednat.

Osobám se zdravotním postižením vydává parkovací průkazy. Projednává přestupky na úseku školství a výchovy mládeže. Zabezpečuje funkci sociálního kurátora, který provádí činnosti v souvislosti s výkonem trestu odnětí svobody a funkci opatrovníka.

Oddělení právní a Samostatné pracoviště personálně-organizační

Dvě samostatná pracoviště, která mají celkem šest zaměstnanců vykonávají činnosti převážně v samostatné působnosti.

- **Samostatná působnost** – Oddělení právní zajišťuje hlavně právní agendu a agendu normy ISO 9001.

Samostatné pracoviště personálně-organizační vede personální agendu a agendu mzdového účetnictví (mzdové účetnictví vede pro město externí mzdová účetní). Do činnosti tohoto pracoviště také patří sekretářský servis a vede evidenci stížností a petic.

- **Přenesená působnost** – Oddělení právní zajišťuje úkoly, které vyplývají ze zákona o vyvlastnění, plní úkoly podle zákona 106/1999, o svobodném přístupu k informacím a koordinuje implementaci zákona o základních registrech.

Odbor školství, kultury a tělovýchovy

Odbor má celkem šest zaměstnanců, kteří vykonávají činnosti především v samostatné působnosti, jeden pracovník v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – zajišťuje činnosti související s kulturou, školstvím, občanskými záležitostmi města, zahraniční spolupráci, cestovním ruchem, tělovýchovou, péči o památky na území města a publikační činnosti.
- **Přenesená působnost** – vykonává státní správu v oblasti školství a státní památkové péče.

Odbor rozvoje města

Odbor je členěn na oddělení investic, oddělení strategického rozvoje a oddělení územního plánování. Celkem má patnáct zaměstnanců včetně vedoucího odboru. Do oddělení investic a oddělení strategického rozvoje je zařazeno celkem deset zaměstnanců, kteří vykonávají samostatnou působnost a oddělení územního plánování má čtyři zaměstnance vykonávající přenesenou působnost.

- **Samostatná působnost** – činnosti související se získáváním dotací na investiční akce pořádané obcí.
- **Přenesená působnost** – Oddělení územního plánování plní funkci úřadu plánování a pořizuje a zpracovává územně analytické podklady pro správní obvod obce s rozšířenou působností. Zajišťuje činnosti související se správou geodat a správou geografického informačního systému (GIS).

Odbor správy majetku

Do odboru je zařazeno devět zaměstnanců, kteří vykonávají činnosti v samostatné působnosti obce.

- **Samostatná působnost** – provádí správu bytů ve vlastnictví města, to je činnosti v souvislosti s nájmem bytů, správu domů, to je běžnou údržbu, opravy a rekonstrukce zajišťuje na základě výběrových řízení. Dále provádí činnosti související s prodejem a pronájmem nebo výkupem pozemků. Do odboru patří i správa provozního majetku obce, to je opravy a provoz kancelářské techniky, služebních automobilů, zajišťuje spotřební materiál pro úřad. Další činností je zajišťování investičních akcí města. Na úseku odpadového hospodářství zabezpečení kontejnerů na tříděný odpad a velkoobjemové kontejnery. Do odboru patří i údržba a správa veřejné zeleně, hřbitovů, veřejného osvětlení města, místních komunikací a městského mobiliáře.

Odbor vnitřních věcí

Odbor se člení na oddělení dopravně správních agend (9 zaměstnanců), oddělení dopravních přestupků (7 zaměstnanců), oddělení občansko-správních agend (7 zaměstnanců) oddělení informačních technologií (3 zaměstnanci), a oddělení provozní a správní (8 zaměstnanců) s celkovým počtem třicet pět zaměstnanců včetně vedoucího odboru. Činnosti vykonává jak v samostatné, tak v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – vykonává především oddělení provozní a správní, které vede spisovou a archivní službu, organizuje služební cesty zaměstnanců, vede pokladnu a evidenci ztrát a nálezů, požární ochranu města a jednotky sboru dobrovolných hasičů. Oddělení občansko-správních agend zajišťuje číslování domů a značení ulic města. Oddělení informačních technologií má ve své náplni správu systému výpočetní techniky, provoz síťových služeb
- **Přenesená působnost** – Oddělení provozní a správní přijímá oznámení o svolání shromáždění a vydává ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy (CZECH POINT). Dále zajišťuje činnosti na úseku branné povinnosti a obrany státu a na úseku krizového a havarijního plánování. Oddělení rovněž řeší občansko-právní přestupky. Oddělení občansko-správních agend vykonává státní správu na úseku matrik, občanských průkazů, cestovních dokladů a evidence obyvatel. Oddělení dopravně správních agend vede evidenci řidičů, registr vozidel, provádí činnosti v souvislosti s vydáváním řidičských průkazů, evidence silničních motorových vozidel, odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a řeší dopravně správní přestupky.

Odbor stavební úřad, životního prostředí a dopravy

Odbor má celkem devatenáct zaměstnanců včetně vedoucího odboru. Člení se na oddělení stavební úřad (8 zaměstnanců) a oddělení životní prostředí (10 zaměstnanců). Vykonává především činnosti v přenesené působnosti.

- **Samostatná působnost** – Oddělení živnostenský úřad provádí činnosti na úseku vodního a lesního hospodářství, ochrany ovzduší, ochrany zvířat, ekologické výchovy, grantů a příspěvku v oblasti životního prostředí.
- **Přenesená působnost** – Oddělení stavební úřad plní úkoly a rozhoduje podle stavebního zákona pro obce patřící do stavebního obecního úřadu. Oddělení životního prostředí zajišťuje státní správu na úseku vodního a lesního hospodářství, rybářství, myslivosti, veterinární péče, ochrany přírody a krajiny, ochrany zvířat a rostlinolékařské péče. Do činnosti oddělení patří i záležitosti silničního hospodářství a dopravního úřadu.

Interní audit

Obce, které mají více než 15000 obyvatel, jsou povinny zřídit útvar interního auditu. V Hranicích je zajišťována jedním zaměstnancem. Interní auditor je přímo podřízený starostovi města, který zajišťuje jeho funkční nezávislost. Interní auditor provádí interní audity města, kontrolu příjemců veřejných finančních podpor z rozpočtu města nebo veřejnosprávní kontrolu příspěvkových organizací. *(Zpráva o činnosti úřadu za rok 2016)*

Financování státní správy a samosprávy

Výkon samostatné působnosti je hrazen převážně z rozpočtu města. Na výkon státní správy město obdrží příspěvek ze státního rozpočtu, který je městům přerozdělován prostřednictvím krajských úřadů.

Celková výše poskytnutého příspěvku zahrnuje součet všech příspěvků podle působnosti. Na výši příspěvku má vliv rozsah přenesené působnosti, velikost správního obvodu podle počtu obyvatel, u rozšířené působnosti navíc podíl velikosti správního centra (počet trvale bydlících obyvatel v obci) a velikost správního obvodu.

Poskytnutý příspěvek je určen k úhradě výdajů na výkon státní správy, kterými jsou především mzdové a provozní výdaje.

Příjmem města jsou rovněž vybírané správní poplatky a pokuty vyměřené ve správním řízení. Výše poskytnutých příspěvků v letech 2014-2016 je zobrazen v tab. 3.2.

Tabulka 3.2 Příspěvek na výkon státní správy v tisících Kč

Působnost města	2014		2015		2016	
	Počet obyvatel	Příspěvek	Počet obyvatel	Příspěvek	Počet obyvatel	Příspěvek
Základní působnost	18 745	nz	18 651	350	18 494	627
Matriční úřad	24 922	nz	24 799	819	24 685	815
Stavební úřad	24 922	nz	26 898	2 313	26 800	2 306
Působnost pověřeného úřadu	34 622	nz	34 492	4 578	34 544	4 466
Rozšířená působnost	34 622	23 175	34 492	15 045	34 544	15 276
Celkem	—	23 175	—	23 105	—	23 490

Zdroj: (MV ČR, Příspěvek na výkon státní správy pro rok 2014, 2015, 2016) vlastní zpracování

Poskytnuté příspěvky jsou v jednotlivých letech téměř totožné. V roce 2016 byl valorizován celkový objem příspěvků o 1 %.

3.2.1 Správní obvod obce s rozšířenou působností Hranice

Město Hranice je obcí s rozšířenou působností, do jehož správního obvodu náleží celkem třicet dva obcí.

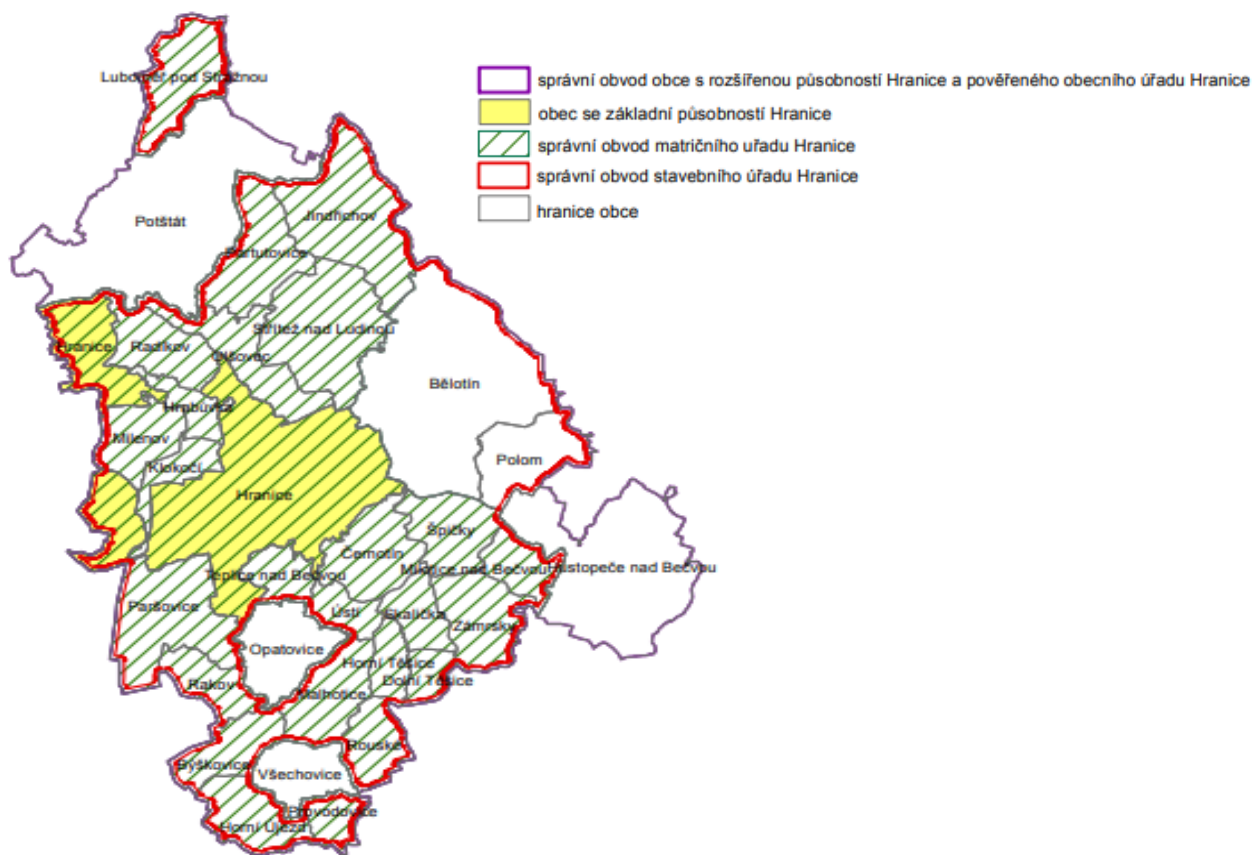
Do 01.01.2016 bylo součástí správního obvodu jen třicet jedna obcí. K uvedenému datu však, v důsledku změny hranic vojenského újezdu Libavá, vznikla na katastrálním území Luboměř u Potštátu nová obec s názvem Luboměř pod Strážnou. Tato obec byla nově zařazena právě do správního obvodu obce s rozšířenou působností Hranice.

Do správního obvodu obce s rozšířenou působností Hranice je zařazeno dvacet šest obcí základního typu, jedna obec, která je matričním úřadem, dvě obce se stavebním úřadem a jeden městys se stavebním úřadem.

Města jsou ve správním obvodu dvě, včetně města Hranice. Druhým městem je Potštát, který je stavebním úřadem.

Správní obvod obce s rozšířenou působností je zobrazen v obr. 3.4.

Obrázek 3.4 Správní obvod obce s rozšířenou působností

Zdroj: Geografický informační systém

vlastní zpracování

Město Potštát

Město Potštát je stavebním úřadem, do jehož správního obvodu náleží obec se základní působností Luboměř pod Strážnou a Potštát. Město vedle samostatné působnosti vykonává rovněž státní správu stavebního úřadu a současně matričního úřadu pro obce patřící do jeho obvodu. Jako stavební úřad vede především správní řízení podle stavebního zákona.

Městys Hustopeče nad Bečvou, obec Opatovice a obec Všechnovice

Městys Hustopeče nad Bečvou a obce Opatovice a Všechnovice jsou stavebními úřady. Do správního obvodu stavebního úřadu Hustopeče nad Bečvou jsou zařazeny obce Milotice nad Bečvou, Špičky a Hustopeče nad Bečvou. Obec Opatovice vykonává státní správu stavebního úřadu pro obce Býškovice, Opatovice, Partovice a Rakov a obec Všechnovice vykonává státní správu pro obce Horní újezd, Malhovice, Provodovice, Rouské a Všechnovice. Rozsah výkonu státní správy je obdobný jako u města Potštát, to znamená, že vedle činností stavebního úřadu vykonávají i matriku pro obce spadající do jejich správního obvodu.

Obec Běloutín

Obec Běloutín je matričním úřadem pro obce Polom a Běloutín. Pro obce patřící do jeho obvodu vykonává činnosti svěřené matričním úřadům, v ostatních záležitostech výkonu státní správy náleží do správního obvodu obce s rozšířenou působností Hranice.

Ostatní obce správního obvodu obce s rozšířenou působností Hranice

Obce Černotín, Dolní Těšice, Horní Těšice, Hrabůvka, Hranice, Jindřichov, Klokočí, Milenov, Olšovec, Partutovice, Radíkov, Skalička, Střítež nad Ludinou, Teplice nad Bečvou, Ústí, Zámrský jsou obcemi se základní působností. V záležitostech matričního, pověřeného obecního úřadu a úřadu obce s rozšířenou působností patří do správního obvodu Hranice.

3.3 Analýza veřejných služeb ve městech Odry a Hranice

V této části je práce zaměřena na služby poskytované městy v samostatné působnosti a služby v přenesené působnosti, které jsou vykonávány odbory Městského úřadu Odry a Hranice pro správní obvod obce s rozšířenou působností, obvod matričního, pověřeného úřadu nebo úřadu se základní působností.

3.3.1 Analýza služeb v samostatné působnosti města Odry a Hranice

Města Odry a Hranice zajišťují veřejné služby v samostatné působnosti převážně pro správní obvody měst a jejich místních částí. Jedná se o služby, které vedou k uspokojování základních potřeb jejich obyvatel.

a) Služby bezpečnosti a požární ochrany

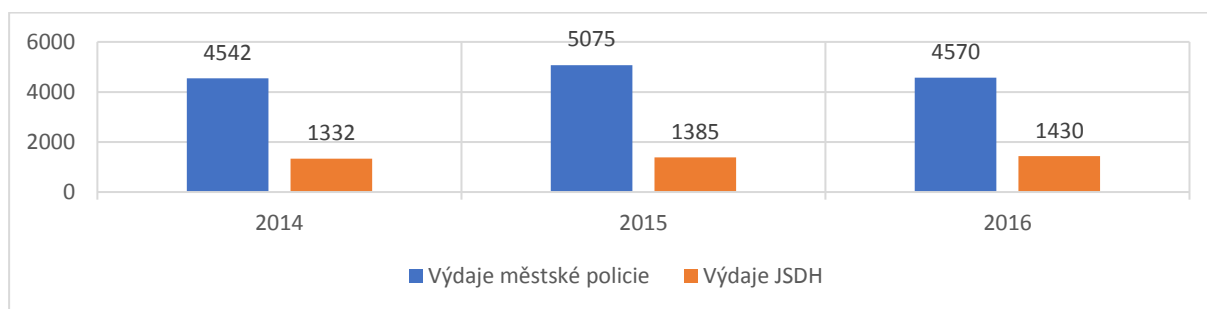
Veřejný pořádek a dopravní kontrolu zajišťuje ve městech Policie České republiky.

Obvodní oddělení Odry působí na území města Oder a dalších obcí, které patří do správního obvodu pověřeného obecního úřadu Odry (viz obr. 3.2).

V Odrách působí od 01.04.2009 **Městská policie Odry**, která ve spolupráci s Policií ČR přispívá k ochraně a bezpečnosti majetku a osob. Celkem 6 strážníků a jeden velitel vykonává svou činnost pro 7291 obyvatel na území města Oder a jeho místních částí.

Osm jednotek sboru dobrovolných hasičů města Oder působí na území města a jeho místních částí (viz obr. 3.2). Podílí se především na odstraňování následků požárů, živelných pohrom a záchranných akcích. Spolupracuje s Hasičským záchranným sborem Moravskoslezského kraje, územní odbor Nový Jičín. Celkové výdaje jsou uvedeny v grafu 3.1.

Graf 3.1 Výdaje na městskou policii a JSDH v Odrách (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Odry za rok 2014, 2015 a 2016 vlastní zpracování

Provozní výdaje městské policie a jednotek dobrovolných hasičů jsou hrazeny z rozpočtu města. Krajský úřad Moravskoslezského kraje každoročně městu poskytuje příspěvek na zásahy dobrovolných hasičů. Některé investice (např. nákup automobilu) mohou být částečně hrazeny z dotací poskytnutých MV ČR nebo krajským úřadem.

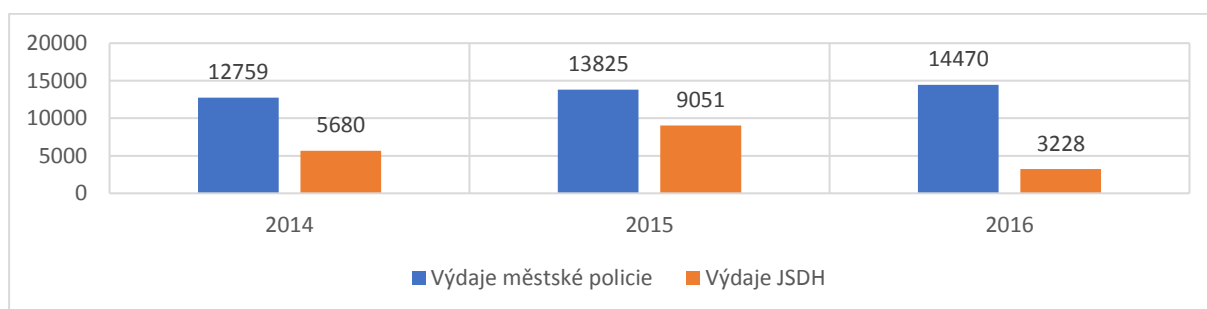
Obvodní oddělení Policie ČR Hranice má svůj obvod shodný se správním obvodem obce s rozšířenou působností (viz obr. 3.4). (*Policie ČR, 2018*)

Městská policie Hranice zabezpečuje od roku 1995 veřejný pořádek pro 18352 obyvatel na území města a jeho místních částí. V současné době má 25 strážníků, jednoho administrativního pracovníka a dva asistenty prevence kriminality.

Sbor dobrovolných hasičů města Hranice má celkem sedm požárních jednotek zřízených pro zásahy na území města a jeho místních částí (viz obr. 3.4).

V Hranicích má sídlo Hasičský záchranný sbor Olomouckého kraje, požární stanice Hranice, jehož hasební obvod zasahuje do celého správního obvodu pověřeného obecního úřadu Hranice a navíc do obvodu jedné obce Lipníku nad Bečvou. Může však zasahovat i v příhraničních oblastech okresů Kroměříž, Nový Jičín, Olomouc a Vsetín. (*OZV města Hranice č. 3/2003 a č. 1/2005*) (*HZS ČR, 2018*)

Graf 3.2 Výdaje na městskou policii a JSDH v Hranicích (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015 a 2016 vlastní zpracování

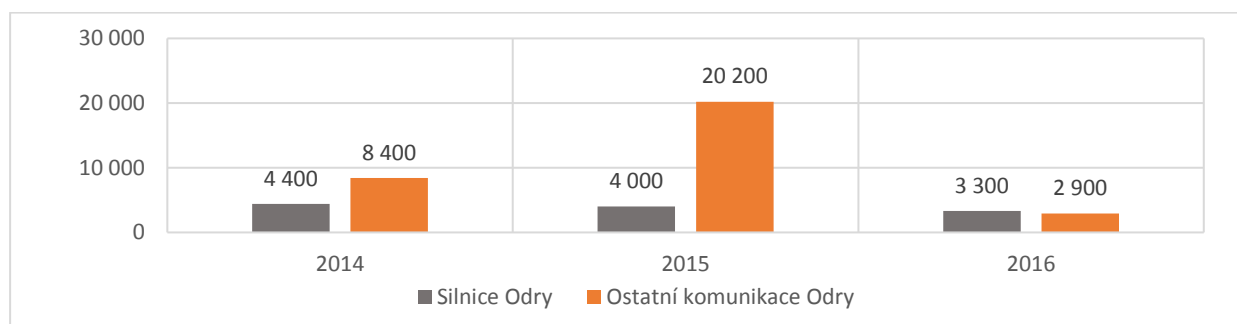
Provozní výdaje městské policie a sborů dobrovolných hasičů jsou hrazeny z rozpočtu města. Krajský úřad Olomouckého kraje každoročně přispívá na zásahy dobrovolných hasičů, popř. mohou být některé investice hrazeny prostřednictvím poskytnutých dotací.

b) Služby údržby komunikací

Do správy měst jsou zařazeny místní a účelové komunikace, včetně chodníků a schodišť na území měst a jejich místních částí.

V Odrách je přibližně 55 km místních komunikací a 16 km chodníků. Odbor správy nemovitého majetku má ve své náplni zjišťovat stav a zabezpečovat jejich drobné opravy. Zimní údržba místních a účelových komunikací je koordinována jedním pracovníkem odboru dopravy. Drobné opravy a údržba (včetně zimní), je zajišťována společností Slumeko Kopřivnice s.r.o. Rozsáhlejší opravy jsou zabezpečovány dodavatelsky v rámci výběrového řízení.

Graf 3.3 Výdaje na komunikace Odry (v tisících Kč)

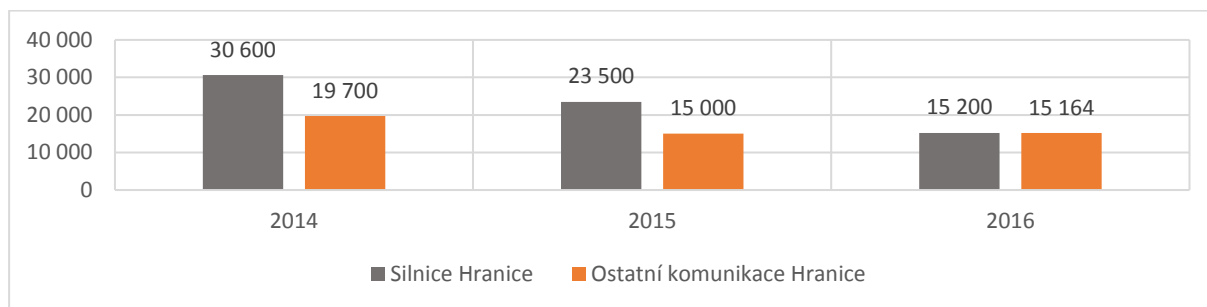

Zdroj: Závěrečný účet města Odry za rok 2014, 2015 a 2016 vlastní zpracování

Do výdajů silnic je zahrnuta výstavba, údržba (včetně zimní) a opravy místních a účelových komunikací. Ostatní komunikace zahrnují výstavbu, údržbu a opravy chodníků, parkovišť a cyklostezek. V roce 2015 ovlivnila celkovou výši výdajů výstavba cyklostezky. Správa a údržba silnic a ostatních komunikací je financována z rozpočtu města, některé investiční akce prostřednictvím poskytnuté dotace.

Město Hranice má uzavřenou smlouvu o dílo se společností Ekoltes Hranice a.s., ve které má 100% majetkový podíl. Společnost zabezpečuje zimní i letní údržbu 95 km místních komunikací a 37 km chodníků v majetku města Hranice, včetně opravy výtluků, dopravního značení nebo opravy kanalizačních vpustí. Koordinaci činností údržby komunikací provádí odbor správy majetku. Výdaje na komunikace jsou uvedeny v grafu 3.4.

Graf 3.4 Výdaje na komunikace v Hranicích (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015, 2016 vlastní zpracování

Největšími výdajovými položkami v jednotlivých letech je realizace investičních akcí (výstavba cyklostezek, rekonstrukce a opravy ulic, komunikací, chodníků a parkovišť). Správa a údržba silnic a ostatních komunikací je financována z rozpočtu města, investiční akce mohou být částečně financovány prostřednictvím poskytnutých dotací. Městu navíc plynou příjmy z parkovného v centru města.

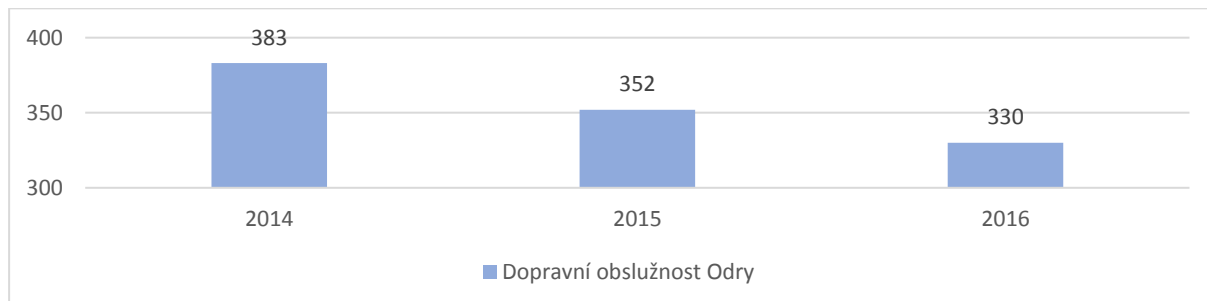
Údržba silnic II. a III. tříd je zajišťována Správou silnic Moravskoslezského kraje a Správou silnic Olomouckého kraje, silnice I. třídy a dálnice patří pod správu Ředitelství silnic a dálnic.

c) Dopravní obslužnost

Zákonem č. 194/2010 Sb, o veřejných službách v přepravě cestujících je stanoven postup státu, krajů a obcí při zajišťování dopravní obslužnosti. Tou se rozumí zabezpečování dopravy do škol, školských zařízení, zaměstnání, zdravotnických zařízení, orgánů veřejné moci, ale i k uspokojení kulturních, rekreačních a společenských potřeb.

Odry poskytují příspěvek k zajištění dopravní obslužnosti městu Nový Jičín, které uzavírá smlouvy s příslušnými dopravci. Městská hromadná doprava přímo v Odrách zajišťována není.

Graf 3.5 Výdaje na dopravní obslužnost v Odrách (v tisících Kč)

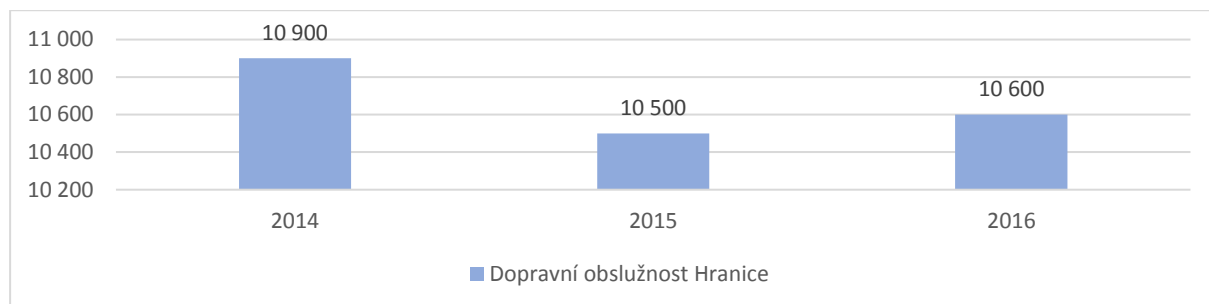
Zdroj: Závěrečný účet města Odry za rok 2014, 2015 a 2016 vlastní zpracování

Výdaje jsou určeny k zajištění dopravní obslužnosti pro 7291 obyvatel města a jeho místních částí. Výše příspěvků je stanovena na základě smluvní dohody mezi městy.

V Hranicích je provoz městské hromadné dopravy a příměstské dopravy zajišťován smluvními dopravci (ČSAD Frýdek-Místek a.s. a ARRIVA Morava a.s. Ostrava), kterým město přispívá na dopravní obslužnost pro 18 352 obyvatel v souladu s přepravními smlouvami.

Graf 3.6 Výdaje na dopravní obslužnost v Hranicích (v tisících Kč)

Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015, 2016

vlastní zpracování

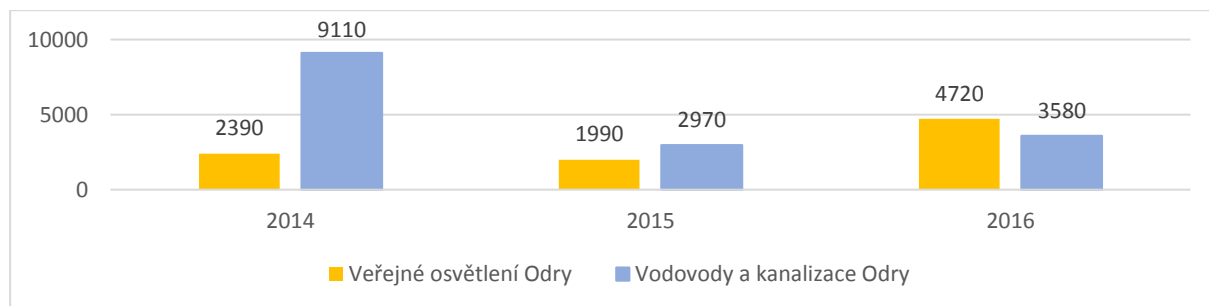
V Hranicích se jedná o výdaje nejen na příměstskou dopravu města a jeho místních částech (viz obr. 2), ale i provoz městské hromadné dopravy pro samotné Hranice.

d) Služby veřejného osvětlení, vodovody a kanalizace

V Odrách je vlastníkem **veřejného osvětlení** město. Správa a údržba veřejného osvětlení na území města a jeho místních částí (viz obr. 3.2) je zajišťována prostřednictvím smluvního dodavatele. Zajištění revizí a oprav veřejného osvětlení, zpracování vyjádření k zásahu do veřejného osvětlení a plány oprav jsou v pracovní náplni Odboru správy nemovitého majetku.

Správcem a vlastníkem **kanalizace v Odrách** a jeho místních částí je společnost SMVAK, z 1/3 je kanalizace ve vlastnictví města Odry. **Vodovody** na území města a místních částí jsou částečně ve vlastnictví SMVAK, částečně ve vlastnictví města Odry nebo Oderské městské společnosti, s.r.o. Údržbu vodovodů zajišťují všechny tři subjekty, podle podílu vlastnictví.

Graf 3.7 Výdaje na veřejné osvětlení, vodovody a kanalizace v Odrách (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Odry rok 2014, 2015, 2016

vlastní zpracování

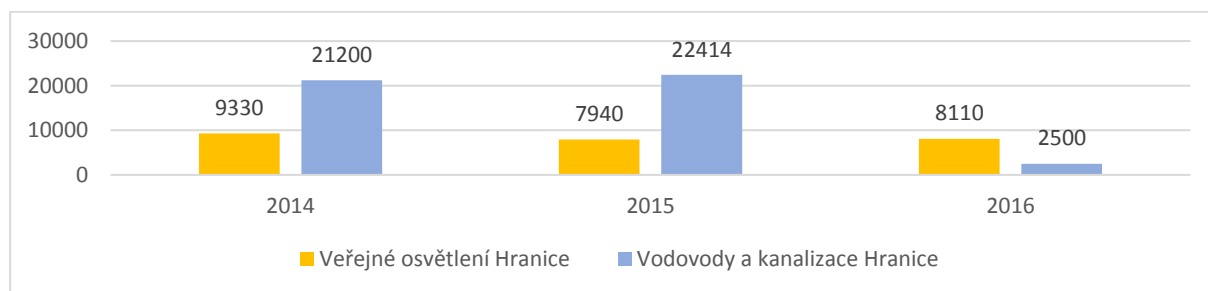
Výdaje na veřejné osvětlení, uvedené v grafu 3.7, zahrnují údržbu veřejného osvětlení, odstranění následků havárií, ale i například vánoční osvětlení nebo spotřebu energií.

Výdaje na vodovody a kanalizace jsou určeny na výstavbu a rozšiřování veřejných vodovodů a jiných zdrojů pitné vody, rekonstrukce kanalizací a čištění odpadních vod a jsou hrazeny z rozpočtu města. V roce 2014 byla v Odrách významně ovlivněna výše výdajů města z důvodu výstavby vodovodů v místních částech Loučky a Veselí, která byla částečně financována z poskytnuté dotace.

Pro Hranice zajišťuje služby, které souvisí s **veřejným osvětlením** na území města a jeho místních částí (viz obr. 3.4), společnost Ekoltes Hranice, a.s., která je jeho vlastníkem. Společnost zajišťuje také správu veškerých signalizačních světelných zařízení. Odbor správy majetku zpracovává podklady a spolupracuje se společností Ekoltes Hranice, a.s. při realizaci investičních akcí.

Správu a hospodaření městských **vodohospodářských staveb a zařízení** má ve své kompetenci Odbor životního prostředí. Zajišťuje projektovou dokumentaci a výběrová řízení na opravy a zbudování kanalizací a zabezpečuje odběry a rozbory odpadních vod. Většinovým vlastníkem vodovodů a kanalizací města jsou Vodovody a kanalizace Přerov, a.s., ve které má město 11% majetkový podíl. Společnost dodává pitnou vodu, pravidelně sleduje její kvalitu a modernizuje technologie čištění odpadních vod. Město je vlastníkem kanalizací ve třech místních částech.

Graf 3.8 Výdaje na veřejné osvětlení, vodovody a kanalizace v Hranicích (v tisících Kč)

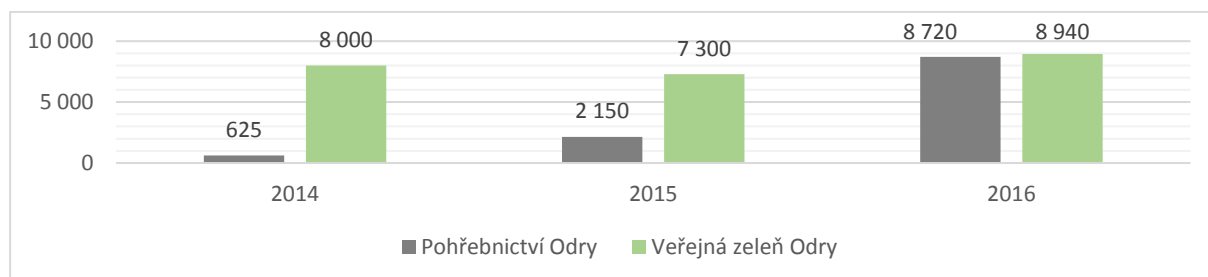
Zdroj: Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015, 2016   vlastní zpracování

Na zabezpečení služeb veřejného osvětlení poskytují Hranice společnosti Ekoltes Hranice, a.s. příspěvek. Ve výdajích na vodovody a kanalizace je, kromě běžných výdajů na údržbu a opravu, rovněž zahrnuto vodné a stočné vodního prvku a pítek na náměstí v Hranicích. Správu a údržbu vodovodů a kanalizací zajišťuje společnost Vodovody a kanalizace Přerov, a.s. Město přispívá na investiční akce. Např. v roce 2014 a 2015 byly výdaje navýšeny z důvodu výstavby a rekonstrukce kanalizací, které byly částečně hrazeny z dotací.

e) Služby údržby veřejné zeleně a hřbitovů

V **Odrách** jsou komunální služby prováděny na území města a místních částí (obr. 3.2) dodavatelsky, na základě uzavřené smlouvy o dílo. Hlavním dodavatelem služeb je Slumeko Kopřivnice, s.r.o., která provádí údržbu zeleně, terénní úpravy, čištění města a místních částí, drobné opravy chodníků a péče o hřbitov města i hřbitovů místních částí.

Graf 3.9 Výdaje na údržbu veřejné zeleně a hřbitovů v Odrách (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Odry za rok 2014, 2015 a 2016

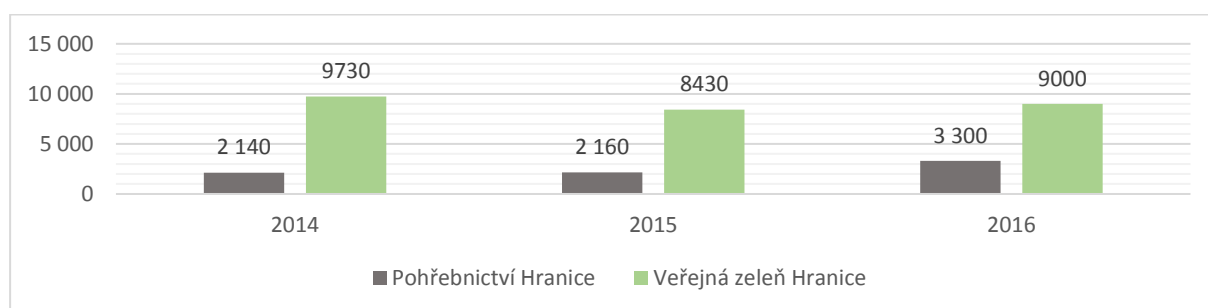
vlastní zpracování

V roce 2016 vzrostly významně výdaje na pohřebnictví z důvodu provedení regenerace hřbitovní kaple (8,124.000,- Kč), která byla z velké části hrazena z poskytnuté dotace.

Údržba hřbitovů a veřejné zeleně je hrazena z rozpočtu města. Do výdajů jsou zahrnuty veškeré provozní náklady, včetně platů zaměstnanců v pracovním poměru města. Příjmem města jsou poplatky za pronájem hrobových míst a smuteční síně.

V **Hranicích** je údržba zeleně a hřbitovů na území města a místních částí (viz obr. 3.4) ve správě společnosti Ekoltes Hranice, a.s. Město poskytuje příspěvek společnosti na zabezpečení těchto služeb. Městu plynou příjmy z pronájmu hrobových míst.

Graf 3.10 Výdaje na údržbu veřejné zeleně a hřbitovů v Hranicích (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015, 2016 vlastní zpracování

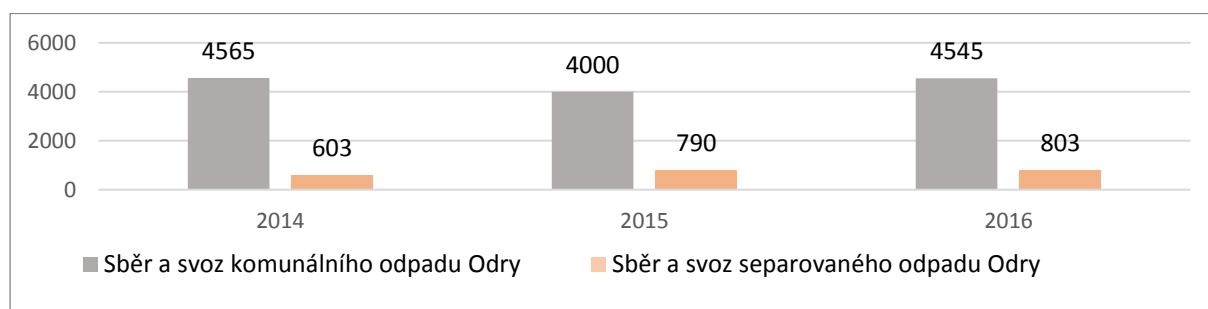
Ve výdajích měst na pohřebnictví jsou zahrnuty nejen služby na údržbu hřbitovů, ale také náklady na vypravení pohřbů („sociální pohřby“) zemřelých osob, jejichž příbuzní nejsou známí nebo odmítnou pohřeb zajistit. Na sociální pohřby přispívá Ministerstvo pro místní rozvoj ze svého rozpočtu, dlužná částka je následně zahrnuta do dědického řízení.

f) Služby odpadového hospodářství

Systém odpadové hospodářství ve městech Odry a Hranice se řídí Obecně závaznou vyhláškou. Tou je stanoven systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění a využívání komunálních odpadů a nakládání se stavebním odpadem na území města Odry a Hranice, včetně jejich místní částí (viz obr. 3.2 a obr. 3.4).

Město Odry provozuje tento systém prostřednictvím smluvních firem pro 7291 obyvatel. Jsou jimi Slumeko Kopřivnice, s.r.o., Sběrný dvůr v Odrách, který je ve správě Oderské městské společnosti, s.r.o., AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o. nebo ASOMPO, a.s. Hlavní podíl na svozu komunálního odpadu má společnost AVE CZ, která zajišťuje svoz tříděného a domácího odpadu. Akciová společnost ASOMPO působí v oblasti svozu biologického odpadu a Slumeko Kopřivnice, s.r.o. zajišťuje svoz velkoobjemového a stavebního materiálu. Organizaci odpadového hospodářství koordinuje jeden pracovník odboru životního prostředí.

Graf 3.11 Výdaje na odpadové hospodářství v Odrách (v tisících Kč)

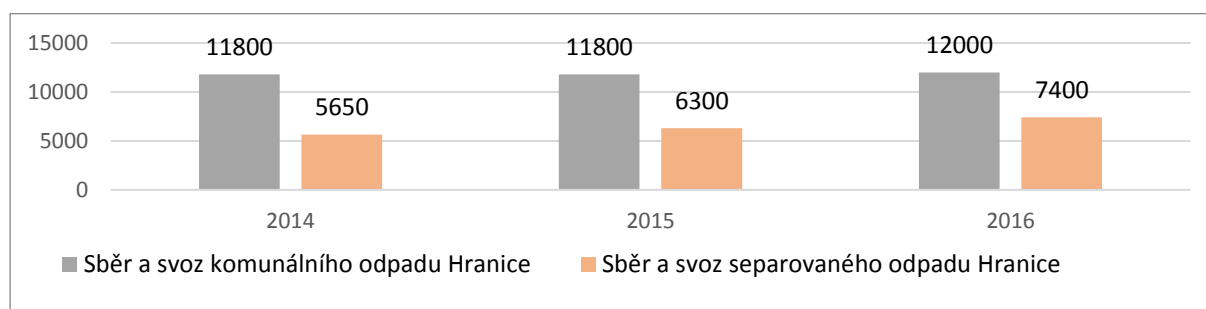
Zdroj: Závěrečný účet města Odry za rok 2014, 2015 a 2016

vlastní zpracování

Největší část výdajů odpadového hospodářství je určena na sběr a svoz komunálního a separovaného odpadu, jejichž výše je uvedena v grafu 3.11 a která je hrazena z rozpočtu města. Zdrojem příjmů jsou úhrady od poplatníků místního poplatku za sběr, svoz odpadu a příspěvky společnosti EKO-KOM.

Pro město Hranice zabezpečuje systém odpadů pro 18 352 obyvatel společnost Ekoltes Hranice, a.s. Společnost provádí svoz a likvidaci směsného komunálního odpadu, tříděných odpadů, nebezpečných odpadů a svoz komunálních a stavebních odpadů. Občané města jsou povinni platit místní poplatek za komunální odpad, jehož výše je stanovena obecně závaznou vyhláškou. Výdaje na odpadové hospodářství v Hranicích jsou zobrazeny v grafu 3.12.

Graf 3.12 Výdaje na odpadové hospodářství v Hranicích (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015, 2016 vlastní zpracování

Výdaje na komunální odpad se každým rokem pohybují shodně okolo 12 milionů, naopak výdaje na svoz separovaného odpadu narůstají. Důvodem mohou být výdaje, které souvisí s modernizací kontejnerových stání nebo výstavbou nových míst a výměna vysloužilých kontejnerů.

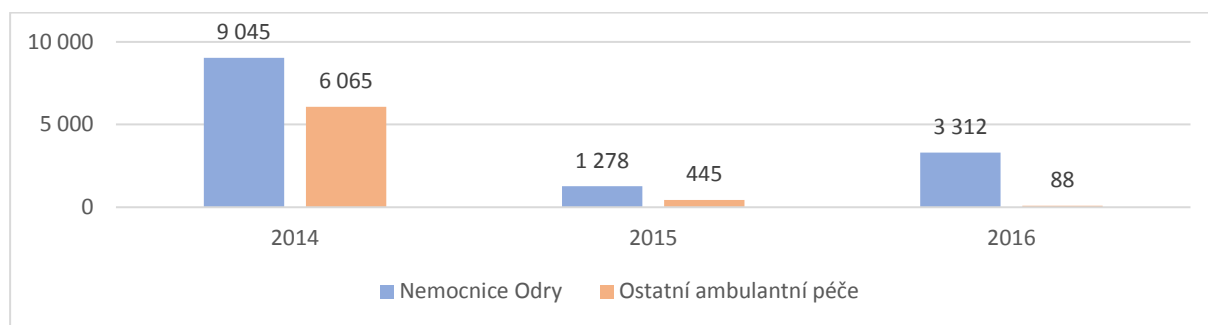
Obě města zajišťují na základě uzavřené smlouvy o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů se společností EKO-KOM, a.s., sběr a třídění komunálního odpadu. Společnost EKO-KOM, a.s. poskytuje městům finanční odměnu podle množství vykázaného vytríděného odpadu.

g) Zdravotnické služby

Městská nemocnice v Odrách je příspěvkovou organizací zřízenou Městem Odry. Je jednou ze tří akutních lůžkových zařízení v okrese Nový Jičín, a to v oboru vnitřního lékařství a následné péče. Rovněž poskytuje ambulantní péči. Akutní péči poskytuje nemocnice pro spádovou oblast s počtem obyvatel 30 000, a to nejčastěji pro oblast města Oder, Vítkova a Fulneku. Spádová oblast následné péče pokrývá celý okres Nový Jičín. Příslušnost pacientů spadajících do konkrétní nemocnice není předpisy stanovena. Pacienti jsou, dle možností, umístěni na základě jejich žádosti, popřípadě při akutním převozu se zohledňuje dostupnost lékařské péče. (*Městská nemocnice Odry, p.o.*)

Městská nemocnice má s městem Odry uzavřenou smlouvu o výpůjčce, na základě které může nemocnice provádět běžnou údržbu a opravu budov. Při realizaci větších oprav musí souhlasit zřizovatel. Zdravotní středisko, které je součástí Městské nemocnice, je samostatně provozováno na základě uzavřené smlouvy o nájmu s městem. Zdravotní středisko je oprávněno dále uzavírat nájemní smlouvy se soukromými subjekty (odborné ambulance). Město hradí veškeré stavební investice (rekonstrukce, technické zhodnocení, výstavba). Movité věci (např. vybavení nemocnice, sanitky) jsou částečně hrazeny z rozpočtu města, částečně samotnou nemocnicí podle plánu investic a oprav, který je schvalován radou města.

Graf 3.13 Výdaje na služby zdravotnictví v Odrách (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Odry za rok 2014, 2015 a 2016

vlastní zpracování

V roce 2014 ovlivnilo celkové výdaje zateplení hlavní budovy nemocnice a zdravotního střediska. Hlavními zdroji nemocnice jsou peněžní prostředky získané od zdravotních pojišťoven. Zřizovatel přispívá nemocnici na odpisy. Dalšími příjmy nemocnice jsou prostředky získané od pacientů či jiných subjektů nebo prostředky získané doplňkovou činností (nájemné, externí stravování, dary). (*Výroční zpráva Městské nemocnice v Odrách, p.o., 2016*) V Odrách zajišťují zdravotní péči další poskytovatelé zdravotnických služeb, mezi kterými je výjezdová skupina Rychlé lékařské služby v Odrách a soukromé ambulance.

V Hranicích je, kromě soukromých zdravotnických subjektů (ordinace, ambulance), hlavním poskytovatelem zdravotnických služeb **Nemocnice Hranice a.s.**, ve které má město 20% majetkovou účast. Nemocnice zajišťuje služby pro spádovou oblast přibližně 60 000 obyvatel. V oboru plastické chirurgie a infekčního lékařství je to až čtyři sta tisíc obyvatel. Město nemocnici neposkytuje úhrady na výdaje. Přispívá pouze, na základě požadavků nemocnice a následném schválení zastupitelstvem města, na financování investičních akcí realizovaných v zařízení. V roce 2016 to byl například příspěvek na nákup sanitky ve výši 200 000,-, v roce 2014 na přístrojové zařízení ve výši 400 000,- Kč.

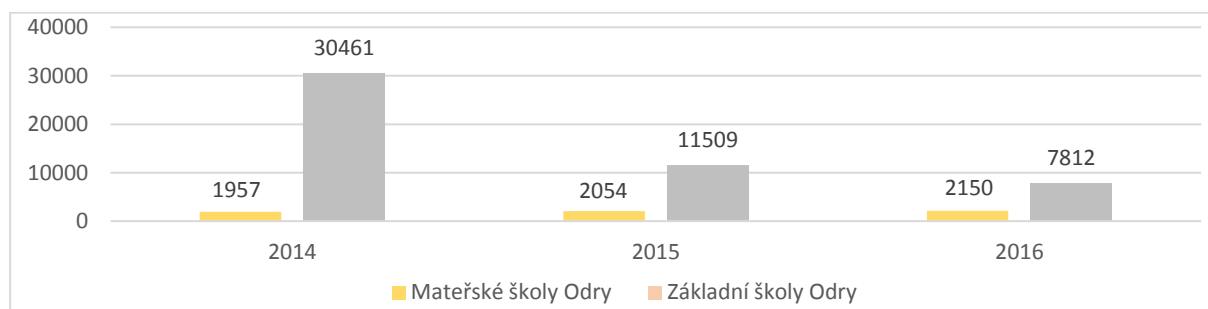
h) Služby vzdělání

Podle zákona 561/2004 Sb. (školský zákon), „je obec povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území“ (§ 178 školského zákona). Totéž platí i pro mateřské školy, přednostně pro děti, které před zahájením školního roku dosáhnou nejméně čtyř let a mají místo trvalého pobytu v obci.

V Odrách jsou dvě základní školy a jedna Mateřskou škola Čtyřlístek. Jejich zřizovatelem je Město Odry. Základní škola Odry, Pohořská 8, p.o. a Základní škola Odry, Komenského 6, p.o. mají celkovou kapacitu **1095 žáků** (k 01.09.2017) včetně deseti žáků základní školy speciální. (*Výroční zprávy škol za rok 2016/2017*).

Mateřská škola Čtyřlístek, p.o. působí v Odrách na ulici Pohořské, která je kmenovou školou a tři odloučené mateřské školy na ulici Sokolovské a v místních částech Loučky a Kamenka. Celková kapacita všech pracovišť mateřské školy je **255 dětí** (k 01.09.2017). Obecně závaznou vyhláškou uzavřelo město Odry a obec Heřmanice u Oder dohodu o vytvoření společného školského obvodu mateřské školy, kterou je část města Oder.

Graf 3.14 Provozní výdaje na základní a mateřské školy v Odrách (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Odry za rok 2014, 2015 a 2016

vlastní zpracování

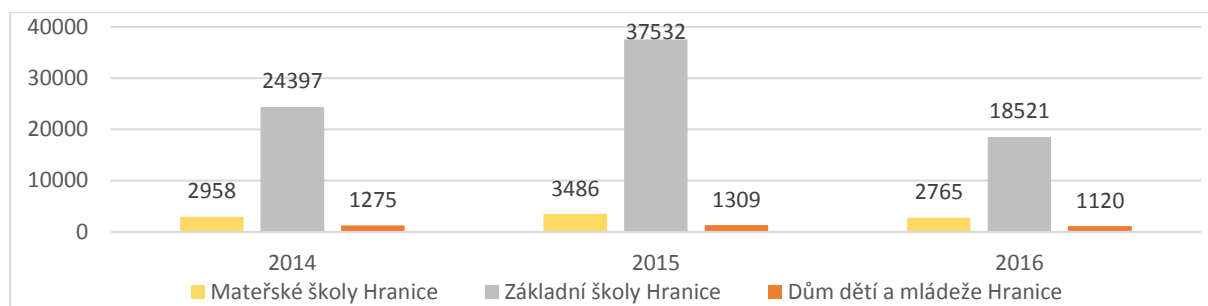
V roce 2014 vzrostly výdaje z důvodu zateplení budovy a výměny oken základní školy Pohořská. Zájmové vzdělávání poskytuje dětem, ale i dospělým Středisko volného času Odry, příspěvková organizace, jehož zřizovatelem je Město Odry od 01.01.2017 (proto není v grafu uvedeno). Některá zájmová vzdělávání jsou poskytována za úplatu. Zřizovatelem jsou poskytovány příspěvky na provoz a budovy.

Na území **města Hranice** je celkem pět základních škol, z toho čtyři jsou příspěvkové organizace zřízené městem a jedna je zřízena Olomouckým krajem. Městem Hranice jsou zřízeny Základní škola a mateřská škola Hranice, Struhlovsko, p.o., Základní škola a mateřská škola Hranice, Šromotovo, p.o., Základní škola Hranice, Tř. 1. máje, p.o. a Základní škola a Mateřská škola Hranice IV – Drahotuše. Celková kapacita těchto základních škol je **1565 žáků** (k 01.09.2017).

Tři základní školy mají odloučená pracoviště – mateřskou školu. Mimo tyto školy jsou městem zřízeny další tři samostatné mateřské školy – Mateřská škola Sluníčko, p.o., Mateřská škola Pohádka, p.o. a Mateřská škola Míček, p.o.. Celková kapacita mateřských škol je **428 dětí** (k 01.09.2017). (*Výroční zprávy škol*) V roce 2017 byly stanoveny obecně závaznými vyhláškami školské spádové obvody mateřských škol a školské spádové obvody základních škol zřízených městem Hranice. Školské spádové obvody jsou stanoveny na území města Hranice a jeho místních částí.

Mimo základních a mateřských škol je městem Hranice zřízen Dům dětí a mládeže Hranice, příspěvková organizace. Zabývá se volnočasovými aktivitami dětí a mládeže i dospělých. (*Výroční zpráva o hospodaření za rok 2015/2016*)

Graf 3.15 Provozní výdaje na základní a mateřské školy v Hranicích (v tisících Kč)

Zdroj: Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015, 2016   vlastní zpracování

Financování mateřských a základních škol je realizováno formou příspěvků zřizovatele na provoz a údržbu budov.

Ze státního rozpočtu jsou prostřednictvím krajských úřadů poskytovány městům Odry a Hranice příspěvky v rámci souhrnného dotačního vztahu. Příspěvky jsou určeny převážně k financování platů zaměstnanců.

Další školy a školská zařízení v Odřích jsou:

- Základní umělecká škola Odry, příspěvková organizace a Střední škola, Odry, příspěvková organizace zřízeny Moravskoslezským krajem a
- Střední pedagogická škola a Střední zdravotnická škola svaté Anežky České, zřízena Biskupstvím ostravsko-opavským.

V Hranicích jsou:

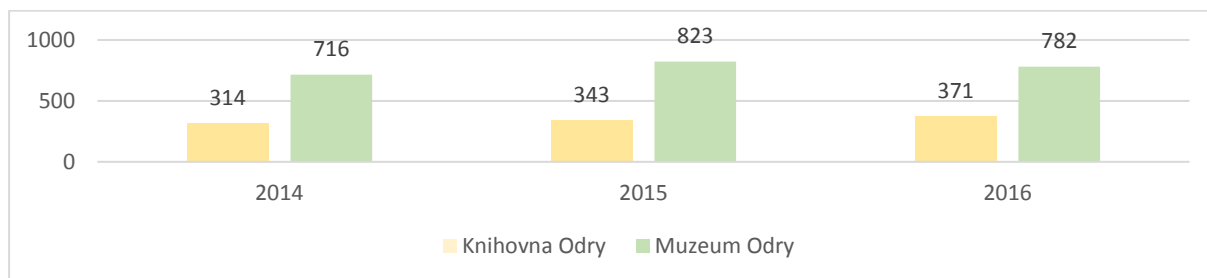
- soukromé subjekty Prima Mateřská škola, s.r.o., Základní škola a mateřská škola Dětské centrum Hranice a Soukromá střední odborná škola Hranice s.r.o.
- Základní umělecká škola Hranice, Gymnázium Hranice, Střední lesnická škola Hranice, Střední zdravotnická škola a Střední průmyslová škola Hranice, všechny zřízeny Olomouckým krajem.

i) Služby kultury

Městem Odry jsou zřízeny Městská knihovna Odry (23 349 výpůjček v roce 2017), Muzeum Oderska, Městská galerie Odry a Městské informační centrum (13 800 dotazů v roce 2017), které jsou součástí odboru kultury. Zaměstnanci jsou zařazeni do městského úřadu.

Graf 3.16 výdaje na kulturu v Odrách (v tisících Kč)

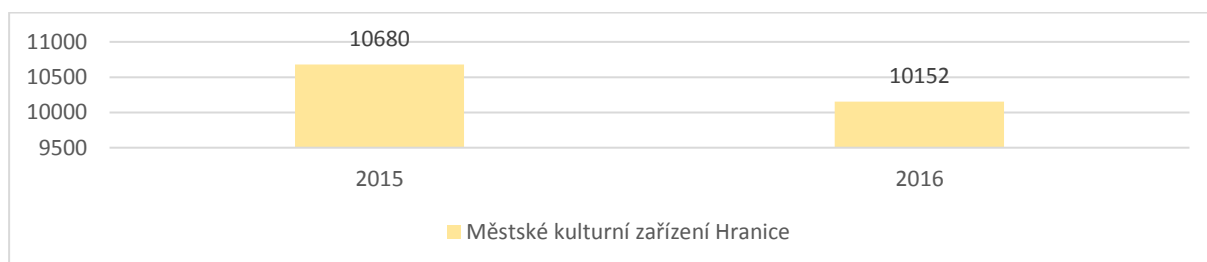

Závěrečný účet města Odry za rok 2014, 2015 a 2016 vlastní zpracování

Financování služeb kultury je zabezpečováno z rozpočtu města, popřípadě prostřednictvím grantových a dotačních programů.

Město Hranice zřídilo ke dni 01.01.2015 **Městské kulturní zařízení Hranice, p.o.**, které slouží k rozvoji kulturního dění v Hranicích. Do správy příspěvkové organizace patří Městská knihovna (86 346 výpůjček v roce 2017), Středisko muzeum a galerie, Středisko kultury města Hranic a Turistické informační centrum (14 317 dotazů v roce 2017).

Graf 3.17 výdaje na kulturu v Hranicích (v tisících Kč)

Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015, 2016 vlastní zpracování

Městské kulturní zařízení v Hranicích působí teprve od roku 2015. Do roku 2014 byly knihovna, muzeum a galerie samostatná pracoviště (v grafu není tento rok zobrazen). Provoz Městského kulturního střediska je hrazen z rozpočtu města.

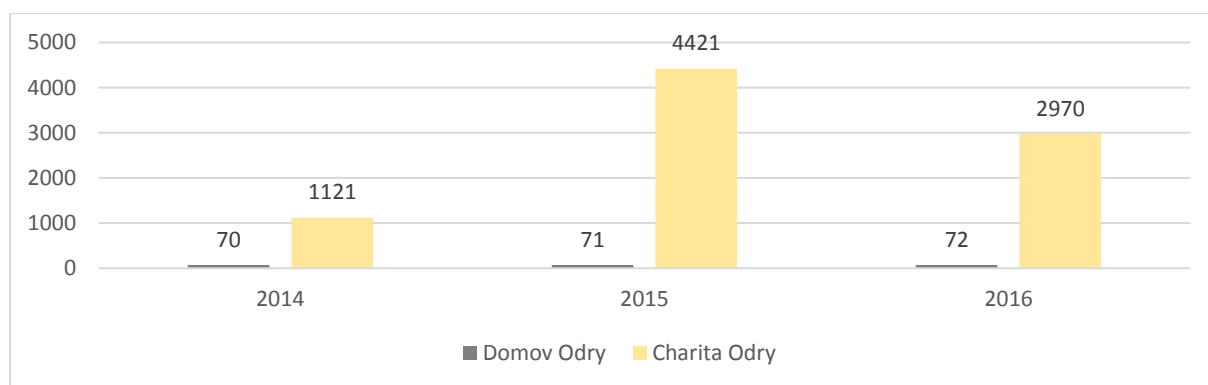
Uživatelé knihoven hradí registrační poplatky a poplatky za služby, které knihovny poskytují. Dalším příjmem knihoven jsou sankční poplatky z prodlení nebo za ztrátu knih. Za návštěvu muzeí je vybíráno vstupné, za pronájem výstavních ploch galerií jsou vybírány poplatky.

j) Sociální služby

Sociální služby jsou poskytovány občanům, kteří se nacházejí v nelehké životní situaci z důvodu jejich zdravotní stavu, věku, krizové sociální situace nebo sociálně znevýhodněného prostředí. Ve městech jsou zajišťovány pobytové sociální služby, ambulantní i terénní, a to prostřednictvím odborů sociálních věcí města Odry a Hranice, poskytovatelů sociálních služeb nebo spolků.

Významnými poskytovateli sociálních služeb v **Odrách** jsou Domov Odry, p.o., jehož zřizovatelem je Moravskoslezský kraj a Charita Odry, zřizovatelem je Biskupství ostravsko-opavské. Domov Odry, p.o. poskytuje služby seniorům ve věku 65 a více let (k 31.12.2016 bylo ve městě 1364 občanů starších 65 let). Charita Odry užívá k činnosti nemovitosti ve vlastnictví města Odry a nabízí, kromě pečovatelských služeb a denního stacionáře pro seniory, rovněž dluhovou poradnu a Nízkoprahové centrum pro děti a mládež Manhattan Odry.

Graf 3.18 Výdaje na sociální služby v Odrách (v tisících Kč)

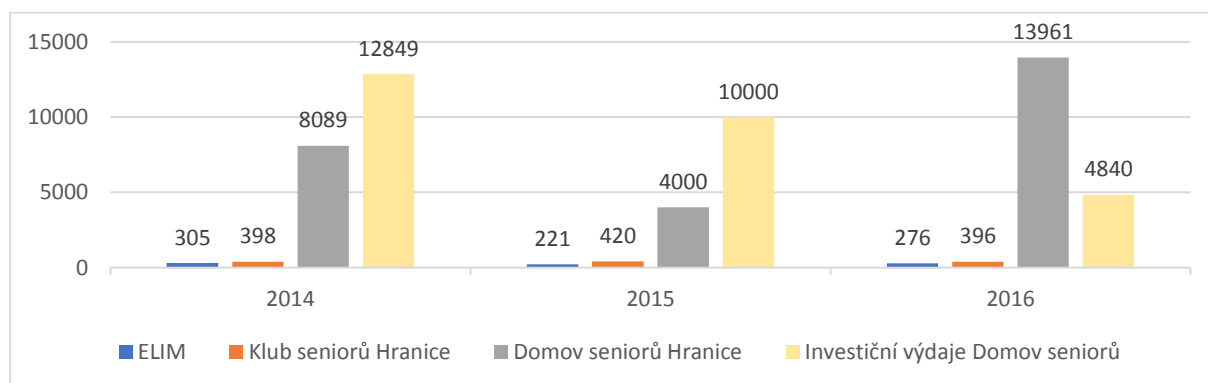
Závěrečný účet města Odry rok 2014, 2015, 2016

vlastní zpracování

Domovu Odry město přispívá na služby formou neinvestičních příspěvků (finanční dar). Charitě Odry přispívá město vyšší částkou na zajišťování sociálních služeb, denní stacionář pro seniory a centrum pro děti a mládež.

Město Hranice je zřizovatelem Domova seniorů Hranice, p.o., který zajišťuje ubytování pro seniory a pečovatelské služby (k 31.12.2016 bylo ve městě 3393 občanů starších 65 let). Dalším poskytovatelem ošetřovatelských a pečovatelských služeb je Charita Hranice, zřizovatelem je Arcibiskupství olomoucké. Lidem, kteří se ocitli v sociálně nepříznivé životní situaci pomáhá Elim Hranice, která je organizační jednotkou občanského sdružení ELIM. Město také přispívá na činnost Klubu seniorů Hranice, jehož provoz zajišťuje odbor školství a sociálních věcí v součinnosti s výborem klubu. Dalším poskytovatelům sociálních služeb město přispívá formou grantů. Výdaje na sociální služby v Hranicích jsou uvedeny v grafu 3.19.

Graf 3.19 Výdaje na sociální služby v Hranicích (v tisících Kč)

Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015, 2016

vlastní zpracování

Společnosti ELIM je příspěvek poskytován na základě uzavřené smlouvy a je určen na provoz azylového domu na pomoc pro osamělé rodiče a děti. Klub seniorů obdrží každoročně příspěvek města na provozní výdaje a částečně na akce pořádané členy klubu.

Největší výdajovou položkou města je příspěvek na provoz Domova seniorů Hranice, p.o. Investiční výdaje jsou z velké části hrazeny z dotací poskytnutých Ministerstvem práce a sociálních věcí. Rovněž město obdrží od Olomouckého kraje příspěvek na plnění sociálních služeb.

3.3.2 Organizace zřízené městy Odry a Hranice k zabezpečování veřejných služeb

Města Odry a Hranice jsou vlastníky příspěvkových organizací a akciových společností, prostřednictvím kterých jsou částečně nebo zcela zajišťovány veřejné služby.

Město Odry je zřizovatelem organizací:

- Základní škola Odry, p.o. na ulici Komenského, Základní škola Odry, p.o. na Pohořské ulici, Středisko volného času Odry, p.o. a Mateřská škola Čtyřlístek Odry, p.o. (viz služby školství, kapitola 2.3.1 písm. h)
- Městská nemocnice v Odrách, p.o. (viz služby zdravotnictví, kapitola 2.3.1 písm. g)
- Dělnický dům Odry, p.o., který poskytuje služby hotelnictví, restaurace a pořádání kulturních akcí (divadlo, kino)
- Oderská městská společnost, s.r.o., která zajišťuje správu domů a bytů ve vlastnictví města, provoz Sběrného dvora Odry, správu Městských lesů Odry, provoz Městského koupaliště Odry, Městské sportovní haly Odry a provoz vodovodů v místních částech Tošovice, Dobešov, Pohoř a Veselí (viz služby, kapitola 2.3.1, písm. d), f).

Město Hranice je zřizovatelem organizací:

- Základní škola Hranice, tř. 1. máje, p.o., Základní škola a mateřská škola Hranice, Struhlovsko, p.o., Základní škola a Mateřská škola Hranice, Šromotovo, p.o., Základní škola a Mateřská škola Hranice, p.o., Mateřská škola Sluníčko, Hranice, p.o., Mateřská škola Pohádka, Hranice, p.o., Mateřská škola Míček, Hranice, p.o., Dům dětí a mládeže Hranice, p.o., Jídelna Hranice, p.o. (viz služby školství, kapitola 2.3.1 písm. h)
- Městské kulturní zařízení Hranice, p.o. (viz služby kultury, kapitola 2.3.1 písm. i)
- Domov seniorů Hranice, p.o., který poskytuje ubytování, stravování a péči seniorům (viz sociální služby, kapitola 2.3.1 písm. j)
- Ekoltes Hranice, a.s., která je správcem Plovárny a koupaliště Hranice, nemovitostí ve vlastnictví města, zajišťuje likvidaci odpadů, správu zeleně města, hřbitovů, veřejného osvětlení, údržbu komunikací a parkovací systém ve městě (viz služby kapitola 2.3.1 písm. b), d), e), f)).
-

3.3.3 Analýza služeb v přenesené působnosti města Odry a Hranice

Města Odry a Hranice vykonávají činnosti v přenesené působnosti pro správní obvod města, pro správní obvod matričního, pověřeného nebo stavebního úřadu. Jsou to rovněž obce s rozšířenou působností, které vykonávají státní správu pro města a obce uvedené v bodu 3.1.2 (obr. 3.2) pro Odry a bodu 3.2.2 (obr. 3.4) pro Hranice. Státní správu vykonávají městské úřady v rozsahu stanoveném platnými právními předpisy.

Rozsah činností, které obě města vykonávají v přenesené působnosti je totožný.

Pro správní obvod obce s rozšířenou působností se jedná o činnosti na úseku:

- a) Evidence obyvatel
- b) Občanské průkazy a cestovní doklady
- c) Živnostenského oprávnění
- d) Řidičské a technické průkazy, evidence vozidel
- e) Silničního hospodářství a dopravy,
- f) Sociálně právní ochrany dětí, péče o staré a zdravotně postižené osoby
- g) Činností, které vedou k řešení nepříznivé sociální situace,
- h) Ochrany životního prostředí, vodoprávní řízení, odpadové hospodářství
- i) Státní správy lesů, myslivosti a rybářství (MSK, 2018)

Některé služby v přenesené působnosti jsou popsány v kapitole 4, tři služby jsou popsány níže.

ad c) Živnostenské oprávnění

V Odrách je na úseku živnostenského oprávnění vykonávána státní správa dvěma pracovníky pro 3154 registrovaných subjektů (fyzické osoby podnikatelé, právnické osoby) správního obvodu obce s rozšířenou působností (obrázek č. 3.2). Pro výkon státní správy na úseku živnostenského podnikání a podnikání zemědělského podnikatele není územní obvod správního úřadu vymezen. Místní příslušnost je stanovena jen pro výkon státní správy na úseku kontroly a vedeného správního řízení.

V Hranicích je výkon státní správy na úseku živnostenského oprávnění prováděn pěti pracovníky oddělení pro 7142 registrovaných subjektů správního obvodu obce s rozšířenou působností (obrázek č. 3.4). Rozsah působnosti je obdobný jako v Odrách.

ad e) Silniční hospodářství a doprava

V Odrách vykonávají dva pracovníci činnosti silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu místních komunikací, komunikací II. a III. tříd a stanovení dopravního značení pro správní obvod obce s rozšířenou působností (obrázek č. 3.2)

V Hranicích vykonávají tyto činnosti rovněž dva pracovníci pro správní obvod obce s rozšířenou působností (obrázek č. 3.4).

ad f, g sociální služby

Města Odry a Hranice v působnosti obce s rozšířenou působností vykonávají sociální práce a sociální služby. V rámci souhrnného dotačního vztahu obdrží města ze státního rozpočtu na sociálně právní ochranu dětí a mládeže (SPOD) a sociální práci příspěvek.

Příspěvek, který město obdrží k financování SPOD je určen na osobní výdaje (platy zaměstnanců SPOD, pracovní pohotovost nebo vzdělávání zaměstnanců), provozní výdaje (cestovní náhrady, služby telekomunikací, spotřebu energií nebo výdaje na služební automobil) a věcné výdaje (ochranné pracovní prostředky, očkování zaměstnanců, nákup kancelářského zařízení, mobilních telefonů, kamer, odborné poradenské pomoci, znalecké posudky atd.). V rámci SPOD města rovněž obdrží příspěvek státu na pěstounskou péči ve výši 48 000,- ročně, který je určen k úhradě vzdělávání dětí v pěstounské péči, vzdělávacích programů nebo služeb psychologů. (*Metodický pokyn MPSV*)

Příspěvek na výkon sociální práce je určen především k financování personálních výdajů a zajištění optimálních podmínek k výkonu práce. V rámci sociální práce obdrží města rovněž příspěvek na veřejné opatrovnictví, který je stanoven na částku 29 000,- na opatrovance.

Poskytování služeb na úseku SPOD a sociální práce je, vzhledem k poskytnutým příspěvkům, zcela finančně soběstačné.

V Odrách je celkem osm zaměstnanců odboru sociálních věcí (včetně vedoucího odboru), z toho pět na úseku SPOD a dvě sociální pracovnice. V Hranicích je součástí odboru sociálních věcí čtrnáct zaměstnanců včetně vedoucího odboru, z toho je deset zaměstnanců součástí oddělení SPOD a tři zaměstnanci zařazení do oddělení sociální práce.

Rozsah přenesené působnosti je u obou měst totožný, liší se jen velikostí správního obvodu a počtem obyvatel, pro které státní správu vykonávají. Tyto ukazatele však mají vliv na výši poskytnutého příspěvku ze státního rozpočtu i počet zaměstnanců zařazených do městského úřadu a s tím související provozní výdaje (platy zaměstnanců v pracovním poměru, správa budov, nákup pracovních pomůcek nebo vzdělávání zaměstnanců). Celkové výdaje na provoz úřadu a příjmy na výkon státní správy, včetně vybraných správních poplatků a pokut vyměřených ve správním řízení jsou uvedeny v příloze 3 pro Odry a příloze 4 pro Hranice. S přesností nelze odlišit výdaje, které jsou určeny na chod úřadu v rámci samostatné působnosti a které pro přenesenou působnost. Proto jsou výdaje na samostatnou a přenesenou působnost jen orientační, přepočítané na zaměstnance. Je však zřejmé a tvrdí to i samotné úřady, že poskytnutý příspěvek ze státního rozpočtu na výkon státní správy jistě nepokryje veškeré výdaje na přenesenou působnost.

V příloze 3 pro Odry nejsou mzdy zaměstnanců odboru sociálních věcí MěÚ Odry ani jiné provozní výdaje tohoto odboru součástí výdajů na chod úřadu. Město Odry vede odděleně financování těchto služeb z důvodu poskytovaného příspěvku na SPOD a výkon sociální práce. V Hranicích jsou výdaje na mzdy odboru sociálních věcí zahrnuty do celkových výdajů na mzdy (informace o jejich výši nelze získat).

Shrnutí

Analýza prokázala, že město Odry zajišťuje v samostatné působnosti služby čistých statků:

- služby bezpečnosti a požární ochrany prostřednictvím Městské policie Odry a osmi JSDH pro 7291 (rok 2016) obyvatel na území města (viz obr. 3.2),
  - služby údržby komunikací v celkové délce 71 km a údržby veřejné zeleně na území města společností Slumeko Kopřivnice s.r.o.
  - služby veřejného osvětlení poskytované smluvním dodavatelem na území města.
- Celkové výdaje na tyto služby byly v roce 2016 ve výši **25 860 tis. Kč**.

Mezi službami smíšených statků města Odry jsou:

- služby dopravní obslužnosti zajišťované pro město a místní části prostřednictvím města Nový Jičín pro 7291 obyvatel,
- služby vodovodů a kanalizací pro 7291 obyvatel, převážně ve správě SMVAK, ale i města Odry nebo Oderské městské společnosti, s.r.o.
- služby údržby hřbitovů zabezpečované společností Slumeko Kopřivnice,
- služby odpadového hospodářství zajišťované smluvními firmami (Slumeko Kopřivnice, s.r.o., Oderská městská společnost, s.r.o., AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., ASOMPO, a.s.) pro 7291 obyvatel,
- zdravotnické služby poskytované pro spádovou oblast 30 000 obyvatel Městskou nemocnicí v Odrách, p.o.
- služby vzdělání pro 1095 žáků dvou základních škol a 255 žáků čtyř mateřských škol,
- služby kultury poskytované odbory městského úřadu,
- sociální služby poskytované především Charitou Odry, p.o. nebo Domovem Odry, p.o.

Celkové výdaje na tyto služby byly v roce 2016 ve výši **35 535 tisíc Kč**.

Služby v přenesené působnosti jsou Městským úřadem Odry poskytovány pro 7291 obyvatel v základní působnosti až 17 063 (rok 2016) obyvatel v působnosti obce s rozšířenou působností. Služby v přenesené působnosti jsou vykonávány jednotlivými odbory městského úřadu za přibližné celkové výdaje **20 196 tisíc Kč** (rok 2016).

Analýza rovněž prokázala, že město Hranice zajišťuje v samostatné působnosti tyto služby čistých statků:

- služby bezpečnosti a požárních ochrany zajišťované Městskou policií Hranice a sedmi JSDH pro 18 352 obyvatel (rok 2016) na území města a místních částí (viz obr. 3.4),
- služby údržby komunikací v délce 132 km, služby veřejného osvětlení a údržby veřejné zeleně na území města, všechny zabezpečované společností Ekoltes Hranice, a.s. za celkové výdaje **65 172 tisíc Kč** (rok 2016).

Rovněž zajišťuje služby smíšených statků, kterými jsou:

- služby dopravní obslužnosti pro 18 352 obyvatel v rámci města a místních částí zajišťované soukromými dopravci (ČSAD Frýdek-Místek a.s. a ARRIVA Morava a.s. Ostrava),
- služby vodovodů a kanalizací pro 18 352 obyvatel na území města prostřednictvím společnosti Vodovody a kanalizace Přerov, a.s.,

- služby údržby hřbitovů na území města, služby odpadového hospodářství pro 18 352 obyvatel zabezpečované společností Ekoltes Hranice, a.s.,
- služby vzdělání pro 1565 žáků čtyř základních škol a 428 žáků šesti mateřských škol a
- služby kultury zabezpečované příspěvkovou organizací Městské kulturní zařízení Hranice,
- sociální služby poskytované Domovem seniorů Hranice, p.o. nebo Charitou Hranice.

Celkové výdaje na tyto služby byly v roce 2016 ve výši **87 831 tisíc Kč**.

V přenesené působnosti zajišťuje město Hranice činnosti pro správní obvod obce základního typu pro 18 522 obyvatel až 34 397 obyvatel obce s rozšířenou působností. Činnosti jsou vykonávány odbory a odděleními městského úřadu za přibližné celkové výdaje **35 506 tisíc Kč** (rok 2016).

4 Porovnání vybraných veřejných služeb ve městech Odry a Hranice

V této části práce jsou porovnány vybrané služby poskytované městským úřadem Odry a městským úřadem Hranice v přenesené působnosti prostou komparací. Jiné metody porovnání, například metody standardizace, nebyly použity z důvodu chybějících zdrojů.

K porovnání byl vybrán úsek dopravy, úsek evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů a také úsek matrik městských úřadů Odry a Hranice. Uvedené úseky byly zvoleny z důvodu dostupnosti informací a znalosti daných úseků, jejichž činnosti, kromě úseku dopravy, jsou autorkou práce vykonávány.

Příjmy ze správních poplatků a pokut jsou přepočítány na jednoho obyvatele správního obvodu obce s rozšířenou působností, u matričních záležitostí k počtu obyvatel ve správním obvodu matričního úřadu města Odry nebo Hranice. Provedené úkony jsou přepočítány na jednoho zaměstnance zařazeného do příslušného odboru nebo oddělení. Porovnány byly i základní charakteristiky obou měst a jejich městských úřadů.

4.1 Základní statistické porovnání města Odry a Hranice

Ve městech Odry a Hranice je rozdílný počet obyvatel i velikost správního obvodu. Tyto ukazatele mají vliv na organizační strukturu městských úřadů i počet zaměstnanců zařazených do tohoto úřadu.

Vzhledem k velikosti správního obvodu obce s rozšířenou působností v Hranicích a počtu zaměstnanců zařazených do městského úřadu, není možné, aby se úřad členil jen na odbory, jak je tomu v Oděrách (viz příloha 1). V Hranicích jsou odbory dále členěny na jednotlivá oddělení (viz příloha 2), za které odpovídají vedoucí oddělení, kteří podléhají vedoucímu odboru.

U obou měst jsou také odlišně voleny úřední hodiny a pracovní doba úředníků. Pro občany je samozřejmě přijatelnější co nejdelší doba úředních hodin, kdy mohou úřad navštívit a vyřídit si vše potřebné. Jedná se především o úseky dopravy, matriky, občanských a cestovních dokladů.

V případě jakýchkoliv změn v úředních hodinách by však muselo město zvážit změnu v organizaci služeb a v počtu zaměstnanců, kteří by tyto služby vykonávali.

Tabulka 4.1 Základní porovnání k 31.12.2017

ODRY				HRANICE			
Počet obyvatel města		7 211		Počet obyvatel města		18 172	
Počet obyvatel správního obvodu matriky		9 804		Počet obyvatel správního obvodu matriky		24 358	
Počet obyvatel ORP		16 975		Počet obyvatel ORP		34 094	
Počet zaměstnanců úřadu		77		Počet zaměstnanců úřadu		120	
Zaměstnanci podle působnosti	samostatná	30		Zaměstnanci podle působnosti	samostatná	51	
	přenesená	47			přenesená	69	
Úřední hodiny	Pondělí	8:00-11:30, 12:00 -17:00	8,5 hod.	Úřední hodiny	Pondělí	8:00-11:30, 12:30 -17:00	8 hod.
	Úterý	8:00-11:30, 12:00-14:30	6 hod.		Úterý	8:00-11:30, 12:30-14:30	5,5 hod.
	Středa	8:00-11:30, 12:00 -17:00	8,5 hod.		Středa	8:00-11:30, 12:30 -17:00	8 hod.
	Čtvrtek	8:00-11:30, 12:00-14:30	6 hod.		Čtvrtek	8:00-11:30, 12:30-14:30	5,5 hod.
	Pátek	8:00-11:30, 12:00-14:00	5,5 hod.		Pátek*	8:00-11:30, 12:30-13:30	4,5 hod.
Dostupnost úřadu pro občany v hod./týden		34,5		Dostupnost úřadu pro občany v hod./týden		31,5	
Dostupnost úřadu na úseku dopravy, evidence obyvatel, OP, CP a matriky pro občany v hod./týden		34,5		Dostupnost úřadu na úseku dopravy, evidence obyvatel, OP, CP a matriky pro občany v hod./týden		30	
Rezervační systém		NE		Rezervační systém**		ANO	
Pevná pracovní doba zaměstnanců				Pružná pracovní doba zaměstnanců			
Benchmarking		NE		Benchmarking		ANO	

(MV ČR, statistické údaje 2018, webové stránky měst Odry a Hranice)

vlastní zpracování

*V pátek jsou úřední hodiny pro agendy evidence obyvatel, občanských průkazů, cestovních dokladů, registru řidičů a registru vozidel od 8:00 do 11:00 hod. a jen po předchozí rezervaci termínu.

**Rezervační systém je určen pro agendu evidence obyvatel, občanských průkazů, cestovních dokladů, registru řidičů, registru vozidel, matriky a ověřování.

V Odrách rezervační systém není používán. Občané jsou přijímáni u přepážek podle doby jejich příchodu nebo je pořadí stanoveno zaměstnancem odboru. Rezervační systém lze považovat za jeden z nástrojů zkvalitňování služeb pro občany.

Pro město Hranice je prioritní kvalita poskytovaných služeb, využívá benchmarking, je zaveden systém řízení jakosti pro městský úřad – QMS podle normy EN ISO 9001. V Odrách tyto nástroje řízení kvality využívány nejsou, to však neznamená, že to není pro město důležité. Nelze však tato dvě města v rámci práce porovnávat právě z tohoto hlediska.

Porovnání služeb na jednotlivých úsecích jsou tedy provedeny jen z hlediska počtu provedených úkonů, počtu zaměstnanců a výše vybraných správních poplatků.

4.2 Výkon přenesené působnosti na úseku dopravně správních agend

Do odboru dopravy městského úřadu **Odry** je zařazeno celkem sedm zaměstnanců, včetně vedoucího odboru.

V **Hranicích** je oddělení dopravně správních agend součástí odboru vnitřních věcí s celkovým počtem 34 zaměstnanců. Do odboru dále patří oddělení dopravních přestupků, oddělení informačních technologií, oddělení občansko-správních agend a oddělení provozní a správní. Odbor vede vedoucí odboru, každé oddělení má svého vedoucího.

4.2.1 Registrace silničních vozidel

Silničním vozidlem jsou motorová i nemotorová vozidla, která jsou vyrobena za účelem provozování na pozemních komunikacích. Zápis změny vlastníka nebo provozovatele silničního vozidla, změny údajů v registru vozidel a schvalování technické způsobilosti vozidel provádí obecní úřad obce s rozšířenou působností. Místní příslušnost není zákonem stanovena, podat žádost o zápis tak lze na kterémkoliv úřadě s rozšířenou působností. (*Zákon 56/2001 Sb.*) V **Odrách** provádí činnosti na úseku registrace silničních vozidel tři zaměstnanci odboru dopravy. V **Hranicích** je to 3,9 zaměstnanců oddělení dopravně správních agend, částečně vykonává agendu i administrativní pracovník, který je součástí oddělení.

Tabulka 4.2 Registrace vozidel, rok 2017

Provedené úkony	ODRY	HRANICE
Celkový počet registrovaných vozidel měst	12 198	41 000
Celkem provedených úkonů v registru vozidel	4559	12 815
Dočasné a trvalé vyřazení z registru vozidel	526	1626
Vývozy a dovozy silničních vozidel	256	533
Výdej výpisu z registru vozidel	72	191
Celkový počet úkonů	5413	15 165
Správní poplatky v tisících Kč	1276	2967
Správní poplatky na obyvatele ORP v Kč	75,20	87,00

(interní zdroj města Odry a Hranice) vlastní zpracování

Nelze jednoznačně stanovit počet úkonů na zaměstnance, protože rozdělení pravomocí je odlišné v Odrách i Hranicích. Mezi dalšími činnostmi úseku registrace vozidel v Odrách je například evidence provozovatelů taxi, kterou v Hranicích zajišťuje jiný odbor.

Správní poplatek za zápis silničního vozidla do registru vozidel se pohybuje v rozmezí 300,- až 800,- Kč podle typu vozidla. Rovněž může být při registraci vozidla vyměřen ekologický poplatek podle plnění mezních hodnot emisí EURO 2 nebo EURO 1 ve výši 3000,- nebo 5000,- Kč, při nesplnění mezních hodnot 10000,- Kč. Správní poplatky jsou příjmem města, ekologický poplatek je odveden Státnímu fondu životního prostředí.

4.2.2 Zkoušky odborné způsobilosti řidiče

Zkoušky odborné způsobilosti žadatelů o řidičská oprávnění jsou prováděny u obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle místa provozovny provozovatele autoškoly. **V Odrách** jsou registrovaní dva provozovatelé autoškoly. Zkušebními komisaři jsou dva pracovníci odboru dopravy, včetně vedoucího odboru. Zkoušky však v převážné většině provádí jen jeden pracovník odboru (počítán je tak 1,2 úvazku). **V Hranicích** je registrováno osm provozovatelů autoškoly. Zkušebními komisaři jsou rovněž dva pracovníci, včetně vedoucího oddělení dopravně správních agend.

Komisaři provádí zkoušky k prvopisům a rozšíření řidičského oprávnění k motorovým vozidlům. Rovněž provádí přezkoušení řidičů, kteří dosažením dvanácti bodů v bodovém hodnocení pozbyli řidičské oprávnění nebo jim byl odebrán řidičský průkaz podle zvláštního zákona. (*Zákon 247/2000 Sb.*)

Tabulka 4.3 Zkoušky odborné způsobilosti řidiče (rok 2017)

Provedené úkony	ODRY	HRANICE
Udělení prvopisů a rozšíření řidičského oprávnění + přezkoušení	309	767
Správní poplatky v tisících Kč	251	699
Správní poplatky na obyvatele ORP	14,80	20,50

(interní zdroj města Odry a Hranice) vlastní zpracování

Správní poplatek za provedení zkoušky je stanoven na 1000,- Kč, při opakovaném testu 100,- Kč, opakovaných jízdách 400,- Kč. Celková výše vybraných správních poplatků se odvíjí podle úspěšnosti provedených zkoušek. Rozdíl mezi Odrami a Hranicemi v celkovém objemu vybraných správních poplatků tak nemusí být jen z důvodu počtu provedených zkoušek, ale také v počtu opakovaných zkoušek z předpisů, techniky nebo jízd.

4.2.3 Evidence řidičů

Řidičské oprávnění „opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny vozidel, pro kterou mu bylo řidičské oprávnění uděleno“. (§80 zákona č. 361/2000 Sb.) Řidičský průkaz „je veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah“. (§ 103 zákona 361/2000 Sb.) K vydání řidičského průkazu je příslušný úřad podle místa trvalého pobytu nebo pobytu držitele na území ČR. Od 1.7.2018 bude novelou zákona zrušena místní příslušnost k vydání řidičského průkazu. Podat žádost tak bude moci jeho držitel na kterémkoliv úřadě s rozšířenou působností.

O podmínění, omezení nebo odebrání řidičského oprávnění (například zdravotní způsobilost) rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností podle místa trvalého pobytu držitele. Držitel může pozbyt řidičské oprávnění, pokud mu byl soudem nebo příslušným správním úřadem uložen trest zákazu řízení motorových vozidel.

V České republice je celkem 5 903 704 držitelů platných řidičských průkazů. V roce 2017 bylo vyrobeno 982 637 řidičských průkazů, z toho bylo 91 175 řidičských průkazů vydáno v rámci udělení řidičského oprávnění (prvopisů). Za vydání řidičského průkazu je vybírán správní poplatek ve výši 50,- Kč, ve zkrácené lhůtě 200,- Kč.

V Odrách vykonává činnosti na úseku řidičských průkazů jeden pracovník odboru dopravy, **v Hranicích** je to 2,2 pracovníků oddělení dopravně-správních agend. Jak již bylo uvedeno, má oddělení jednoho samostatného administrativního pracovníka, který vykonává činnosti pro celé oddělení, částečně tedy i na evidenci řidičů.

Tabulka 4.4 Evidence řidičských průkazů a řidičských oprávnění (rok 2017)

Provedené úkony	ODRY	HRANICE
Řidičská oprávnění celkem	57 360	123 102
Řidičské průkazy celkem	12 450	28 785
Počet řidičů, kteří dosáhli 12 bodů v bodovém hodnocení řidičů	82	88
Udělení řidičského oprávnění	580	1352
Vydané národní a mezinárodní ŘP	1348	3406
Počet evidovaných přestupků – BODYS	845	1351
Počet úkonů celkem	2773	6109
Správní poplatky v tisících Kč	124	389
Správní poplatky na obyvatele ORP v Kč	7,30	11,41

(interní zdroj města Odry, Výroční zpráva města Hranice)

vlastní zpracování

Řidiči, kteří se dopustili trestného činu nebo přestupku, který je započítáván do bodového hodnocení řidiče, jsou po dosažení dvanácti bodů povinni odevzdat řidičský průkaz. Požádat o jeho vydání mohou po ukončení trestu a splnění zákonných podmínek. V České republice je počet řidičů, kteří dosáhli dvanácti bodů 39 609, což je 0,59 % všech držitelů řidičských průkazů v ČR. V Hranicích, kde je k 31.12.2017 evidováno 88 řidičů s dvanácti body se jedná o 0,31 % držitelů ORP. V Odrách je evidováno 82 řidičů s počtem dvanácti dosažených bodů, tedy 0,66 % všech držitelů ORP. Odry jsou tak, bohužel, blíže národní statistice. Zda je to zapříčiněno větší nedisciplinovaností řidičů Oder, však nelze posoudit. Přesto úkony, které zaměstnanci vykonávají v souvislosti s touto agendou, jsou procedurálně složité a časově náročné.

Mezi další činnosti, které vykonává úsek, jsou úkony v souvislosti se zadržením řidičských průkazů, odebráním řidičského oprávnění (např. ze zdravotních důvodů), vydávání výpisů z registru řidičů, zápisy školení profesní způsobilosti nebo vydávání digitální karty řidiče. Počet úkonů na jednoho zaměstnance je v Odrách a Hranicích téměř totožný. V Odrách, v době nepřítomnosti pracovnice na úseku řidičských průkazů, je zastupována pracovnící úseku registru vozidel, která k tomuto účelu musela absolvovat zkoušky zvláštní odborné způsobilosti.

Tabulka 4.5 Shrnutí – úsek dopravy

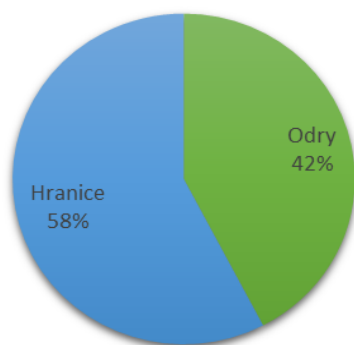
Celkem úkonů na úseku	ODRY	HRANICE
Registr vozidel	5413	15 165
Autoškola	309	767
Řidičské průkazy	2773	6109
Úkonů celkem	8495	22041
Úkonů na zaměstnance	2072	2755
Celkem správní poplatky na obyvatele v Kč	97,30	119,00

(interní zdroj města Odry, Výroční zpráva města Hranice)

vlastní zpracování

Celkový počet úkonů byl v Odrách přepočítán na 4,1 úvazku (do 0,1 úvazku je započítán vedoucí odboru, který částečně provádí zkoušky odborné způsobilosti řidiče). V Hranicích jsou úkony na zaměstnance přepočítány na celkový počet 8 zaměstnanců oddělení. Správní poplatky jsou přepočítány na jednoho obyvatele obce s rozšířenou působností Odry nebo Hranice.

Graf 4.1 Porovnání úkonů úseků dopravy

Poměr výkonů na zaměstnance Hranic a Oder je rozdílný o 16 %. Nelze však jednoznačně určit, zda je množství vykonané práce nižší než v Hranicích. V Hranicích mají administrativního pracovníka, který provádí úkony v souvislosti s manuální evidencí, poskytováním informací správním úřadům, vedením spisové služby. V Odrách si administrativní práci musí zaměstnanci zajišťovat sami.

4.3 Výkon přenesené působnosti na úseku evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů

V Odrách provádí úkony na úseku evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů Odbor správní a obecní živnostenský úřad, v Hranicích Oddělení občansko-správních agend, které je součástí Odboru vnitřních věcí. Pracovní náplň jednotlivých pracovníků je ve městě Odry a Hranice odlišná.

V Odrách vykonávají bez rozdílu základní činnosti na úseku občanských průkazů, cestovních dokladů a evidence obyvatel tři pracovníci. Každá navíc provádí specifické činnosti, které souvisí s administrativou odboru, spolupráce s jinými správními úřady nebo odstraňováním nesouladů. **V Hranicích** provádí činnosti úseku čtyři pracovníci, z toho jedna samostatně na úseku občanských průkazů, jedna na úseku cestovních dokladů, jedna na úseku ohlašovny a jedna provádí částečně činnosti na úseku občanských průkazů, cestovních dokladů i evidence obyvatel.

4.3.1 Evidence obyvatel

Správní obvod ohlašovny Odry má 7211 obyvatel (k 31.12.2017) v rámci města a jeho místních částí (viz obr.2). Výkon státní správy ohlašovny Hranice je prováděn na území města a jeho místních částí pro 18 172 obyvatel. Ohlašovna převážně provádí činnosti, které souvisí s trvalými pobyty občanů ČR, jejich změnami, ukončením na území ČR, nebo eviduje doručovací adresy. Dále vede manuální evidence (kartotéky), poskytuje údaje z informačního systému evidence obyvatel a vede správní řízení ve věci zrušení trvalého pobytu.

V Hranicích vede správní řízení vedoucí oddělení, v Odrách jsou k tomu pověřeny dvě pracovnice odboru (úseku evidence obyvatel).

V působnosti obce s rozšířenou působností Odry (viz obr. 2) a Hranice (viz obr. 3) provádí úřady na úseku evidence obyvatel zápisy údajů do informačního systému občanů, kteří nabyli státní občanství ČR a opravy nesprávných údajů v informačním systému občanů s trvalým pobytem ve správním obvodu.

Tabulka 4.6 Úkony na úseku evidence obyvatel v roce 2017

Provedené úkony	ODRY	HRANICE
Změny trvalého pobytu občana	319	691
Ukončení trvalého pobytu, hlášení doručovací adresy	5	19
Oznámení vlastníkům nemovitostí	56	220
Návrhy na zrušení trvalého pobytu	14	46
Úkonů celkem	394	976
Správní poplatky (v tisících Kč)	12	40
Správní poplatky na obyvatele ohlašovny v Kč	1,66	2,20

Zdroj: (Interní zdroj města Odry, Výroční zpráva města Hranice)

vlastní zpracování

Správní poplatky na úseku evidence obyvatel mohou být vyměřeny ve výši 50,- Kč za změnu trvalého pobytu nebo poskytnutí údajů z informačního systému evidence obyvatel, za podání návrhu na zrušení trvalého pobytu na osobu a podanou žádost o ukončení trvalého pobytu 100,- Kč.

Počet podaných návrhů na zrušení trvalého pobytu každým rokem klesá, přesto se jedná o časově náročnou agendu.

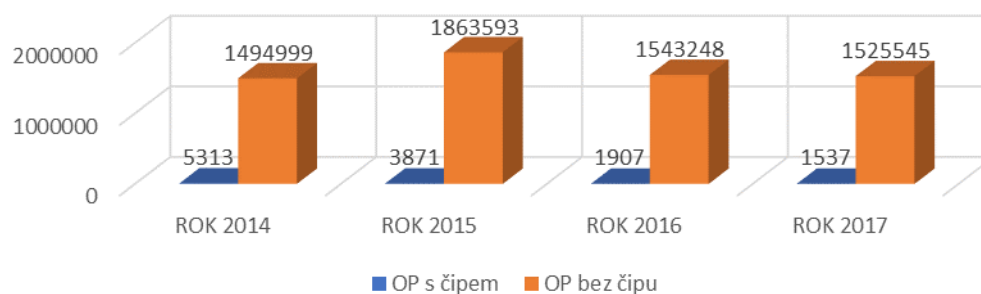
4.3.2 Občanské průkazy

Současné typy občanských průkazu se strojově čitelnými údaji bez kontaktního elektronického čipu nebo s kontaktním elektronickým čipem jsou vydávány od roku 2012. Občanský průkaz s čipem je zpoplatněn částkou 500,- Kč. Od 01.07.2018 budou vydávány pouze občanské průkazy s čipem a jejich vydání již nebude zpoplatněno. Požádat o vydání občanského průkazu může občan na kterémkoliv obecním úřadě obce s rozšířenou působností.

Počet vydaných občanských průkazů s čipem a bez čipu v České republice v letech 2014-2017 je uveden v grafu 4.

Graf 4.2 Počet vydaných občanských průkazů s čipem a bez čipu v ČR (rok 2014 – 2017)

(MV ČR, 2017) vlastní zpracování

Nejvyšší počet 14247 vyrobených občanských průkazů s čipem byl v roce 2012, kdy se začaly vydávat. V následujících letech jejich počet výrazně klesá. Důvodem může být jejich pořizovací cena a minimální možnost využití.

V Odrách vykonávají činnosti na úseku občanských průkazů tři pracovníci, v Hranicích jedna pracovníce provádí činnosti na úseku občanských průkazů v plném rozsahu a jedna částečně, která rovněž vykonává činnosti na úseku cestovních dokladů a evidence obyvatel.

Tabulka 4.7 Úkony na úseku občanských průkazů v roce 2017

Provedené úkony	ODRY	HHRANICE
Žádost o vydání OP celkem	2409	4844
<i>Z toho OP s čipem</i>	4	8
OP bez strojově čitelných údajů	79	63
Off-line žádosti o OP	37	98
Počet ohlášených ztrát, odcizení, poškození a zničení OP	221	360
Počet úkonů celkem	2750	5365
Správní poplatky (v tisících Kč)	49	87
Správní poplatky na obyvatele ORP v Kč	2,90	2,55
Pokuty (v tisících Kč)	39	17
Pokuty na obyvatele ORP v Kč	2,30	0,50
Příjmy celkem (v tisících Kč)	88	104
Příjmy na obyvatele ORP v Kč	5,20	3,10

Zdroj: (Interní zdroj města Odry, Výroční zpráva města Hranice)

vlastní zpracování

Na celkovou výši vybíraných správních poplatků má malý vliv počet vydaných občanských průkazů s čipem, o které je v Odrách i Hranicích, tak jako v celé ČR, minimální zájem.

Občanské průkazy bez strojově čitelných údajů jsou vydávány v odůvodněných případech stanovených zákonem s dobou platnosti na jeden nebo tři měsíce. Žádosti off-line se pořizují mimo úřad, nejčastěji v nemocnicích, domovech pro seniory, ale i ve věznicích nebo v domácnostech, které jsou ve správním obvodu obce s rozšířenou působností, kde je žádost podávána.

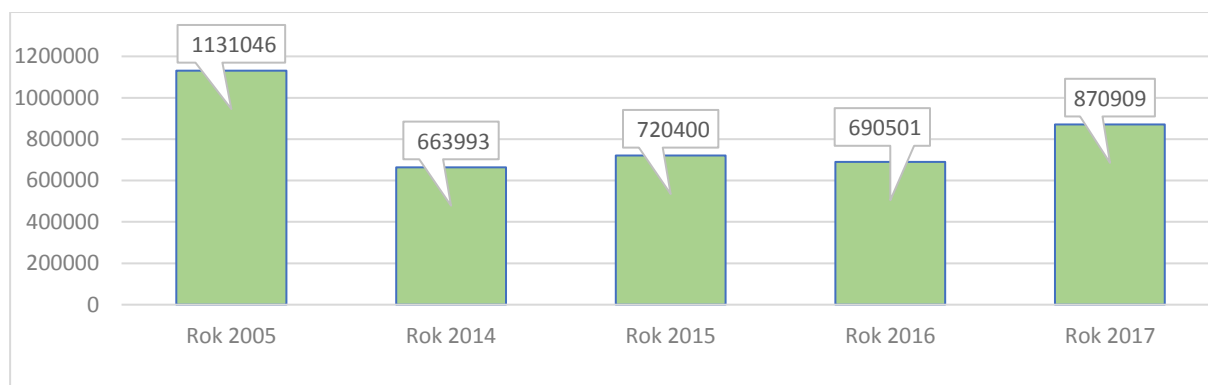
Zákonem o správních poplatcích je stanoveno, z jakých důvodů jsou vybírány správní poplatky za vydání nového občanského průkazu. Výše správního poplatku se pohybuje od 50,- Kč (vydání OP do patnácti let) do 500,- Kč (vydání OP s čipem).

Pokuty za přestupky na úseku občanských průkazů jsou projednány na místě příkazem, a to udělením blokové pokuty nebo napomenutím. U závažnějších přestupků je podán podnět k projednání přestupku odboru správnímu.

4.3.3 Cestovní pasy

Cestovní pasy opravňují jeho držitele k překračování státní hranice ČR. O vydání cestovního pasu může požádat občan na kterémkoliv úřadě obce s rozšířenou působností na území ČR, popřípadě na zastupitelském úřadě ČR v zahraničí s výjimkou honorárního konzulárního úřadu.

Graf 4.3 Počet vyrobených cestovních pasů v ČR v letech

(MV ČR, 2017) vlastní zpracování

Nejvíce cestovních pasů bylo vyrobeno v roce 2005 s celkovým počtem 1 131 046 pasů. Důvodem mohlo být očekávané navýšení správních poplatků za vydání nového cestovního pasu v roce 2006 z původních 200,- Kč na 600,- Kč.

V Odrách provádí činnosti, které souvisí s výdejem cestovního pasu tři pracovníci odboru správního, v Hranicích dvě pracovníce oddělení občansko-správních agend.

Tabulka 4.8 Úkony na úseku cestovních pasů v roce 2017

Provedené úkony	ODRY	HRANICE
Žádost o vydání E-pasů celkem	1106	2586
Z toho E-pasy vydané ve zkrácené lhůtě	30	53
Oznámení o ztrátě, odcizení, poškození, zničení cestovního pasu	78	132
Úkonů celkem	1696	3800
Správní poplatky (v tisících Kč)	487	1133
Správní poplatky na obyvatele ORP v Kč	28,70	33,23

Zdroj: (Interní zdroj města Odry, Výroční zpráva města Hranice)

vlastní zpracování

Za vydání cestovního pasu občanům do patnácti let je vybírán správní poplatek ve výši 100,- Kč, starším patnácti let 600,- Kč. Pokud občan požádá o vydání cestovního pasu ve lhůtě do 6 pracovních dnů, uhradí poplatek 4.000,- Kč, občan mladší patnácti let 2.000,- Kč.

Tabulka 4.9 Shrnutí – úsek občanských průkazů, cestovních pasů a evidence obyvatel – rok 2017

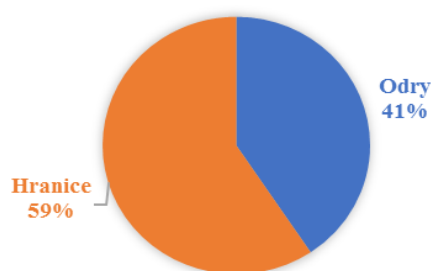
Celkem úkonů na úseku	ODRY	HRANICE
Evidence obyvatel	394	976
Občanské průkazy	2750	5365
Cestovní doklady	1696	3800
Úkonů celkem	4840	10141
Úkonů na zaměstnance	1613	2358
Celkem správní poplatky na obyvatele v Kč	35,56	38,53

Zdroj: (Interní zdroj města Odry, Výroční zpráva města Hranice)

vlastní zpracování

Počet úkonů byl v Odrách přepočítán na 3 zaměstnance, v Hranicích na 4,3 zaměstnance (některé činnosti vykonává vedoucí oddělení). Správní poplatky jsou přepočítány na obyvatele obce s rozšířenou působností Odry nebo Hranice.

Graf 4.4 Porovnání úkonů úseku OP, CP a EO

V Hranicích je počet úkonů vyšší o 18 %.

Nelze však opět určit, zda je skutečně množství provedených úkonů v Odrách nižší. Dvě pracovnice úseku OP a cestovních dokladů navíc zajišťují zástup matriky, včetně provádění svatebních obřadů. Tyto činnosti zařazeny do celkového počtu úkonů nejsou.

4.4 Výkon přenesené působnosti na úseku matrik

Matrika vede pro správní obvod matričního úřadu matriční knihy (knihy narození, manželství a úmrtí) a sbírky listin pro obce, které náleží do tohoto obvodu. Matriční události (narození, sňatek, úmrtí), ke kterým dojde v cizině, vede Úřad městské části Brno-střed (zvláštní matrika).

V působnosti obce s rozšířenou působností provádí matrika zkoušky podle zákona o ověřování (vidimace a legalizace) zaměstnanců obcí spadajících do správního obvodu. Také provádí jednou ročně kontroly matričních úřadů v jeho správním obvodu.

V Odrách vykonává činnosti na úseku matrik jedna pracovnice pro správní obvod matričního úřadu. **V Hranicích** matriku zajišťují pro správní obvod dvě pracovnice.

Tabulka 4.10 Úkony na úseku matrik (rok 2017)

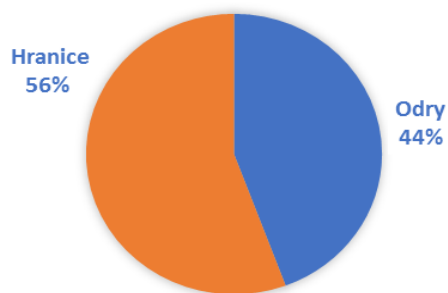
Provedené úkony	ODRY	HRANICE
Počet narození	2	1
Protokol o určení otcovství	43	127
Počet uzavřených manželství	56	115
Vydané osvědčení k církevnímu sňatku	10	23
Vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství v cizině	5	7
Počet úmrtí	262	435
Počet vydaných druhopisů matričních dokladů	24	304
Správní řízení – změna jména, příjmení	4	7
Žádost o zápis do zvláštní matriky Brno	6	18
Identifikace	2	17
Ostatní (zpětvzetí příjmení po rozvodu, volba druhého jména, příjmení žen v mužském tvaru, vyšší ověření dokladů pro použití v cizině	12	16
Celkový počet úkonů	426	1070
Počet úkonů na zaměstnance	426	535
Správní poplatky v tisících Kč	48	211
Správní poplatky na obyvatele (matriční obvod) v Kč	4,90	8,70

Zdroj: (Interní zdroj města Odry, Výroční zpráva města Hranice)

vlastní zpracování

Kromě úkonů uvedených v tabulce, provádí matriky další činnosti, mezi kterými jsou vidimace a legalizace, spolupráce se sborem pro občanské záležitosti (gratulace jubilantů, vítání občánků), nahlížení do matrik na žádost občana nebo jiných orgánů státní správy.

Graf 4.5 Porovnání úkonů na úseku matrik

V **Odrách** je matrika vykonávána jednou pracovnící, která v roce 2017 provedla 426 úkonů uvedených v tabulce 4.10. V **Hranicích**, kde vykonávají agendu matriky dvě pracovnice, které se i vzájemně zastupují, je počet úkonů na jednu pracovníci v počtu 535. V Odrách zajišťují zástup, dvě pracovnice úseku občanských průkazů a cestovních dokladů a částečně vedoucí

odboru, které k tomuto účelu musely absolvovat zkoušky u krajského úřadu.

Výše vybíraných správních poplatků v Odrách je mnohem nižší z důvodu výrazně nižšího počtu provedených úkonů, které podléhají správnímu poplatku. Jsou to sňatky, za které je vybírán správní poplatek ve výši 1.000,- Kč. Rovněž počet vydaných druhopisů matričních dokladů, které jsou zpoplatněny částkou 100,- Kč za každý vydaný druhopis na žádost občana je výrazně vyšší v Hranicích než v Odrách. Důvodem může být dřívější existence porodnice v Hranicích a mnohem vyšší počet evidovaných narození. Protokol o určení otcovství nemá vliv na konečnou částku vybíraných správních poplatků, neboť tento úkon není zpoplatněn.

Shrnutí

Porovnáním vybraných služeb v přenesené působnosti městských úřadů Odry a Hranice bylo prokázáno rozdílné rozložení pracovní náplně jednotlivých pracovníků odborů a oddělení. Počet úkonů na zaměstnance v Odrách byl vždy nižší proti Hranicím, v průměru o 15 %. Rozdíl nelze však považovat za výrazný. Posoudit skutečné pracovní zatížení jednotlivých zaměstnanců nelze. V Hranicích jsou referenti zaměřeni převážně na svou odbornou práci, administrativní činnost vykonává samostatný pracovník. V Odrách si musí administrativní činnosti referenti zajišťovat sami. Náročnější agendu provádí v Hranicích vedoucí oddělení (rušení trvalých pobytů, zkoušky řidičských oprávnění), v Odrách zaměstnanci, kteří vykonávají také činnosti v souvislosti s obsluhou občanů.

Jak bylo uvedeno v úvodu této kapitoly, úřední hodiny města Oder jsou téměř totožné s pracovní dobou zaměstnanců. Občané jsou tedy obsluhováni po celou dobu své pevně stanovené pracovní doby. V Hranicích je pružná pracovní doba, úřední hodiny jsou kratší a zaměstnanci mohou lépe využít, podle potřeb, pracovní dobu. Poplatky na obyvatele jsou v Odrách vždy nižší. Výši vybíraných správních poplatků však nelze ovlivnit, jsou pevně stanoveny zákonem.

5 Závěr

Každá vyspělá společnost má snahu co nejlépe a nejefektivněji zajistit systém poskytování veřejných služeb, které vedou k uspokojování potřeb jejich obyvatel.

Hlavním úkolem státu je organizace veřejných služeb a tvorba podmínek pro jejich řádné zabezpečení, a to především prostřednictvím legislativní a metodické činnosti. Velký podíl na procesu zabezpečování služeb mají obce a kraje. Obce poskytují služby nejen pro svůj obvod, ale i další obce, které v rámci přenesené působnosti do jejich správního obvodu náleží. K této činnosti využívají prostředky z vlastních zdrojů, ze státního rozpočtu, ale také prostředky získané z nadnárodních rozpočtů (prostředky EU) nebo od konečných spotřebitelů služeb.

Cílem této bakalářské práce bylo provést analýzu veřejných služeb v působnosti měst Odry a Hranice v letech 2014-2016 a porovnat vybrané služby vykonávané v přenesené působnosti měst v roce 2017.

Analýza veřejných služeb měst byla provedena podle teritoria, podle poskytujícího subjektu, příjemce služeb (počtu obyvatel) a způsobu financování těchto služeb.

Analýzou bylo prokázáno, že město Hranice využívá k zajištění služeb čistých statků (veřejné osvětlení, údržba veřejné zeleně) i smíšených statků (hřbitovy, odpadové hospodářství) pro 18 352 obyvatel převážně jednu společnost Ekoltes Hranice, a.s., ve které má 100% podíl. Další služby jsou pak zajišťovány buď organizacemi zřízenými městem (služby školství, bezpečnosti, požární ochrany, sociální služby, služby kultury) nebo soukromými subjekty (služby dopravní obslužnosti, služby vodovodů a kanalizací, služby vzdělání, zdravotnictví a sociální služby). Celkové výdaje vynaložené na tyto služby byly v roce 2016 ve výši 153 003 tisíc Kč.

V Odrách jsou služby čistých i smíšených statků zajišťovány pro 7291 obyvatel různými subjekty. Není v takové míře využívána jedna organizace jako u města Hranice. Město Odry je 100% vlastníkem společnosti Oderská městská společnost, s.r.o., která zajišťuje služby správy nemovitostí ve vlastnictví města, částečně služby odpadového hospodářství a správu některých částí vodovodů a kanalizací. Město také vlastní Městskou nemocnici v Odrách, p.o., která zabezpečuje zdravotnické služby, dvě školy a jednu mateřskou školu. Dalšími subjekty, které město využívá k zajištění služeb jsou soukromé subjekty Slumeko Kopřivnice, s.r.o. (odpadové hospodářství, údržba komunikací, veřejné zeleně a hřbitovů), AVE CZ s.r.o. a ASOMPO, a.s. (odpadové hospodářství), SMVAK (služby vodovodů a kanalizací), Charita Odry, p.o. a Domov Odry, p.o. (sociální služby). K zabezpečení požární ochrany a bezpečnosti město

využívá vlastní JSDH a městskou policii. Služby kultury zajišťují zaměstnanci zařazení do městského úřadu. Celkové výdaje na tyto služby byly v roce 2016 ve výši 61 395 tisíc Kč.

Město Hranice více využívá k zajištění služeb vlastní společnosti než soukromé subjekty, v Odrách je podíl soukromých poskytovatelů služeb vyšší. Který způsob zajišťování služeb je efektivnější, nelze posoudit. Dle názoru autorky této práce je však minimálně z hlediska kontroly poskytovaných služeb pro město výhodnější, pokud jsou k zajištění služeb využívány vlastní společnosti.

Rozsah poskytovaných služeb v přenesené působnosti je u obou měst shodný. Vykonávají státní správu pro obvod obce se základní působností i obvod obce s rozšířenou působností. Vzhledem k odlišné velikosti správních obvodů města Odry a Hranice jsou však vynaložené prostředky na poskytování těchto služeb rozdílné. V Hranicích byly v roce 2016 celkové výdaje na přenesenou působnost ve výši 35 506 tisíc Kč a v Odrách 20 196 tisíc Kč.

Velikost správního obvodu a počet obyvatel má vliv nejen na celkový počet provedených úkonů v přenesené působnosti, ale i strukturu úřadů měst a počet zaměstnanců, kteří jsou zařazení do úřadu, což je blíže popsáno v kapitole 3.1 a 3.2.

V kapitole čtyři byly porovnány činnosti městských úřadů v Odrách a Hranicích na úseku dopravy, občanských průkazů, cestovních dokladů, evidence obyvatel a matrik z hlediska počtu provedených úkonů a počtu zaměstnanců, kteří tyto služby vykonávají a rovněž z hlediska výše vybraných správních poplatků za tyto služby.

Bylo prokázáno, že je odlišná pracovní náplň jednotlivých funkčních míst v Odrách a Hranicích. Odry mají mnohem menší správní obvod (podle počtu obyvatel) než Hranice, jeho zaměstnanci mají však ve své náplni širší okruh činností, které musí vykonávat. Jsou to mimo jiné administrativní činnosti, které v Hranicích, například na úseku dopravy, provádí samostatný pracovník. Počet úkonů, které jsou na odborech a odděleních obou měst vykonávány, jsou rozdílné o přibližně 15 % v neprospěch Oder. Jak již bylo uvedeno, nelze však jednoznačně posoudit skutečnou míru pracovní vytíženosti jednotlivých funkčních míst.

Je známo, že čím je obec či správní obvod menší, tím je rozsah vykonávaných funkcí širší, s menší možností specializace na určitou oblast. K zajištění zastupitelnosti je potřeba, aby zaměstnanec znal i problematiku vykonávaných činností jiných úseků.

Město Hranice považuje za prioritní kvalitu poskytovaných služeb, k tomu využívá různé metody kvality, mimo jiné i benchmarking. Odry takové metody nevyužívají, bylo by vhodné, aby se město zaměřilo právě na tuto oblast, která by jistě byla prospěšná i k dalšímu zkvalitňování poskytovaných služeb.

V této práci byly analyzovány a také porovnávány služby zabezpečované městy Odry a Hranice v rámci výkonu samostatné i přenesené působnosti.

Města přistupují k zabezpečení služeb různě, samozřejmě v rozsahu a za podmínek stanovených platnými zákony. Zásadní však je, aby tyto činnosti byly vykonávány řádně, efektivně a především ve prospěch města i spotřebitelů služeb.

Seznam použité literatury

LITERATURA:

HALÁSEK, Dušan a David LENERT. *Ekonomika veřejného sektoru: (vybrané kapitoly)*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2008. ISBN 978-80-248-1854-2.

HENDRYCH, D. a kol. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 244 s. ISBN 978-80-7478-561-0.

HORNÍK, Jan a Petr KUŠ. *Územní samospráva přehledně a v příkladech*. Praha: Institut pro veřejnou správu Praha, 2016. Skripta (Institut pro veřejnou správu). ISBN 9788086976341.

POMAHÁČ, Richard. *Veřejná správa*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-447-6.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 9788024756080.

STEJSKAL, J. a kol. *Teorie a praxe veřejných služeb*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., Praha 2017, 280 s. ISBN 978-80-7552-726-4.

SVOBODA, František. *Ekonomika veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2017.

ISBN 978-80-210-8532-9.

VRABKOVÁ, Iveta. *Veřejná správa*. Ostrava: VŠB-TU, 2016. ISBN 978-80-248-3988-2.

INTERNETOVÉ ZDROJE:

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: *Velikostní skupiny obcí podle krajů, okresů – počet obcí* [online]. ČSÚ [cit. 2018-01-31]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/documents/10180/46186417/32019917003.pdf/adf9352e-fba9-40f1-87fd-f59530802fc4?version=1.0>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: *Klasifikace funkcí vládních institucí (CZ-COFOG)* [online]. ČSÚ [cit. 2018-02-05].

Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_funkci_vladnich_instituci_-cz_cofog-

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. ČSÚ: *Volby do zastupitelstev obcí 10.10. - 11.10.2014* [online]. 2014 [cit. 2018-02-19]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2014/kv?xjazyk=CZ&xid=1>

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ. ČÚZK: *Veřejný dálkový přístup* [online]. 2017 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: <https://vdp.cuzk.cz/>

HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR [online]. 2018. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/>

MĚSTO ODRY: *oficiální stránky města Odry* [online]. Dostupné z: <http://www.odry.cz/>

MĚSTO HRANICE: *oficiální stránky města Hranice* [online].

Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/>

MĚSTSKÁ NEMOCNICE V ODRÁCH: *oficiální stránky* [online]. Dostupné z: <http://www.nemocniceodry.cz>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR. MPSV ČR: *O MPSV* [online]. 2018 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/cs/65>

MINISTERSTVO VNITRA ČR. MV ČR: *Veřejná správa v České republice* [online]. 2017 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/verejna-sprava-publikace.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR. MV ČR: *Katalog činností obcí a krajů* [online]. 2018 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-obci.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR. MV ČR: *Příspěvek na výkon státní správy* [online]. 2017 [cit. 2018-02-05]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>

MINISTERSTVO VNITRA ČR. MV ČR: *Statistiky – Správní činnosti* [online]. 2016 [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-spravni-cinnosti.aspx>

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. Veřejná správa: *Obce s rozšířenou působností* [online]. [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <https://www.msk.cz/>

POLICIE ČR [online]. 2018. Dostupné z: <http://www.policie.cz/>

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLY V ODRÁCH: *oficiální stránky* [online]. 2018 Dostupné z: <http://www.zsodrypohorska.cz/>, <http://komenska.com/>, <http://www.ctyrlistekodry.cz/>.

ZÁKLADNÍ, MATEŘSKÉ ŠKOLY A DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE V HRANICÍCH:

oficiální stránky [online]. 2018 Dostupné z:

<http://www.zsodrypohorska.cz/>, <http://komenska.com/>, <http://www.ctyrlistekodry.cz/>, <http://www.zsdrahotuse.cz/>, <http://www.stru.hranet.cz/postnuke/index.php>, <http://zsmaje.cz/>, <http://www.srom.hranet.cz/>, <http://www.slunicko-hranice.cz/>, <https://mspohadka.webnode.cz/>, <http://www.msgalasova.cz/>, <http://www.ddm.hranet.cz/>,

LEGISLATIVA:

Ústavní zákon č. 1: ze dne 16.12.1992, Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, s. 3-16. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 56 ze dne 10. ledna 2001 o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 21, s. 1962-1991. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1738-1764. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 129 ze dne 12. dubna 2000 o krajích (krajské zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1765-1782. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 218 ze dne 27. června 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 65, s. 3104-3128. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 222 ze dne 14. září 1999 o zajišťování obrany České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 76, s. 3755-3774. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 247 ze dne 30. června 2000 o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3528-3541. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3557-3567. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 260 ze dne 19. července 2017 kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2017, částka 90, s. 2799-2800. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 314 ze dne 13. června 2002 o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2002, částka 114, s. 6630-6633. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 361 ze dne 14. září 2000 o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 98, s. 4570-4615. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 491 ze dne 6. prosince 2001 o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 178, s. 11002-11023. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Zákon č. 634 ze dne 26. listopadu 2004 o správních poplatcích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 215, s. 11415-11501. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

Vyhláška Ministerstva vnitra ze dne 8. června 2001, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2001, částka 77, s. 4290-4536. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>

OSTATNÍ ZDROJE:

Interní materiály města Odry, konzultace s odbory města a poskytovateli služeb

Interní materiály města Hranice, konzultace s odbory města a poskytovateli služeb

Metodický pokyn Ministerstva práce a sociálních věcí k poskytování dotací ze státního rozpočtu obcím s rozšířenou působností a hl. m. Praze na výkon agendy sociálně-právní ochrany dětí pro rok 2018

Metodika Ministerstva práce a sociálních věcí pro dotaci na výkon sociální práce pro rok 2018

Ministerstvo dopravy ČR, informace podané podle zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Plán odpadového hospodářství města Odry

Plán odpadového hospodářství města Hranice

Závěrečný účet města Odry za rok 2014

Závěrečný účet města Odry za rok 2015,

Závěrečný účet města Odry za rok 2016

Závěrečný účet města Hranice. *Město Hranice* [online]. 2014 Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/zaverecny-ucet>

Závěrečný účet města Hranice. *Město Hranice* [online]. 2015 Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/zaverecny-ucet>

Závěrečný účet města Hranice. *Město Hranice* [online]. 2016. Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/zaverecny-ucet>

Zpráva o činnosti úřadu města Hranice *Město Hranice* [online]. 2014

Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/zprava-o-cinnosti-uradu>

Zpráva o činnosti úřadu města Hranice *Město Hranice* [online]. 2015

Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/zprava-o-cinnosti-uradu>

Zpráva o činnosti úřadu města Hranice *Město Hranice* [online]. 2016

Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/zprava-o-cinnosti-uradu>

Zpráva o činnosti úřadu města Hranice *Město Hranice* [online]. 2017

Dostupné z: <https://www.mesto-hranice.cz/zprava-o-cinnosti-uradu>

Seznam zkratek:

ČR	Česká republika
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
JSDH	Jednotný sbor dobrovolných hasičů
p.o.	příspěvková organizace
a.s.	akciová společnost
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
MěÚ	městský úřad
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
ORP	obec s rozšířenou působností
SMVAK	Severomoravské vodovody a kanalizace, a.s.
SPOD	Sociálně právní ochrana dětí

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. autorský zákon, zejména S 35 — užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a 60 – školní dílo; beru na vědomí, že Vysoká škola báňská — Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (S 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10.05.2018

Kateřina Kozáková

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulka 2.1 Příspěvek na výkon státní správy v tisících Kč.....	14
Tabulka 3.1 Příspěvek na výkon státní správy Odry (v tisících Kč).....	31
Tabulka 3.2 Příspěvek na výkon státní správy v tisících Kč.....	39
Tabulka 4.1 Základní porovnání k 31.12.2017	62
Tabulka 4.2 Registrace vozidel, rok 2017.....	63
Tabulka 4.3 Zkoušky odborné způsobilosti řidiče (rok 2017)	64
Tabulka 4.4 Evidence řidičských průkazů a řidičských oprávnění (rok 2017).....	65
Tabulka 4.5 Shrnutí – úsek dopravy.....	66
Tabulka 4.6 Úkony na úseku evidence obyvatel v roce 2017	68
Tabulka 4.7 Úkony na úseku občanských průkazů v roce 2017	69
Tabulka 4.8 Úkony na úseku cestovních pasů v roce 2017	71
Tabulka 4.9 Shrnutí – úkony úseku občanských průkazů, cestovních pasů a evidence obyvatel – rok 2017.....	71
Tabulka 4.10 Úkony na úseku matrik (rok 2017)	72
Obrázek 3.1 Organizační struktura města	26
Obrázek 3.2 Správní obvod obce s rozšířenou působností Odry	32
Obrázek 3.3 Organizační struktura města Hranice.....	34
Obrázek 3.4 Správní obvod obce s rozšířenou působností.....	40
Graf 3.1 Výdaje na městskou policii a JSDH v Odrách (v tisících Kč).....	42
Graf 3.2 Výdaje na městskou policii a JSDH v Hranicích (v tisících Kč).....	42
Graf 3.3 Výdaje na komunikace Odry (v tisících Kč).....	43
Graf 3.4 Výdaje na komunikace v Hranicích (v tisících Kč)	44
Graf 3.5 Výdaje na dopravní obslužnost v Odrách (v tisících Kč)	44
Graf 3.6 Výdaje na dopravní obslužnost v Odrách a Hranicích (v tisících Kč).....	45
Graf 3.7 Výdaje na veřejné osvětlení, vodovody a kanalizace v Odrách (v tisících Kč).....	45
Graf 3.8 Výdaje na veřejné osvětlení, vodovody a kanalizace v Hranicích (v tisících Kč).....	46
Graf 3.9 Výdaje na údržbu veřejné zeleně a hřbitovů v Odrách (v tisících Kč)	47
Graf 3.10 Výdaje na údržbu veřejné zeleně a hřbitovů v Hranicích (v tisících Kč)	47
Graf 3.11 Výdaje na odpadové hospodářství v Odrách (v tisících Kč).....	48
Graf 3.12 Výdaje na odpadové hospodářství v Hranicích (v tisících Kč).....	49
Graf 3.13 Výdaje na služby zdravotnictví v Odrách (v tisících Kč)	50
Graf 3.14 Provozní výdaje na základní a mateřské školy v Odrách (v tisících Kč).....	51
Graf 3.15 Provozní výdaje na základní a mateřské školy v Hranicích (v tisících Kč).....	52
Graf 3.16 výdaje na kulturu v Odrách (v tisících Kč).....	53
Graf 3.17 výdaje na kulturu v Hranicích (v tisících Kč).....	53
Graf 3.18 Výdaje na sociální služby v Odrách.....	54
Graf 3.19 Výdaje na sociální služby v Hranicích.....	55
Graf 4.1 Porovnání úkonů úseků dopravy.....	67
Graf 4.2 Počet vydaných občanských průkazů s čipem a bez čipu v ČR (rok 2014 – 2017) ..	69
Graf 4.3 Počet vyrobených cestovních pasů v ČR v letech	70
Graf 4.4 Porovnání úkonů úseku OP, CP a EO.....	71
Graf 4.5 Porovnání úkonů na úseku matrik.....	73

Seznam příloh

Příloha 1 Organizační struktura městského úřadu Odry

Příloha 2 Organizační struktura městského úřadu Hranice

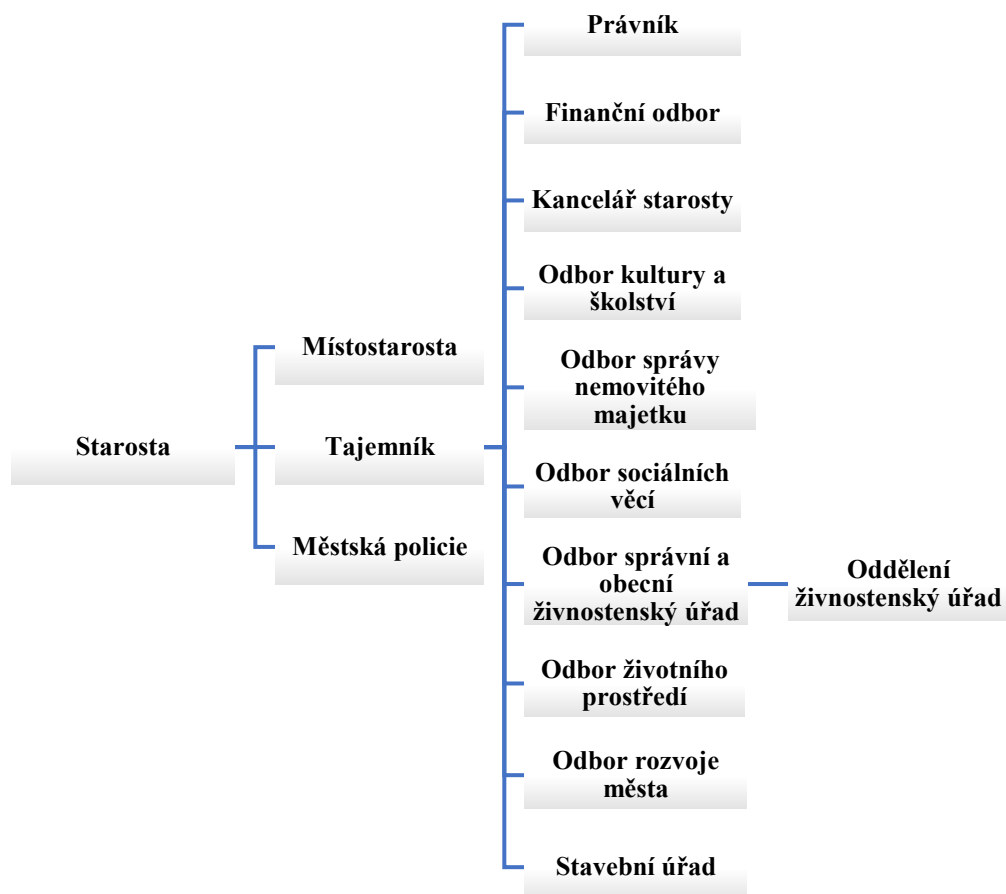
Příloha 3 Příjmy a výdaje – přenesená působnost města Odry v letech 2014-2016

Příloha 4 Příjmy a výdaje – přenesená působnost města Hranice v letech 2014-2016

Přílohy

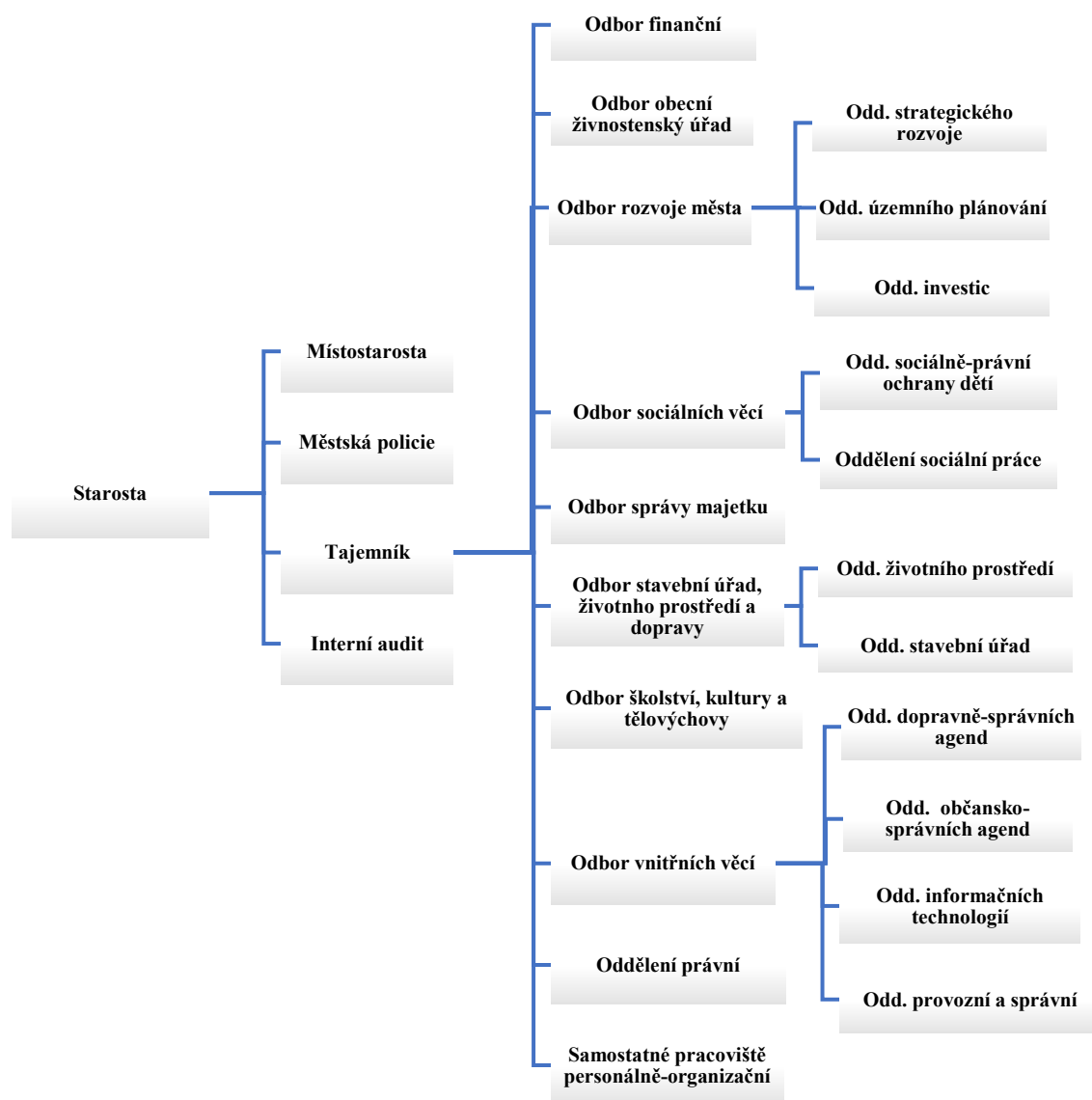
Příloha 1 Organizační struktura městského úřadu Odry

Zdroj: (Organizační struktura města Oder)

vlastní zpracování

Příloha 2 Organizační struktura městského úřadu Hranice

Zdroj: (Organizační struktura města Hranice)

vlastní zpracování

Příloha 3 Příjmy a výdaje – přenesená působnost města Odry v letech 2014-2016

ODRY				
Ukazatel		2014	2015	2016
Počet obyvatel města		7350	7308	7291
Počet obyvatel obce s rozšířenou působností		17116	17098	17063
Počet zaměstnanců města		66	72	75
Z toho podle působnosti	samostatná	29	30	30
	přenesená	31	34	37
	přenesená – odbor sociálních věcí	6	8	8
Výdaje				
Výdaje na chod úřadu celkem		32748	36654	36571
Z toho platy zaměstnanců		26281	27649	29309
Přepočet výdajů na zaměstnance-samostatná působnost (v tisících Kč)		15828	17182	16375
Přepočet výdajů na zaměstnance – přenesená působnost (bez odboru sociálních věcí) (v tisících Kč)		16920	19742	20196
Provozní výdaje – odbor sociálních věcí		4877	3497	4056
Příjmy (přenesená působnost)				
Příspěvek na výkon státní správy (v tisících Kč)		12293	12251	12409
Z toho příspěvek na působnost ORP (v tisících Kč)		nz	9261	9349
Vybrané správní poplatky (v tisících Kč)		3009	2871	2666
Příjmy z pokut		943	1796	2051
Příjmy celkem (v tisících Kč)		16245	16918	17126

Závěrečný účet města Odry rok 2014, 2015, 2016   vlastní zpracování

Příloha 4 Příjmy a výdaje – přenesená působnost města Hranice v letech 2014-2016

HRANICE				
Ukazatel		2014	2015	2016
Počet obyvatel města		18494	18407	18352
Počet obyvatel obce s rozšířenou působností (ORP)		34424	34338	34397
Počet zaměstnanců města		116	117	118
Z toho podle působnosti	samostatná	51	52	52
	přenesená	65	65	66
Výdaje				
Výdaje na chod úřadu celkem (v tisících Kč)		61255	65515	63481
Z toho výdaje na platy zaměstnanců (v tisících Kč)		47993	49849	52151
Přepočet výdajů na zaměstnance-samostatná působnost (v tisících Kč)		26931	29118	27975
Přepočet výdajů na zaměstnance-přenesená působnost (v tisících Kč)		34324	36397	35506
Příjmy (přenesená působnost)				
Příspěvek na výkon státní správy (v tisících Kč)		23 175	23 105	23 490
Z toho příspěvek na působnost ORP (v tisících Kč)		nz	15045	15276
Vybrané správní poplatky (v tisících Kč)		6659	6914	6684
Příjmy z pokut		1411	1775	2000
Příjmy celkem (v tisících Kč)		31245	31794	32174

Závěrečný účet města Hranice rok 2014, 2015, 2016   vlastní zpracování